

L'ESGLÉSIA APOSTA PER UN NOU ESTIL MÉS PASTORAL

Proximitat

Entrevista
a Mons. Sebastià
Taltavull

P 16-17

Albert Manent, in memoriam

P 2 i 9

Música sacra russa a la Sagrada Família

P 20

Basilica de la Sagrada Família / Pep Daudé

Lluitar contra l'atur

Davant de la proximitat del Dia del Treball, en què l'Església commemora Sant Josep Obrer, cal no oblidar els milers de persones que avui dia no tenen feina. A Catalunya ja representen 820.000, mentre que a tot l'Estat sumen 5,8 milions de persones. Entitats cristianes, com Càritas diocesana de Barcelona i la Fundació Adsis, lluiten des de fa anys contra el drama de l'atur per evitar que creixi l'exclusió i la pobresa. Amb la crisi, els seus reptes s'han multiplicat. **P 25-26**

Sumari

P 3 Els dos Papes que van despertar l'Església

P 5 Joan XXIII i Joan Pau II, a la glòria

P 7 Celebració de la Setmana Santa al Vaticà

P 21 Jordi Bonet recorda Josep M. Subirachs

P 24 XXIII Trobada de Vida Creixent a Girona

Editorial

Albert Manent, fidelitat i compromís

Albert Manent i Segimon (Premià de Dalt, 1930) ha mort en començar la Setmana Santa, prop de la celebració del misteri de Crist en el qual ell havia cregut i esperat fermament. Home d'arrelades conviccions cristianes, havia estudiat a fons la història del catolicisme a la nostra terra i era un gran coneixedor dels ambients eclesiàstics. Llicenciat en Dret i en Filologia Catalana, va dirigir el *Diccionari de catalans a Amèrica* (4 vols, 1992) amb moltes veus dedicades a missioners catalans al continent americà i va impulsar el *Diccionari d'història eclesiàstica de Catalunya* (3 vols, 1998) que va codirigir amb els preveres Ramon Corts i Joan Galtés i que encara avui és una font de consulta imprescindible per conèixer les arrels cristianes de Catalunya. Els articles de Manent a *La Vanguardia*, a la qual fou fidel fins a darrera hora, eren molt llegits. També era un gran conversador, agut i incisiu, dotat d'una ironia intel·ligent i d'una visió oberta de la realitat. Defensor de la catalanitat dels bisbes i bon coneixedor de l'èntegritat a Catalunya, el seu coneixement de la història l'ajudava a relativitzar les posicions de curta mirada i els atacs anònims dels quals ell mateix fou objecte. Era un lector fidel del nostre setmanari

i ens feia arribar els seus comentaris i suggeriments. També hi va col·laborar el 2009 amb motiu dels 70 anys del final de la guerra civil espanyola (2009) en la secció que portava per lema «Reconciliem-nos». El 2010 va participar en el monogràfic extraordinari amb motiu de la visita del papa Benet XVI a Barcelona: «Catalunya i el papat: referències històriques» que assolí una gran difusió. Era també oient de Ràdio Estel i s'unia a les pregàries radiades.

El seu pare, el poeta Marià Manent (1898-1988), va escriure uns emotius versos que figuren en el seu epitafi del cementiri del Poblenou i que ben segur que el seu fill Albert faria seus: «Prou sé que he de dir-vos adéu,/ núvol lila i de foc, neu de vidalba./ El temps de l'home és breu/ i la posta es confon amb la claror de l'alba./ Però espero que un dia veuré,/ renovada i més gerda, la Terra:/ potser encara hi haurà, rosat, el presseguer/ i encara la mel d'or adormida a la gerra.»

A causa de la festivitat de l'1 de Maig, el proper número de *Catalunya Cristiana* podria arribar una mica més tard del que és habitual. Esperem la vostra comprensió. Disculpeu les molèsties.

Un nou llindar

Sebastià Taltavull Anglada
Bisbe auxiliar de Barcelona

Confieu!, no tingueu por!

Com a signatura final d'una crida sense intermitències i que avala la seva autenticitat, tots els relats pasquals insisteixen en una repetida invitació: «No tingueu por!». És la salutació de Crist Ressuscitat. Un crit insistent que als cristians ens hauria de servir per entendre quines paraules i gestos de confiança hem de fer arribar als homes i dones d'avui. «Aneu, anuncieu als meus germans que vagin a Galilea. Allà em veuran» (Mt 28,10). Serà important això de «Galilea». No és potser l'anunci d'una presència no acostumada en ambients seculars, precisament allà on no som presents o ens costa anar-hi? No és allà on el papa Francesc ens envia quan proposa una Església en sortida que vagi a les perifèries? A partir de la confiança en Crist ressuscitat, pot anar transfigurant-se el model d'Església que vivim, i, des d'ell, el model de societat, no basats en la por, sinó en la confiança; no en el servilisme submís, sinó en l'obediència corresponsable, no en la llei, sinó en la gràcia. Ho fem empesos per la força del Crist Ressuscitat que sempre diu quan es dona a conèixer: «No tingueu por!» i ens ha confiat l'anunci de l'Evangeli amb la promesa d'una assistència perenne que ens manté en la confiança i ens ajuda a vèncer la temptació de la por i dels dubtes que la generen: «Jo sóc amb vosaltres dia rere dia fins a la fi del món» (Mt 28,20).

L'esperança del futur segurament té moltes lectures, però hem d'apostar per una lectura creient que ens faci entrar en sintonia realista amb els goigs i les esperances, les tristeses i les angoixes dels homes i dones del nostre temps. L'esdeveniment pasqual ho transforma tot, però convé no retirar-se d'aquest procés renovador cap al que ens projecta el Ressuscitat. El papa Francesc ens diu que la resurrecció de Jesús no és una cosa del passat, sinó que «comporta una força de vida que ha penetrat el món. On sembla que tot ha mort, a tot arreu tornen a aparèixer els brots de la resurrecció» (EG 276). Nosaltres som un instrument d'aquest dinamisme!

L'efemèride de la setmana

Dia 30 d'abril del 1586: neix santa Rosa de Lima.

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Guillem Farré, CASTELLÓ; Víctor Gay, GIRONA; Jordi Pérez Ansótegui, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Mercedes De La Torre, ROMA; Júlia Ayala, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Patricia Navas, URGELL; Xavier Bisbal, VIC; Javier Molina, EL CAIRE; Ana Alba, JERUSALEM

Col·laboradors d'aquesta setmana: David Andrés, Pilarín Bayés, Jordi Bonet, Santiago Bueno, Joan Busquets, Agustí Codinach, Bernabé Dalmau, Montserrat Esteve, Jaume Gabarró, Josep Gil, Joan Guiteras, Joan M. Gutiérrez, Justo Lacunza, Dani Majà, Joan A. Mateo, Valentí Miserachs, Victòria Molins, Josan Montull, Francesc Nicolau, Joan Pallarès-Personat, Joan Piñol, Josep O. Pujol, Quique, Josep Raventós, Josep

Rius-Camps, Raquel Sancho, Lluís Serra, Mercè Solé, Sebastià Taltavull, P-J Ynaraja.

Redacció, administració, publicitat i promoció:
C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat
www.facebook.com/catalunyacristiana

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP

International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 130 €

Gibraltar i Portugal: 130,01 €

Resta d'Europa: 208,01 €

Amèrica i Àfrica: 243,11 €

Àsia i Oceania: 317,21 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya

Els dos Papes que van despertar l'Església

Joan XXIII i Joan Pau II han modelat l'esperit de l'Església contemporània

Eduard Brufau

Quan aquest 27 d'abril el papa Francesc canonitzi Joan XXIII i Joan Pau II l'Església reconeixerà com a sants els dos pontífexs més populars de l'Església dels darrers temps. La canonització de dos Papes tan carismàtics per part de l'actual i popularíssim Bisbe de Roma amb la més que possible presència de Benet XVI, el gran Papa teòleg, farà que la cerimònia sigui multitudinària. L'expectació està justificada: tant Joan XXIII com Joan Pau II van marcar profundament l'esperit de l'Església de la segona meitat del segle XX, època de grans canvis, i els catòlics d'avui som fills privilegiats d'aquests dos grans pastors.

El Papa bo

L'arribada de Joan XXIII a la seu de Pere l'any 1958 va ser una veritable benedicció per a l'Església. Angelo Giuseppe Roncalli (1881-1963) venia d'una sòlida carrera eclesiàstica i diplomàtica: visitador apostòlic a Bulgària, delegat apostòlic a Grècia i Turquia, nunci a França i patriarca de Venècia. Però aquests càrrecs i ministeris, en lloc d'encarcar-lo i allunyar-lo del batec del cor dels fidels, li van permetre conèixer de prop el misteri profund de la realitat humana, amb tota la seva misèria i la seva esplendor. La senzillesa i la tendresa de cor de Joan XXIII, la seva resistència a deixar-se enlluernar pels mèrits i els privilegis, en bona part s'explica per l'ambient familiar en què es va criar. Pertanyia a una família rural molt nombrosa de la Llombardia, marcada per la figura del seu oncle-avi, de qui va rebre una excel·lent formació religiosa i humana.

Aquest ambient familiar senzill i alhora digne, obert als altres i amb uns principis humans i religiosos sòlids, va acompanyar per sempre Joan XXIII. Així durant les seves missions a Bulgària, Grècia i Turquia, no va dubtar a establir una relació afectuosament sincera amb els cristians ortodoxos i amb els musulmans, sense deixar-se enganyar pels prejudicis i sempre amb l'amor de Déu com a eix referencial. Durant la Segona Guerra Mundial va ajudar nombrosos jueus grecs i balcànics a fugir de la persecució nazi atorgant-los visats amb segell del Vaticà. Aquesta actitud d'amor compromès, profundament cristiana, no es pot entendre sense una vida quotidiana aferrada a la radicalitat

de l'Evangeli i marcada per la pregària constant. Aquesta flama d'amor interior va ser l'aliment de la seva acció exterior, i el poble fidel va ser el primer a adonar-se'n. D'aquí que ben aviat entre els fidels se'l conegués com a Papa bo.

Aquest amor ardent i misericordiós va donar a Joan XXIII una gran finor espiritual que li permetia percebre les necessitats de l'Església. Per això al cap de poc de ser escollit Pontífex va convocar el Concili Vaticà II. Va ser un anunci del tot inesperat, però que aviat es va veure com un fet providencial per tal de despertar l'Església i fer-la viure molt més atenta a les necessitats del món que s'obria pas durant els canvis i complexos anys seixanta. La reforma que Joan XXIII va veure necessària en convocar el Concili continua viva avui, tal com ens recorda el papa Francesc amb la seva insistència en la pobresa, la radicalitat evangèlica i la conversió dels cors. La profunda vida de pregària i l'obertura al món van fer veure al Papa bo que el cristià ha de ser un home guiat per l'amor a Déu i al germà i obert a la contínua conversió.

El Papa que va trencar el gel

L'elecció de Joan Pau II el 1978 no va ser menys sorprenent que la de Joan XXIII. Arribava a la seu de Pere un Papa que no era italià i que provenia d'un país eslav que, a més, es trobava sota un règim ferri d'obediència soviètica. Karol Józef Wojtyła (1920-

«La gran finor espiritual de Joan XXIII li permetia percebre les necessitats de l'Església»

«Joan Pau II va situar l'Església catòlica en el primer pla mundial»

2005), home d'una bona formació intel·lectual, havia arribat a arquebisbe de Cracòvia després d'una vida gens fàcil, marcada per la invasió nazi i la dictadura comunista. La seva formació espiritual, que havia rebut dels seus pares, profundament catòlics, i del seminari clandestí de Cracòvia durant la Segona Guerra Mundial, va ser per a Joan Pau II la roca ferma sobre la qual va construir tota la seva vida religiosa i humana.

L'experiència de la seva Polònia natal es va deixar sentir al llarg del seu pontificat; Joan Pau II va voler immunitzar l'Església del perill de la letargia, a la qual la seva terra s'havia

resistit malgrat l'opressió política. La seva innata actitud missionera es va traduir en nombroses visites apostòliques arreu del món, que el van convertir en el Papa més viatger de la història. Al mateix temps, per tal de revifar la fe dels joves, sobretot a la secularitzada Europa, i reforçar la família com a nucli humà i espiritual bàsic, va instaurar les Jornades Mundials de la Joventut i les trobades mundials de les famílies. I perquè els catòlics tinguessin uns models de cristians que els fidels sentissin propers va donar un gran impuls a les beatificacions i les canonitzacions, sobretot de cristians contemporanis. En continuïtat amb l'esperit de Joan XXIII i el Concili, Joan Pau II va aprofundir en el diàleg ecumènic i interreligiós. En aquest darrer va marcar una fita important la iniciativa del Papa polonès de celebrar el 1984 una trobada mundial de les religions a Assís, que des de llavors s'ha anat convocant regularment.

Amb totes aquestes novetats Joan Pau II va situar l'Església catòlica en el primer pla mundial i va fer del Papa una figura mediàtica. Aquesta projecció es va veure reforçada pel seu compromís amb els pobles d'Europa que es trobaven a la banda oriental del teló d'acer. La caiguda del mur de Berlín i el retorn de la democràcia a Polònia durant el seu pontificat, encara que s'han d'atribuir a un gran ventall de causes, també s'han de buscar en part en el compromís de Joan Pau II amb la llibertat política i religiosa.

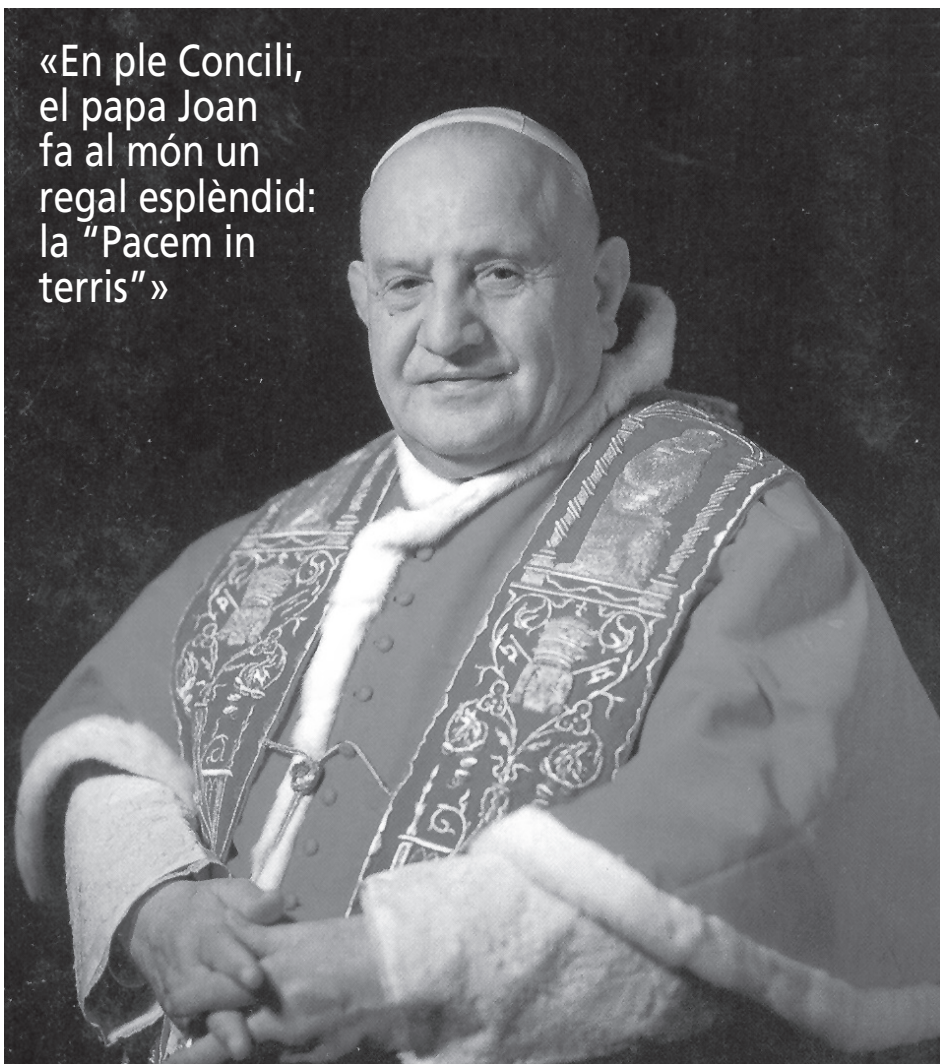

El seu Concili

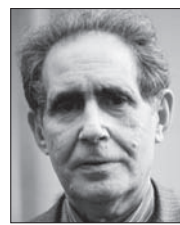
L'impuls de Joan XXIII va ser decisiu per al Vaticà II. Aquest porta més la marca del papa Joan que la de Pau VI. El va decidir, l'anuncià, el convocà, l'inaugurà i va dirigir tota la primera etapa. Encara no s'havia aprovat cap document. Però Joan Bta. Montini, que fou elegit just per continuar-lo, volgué fer-ho amb rigorosa fidelitat a la idea i inspiració del papa Joan.

L'anunci del Concili a Sant Pau Extramurs (25/01/59) no es pogué fer a la basílica. S'improvisà una saleta de l'abadia. Hi assistí un reduït nombre de cardenals. (Falta d'interès?) Roncalli no era un ingenu. Ell posà en marxa la renovació de l'Església, conscient que la humanitat vivia un moment crític i que la fe reculava. Els esquemes preparats per la Cúria van ser refusats mentre que alguns caps dels moviments pioners (litúrgic, bíblic, ecumènic, catolicisme social), poc abans censurats o destituïts, foren cridats al Concili com a pèrits. El Papa volia una Nova Pentecosta, per «injectar a les venes del món modern la saba perenne, vital i divina de l'Evangeli». El maremagnum de més de 70 documents pendents el preparaven dos cardenals novells: Suenens (belga) i Montini (Milà). Sense acord previ, van coincidir a proposar un tema troncal únic: *L'Església: què és? Què fa?* (Suenens l'envià de dret al papa Joan; Montini, al secretari d'Estat).

«En ple Concili, el papa Joan fa al món un regal esplèndid: la "Pacem in terris"»

Joan Busquets
Capellà de
Girona

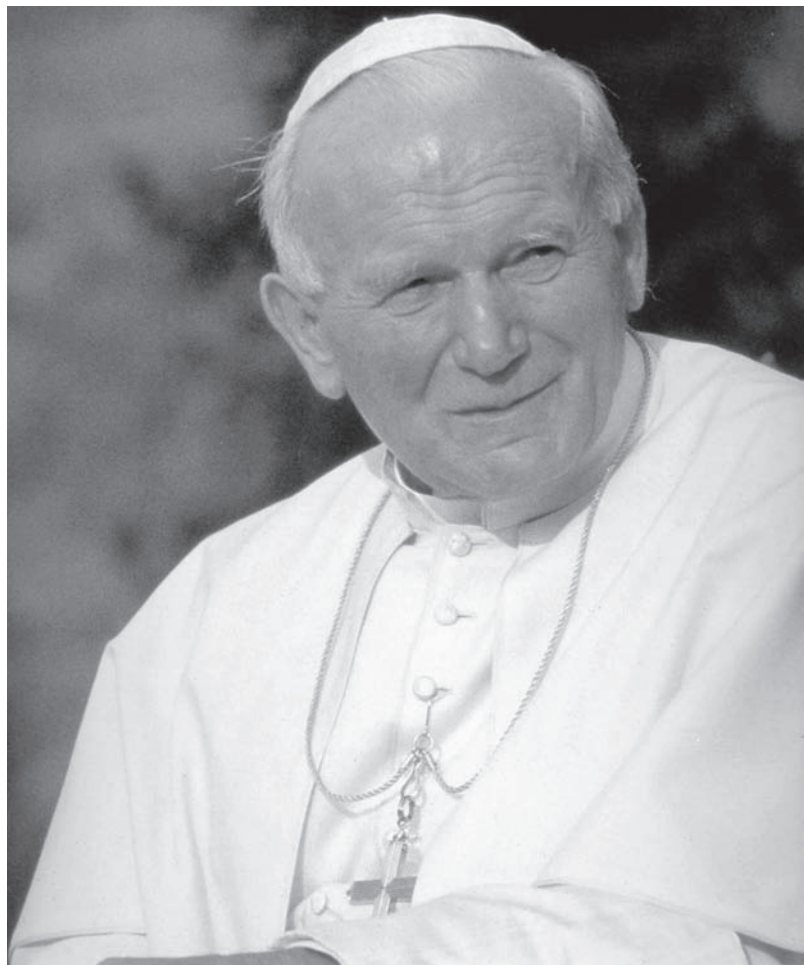

L'esquema montinià era més cristocèntric, però amb el mateix eix unificador: «L'Església té per fonament el misteri de Crist; la seva missió s'adreça a l'home contemporani; cal escutar a la llum de l'Evangeli els signes del temps actual.» El papa Joan explica la universalitat i la predilecció de l'Església: «Ha de ser de tots i principalment dels pobres.»

El discurs inaugural *Gaudet Mater Ecclesia* («La Mare Església s'alegra») conté les idees més precises sobre el Concili que vol Roncalli. Escrit per la seva mà (*tutto è farina del mio sacco*), opta per un Concili pastoral: sense condemnes. «L'*aggiornamento* és el camí per portar Jesucrist a l'home contemporani; fidelitat a la Tradició i atenció als desafiaments d'avui. En ple Concili, el papa Joan fa al món un regal esplèndid: la *Pacem in terris*. També hi ha un punt molt important per al nostre país: «Reprimir i sufocar les minories nacionals és una greu injustícia. Els poders públics han de promoure eficaçment la llengua i cultura autòctona.»

Acabada la primera etapa conciliar, de 1963, ell sabia que li quedaven pocs mesos de vida —càncer maligne. Mana la pressa a les comissions conciliars perquè cal tenir a punt la nova etapa. Joan XXIII moria el 3/06/63, mentre pregava: «Senyor, Vós sabeu que us estimo.» El papa Francesc el fa sant, ell que tan sovint ens ha fet pensar en Joan XXIII.

L'Esperit d'Assís

Joan Pau II creia que l'Església catòlica té una missió a complir per aconseguir que visquessin junts mons diferents. Aquesta convicció va tenir la seva màxima expressió en la jornada d'Assís del 27 d'octubre de 1986. Era el temps de la guerra freda, el món encara estava dividit entre les dues grans potències. En aquell context, Joan Pau II va sorprendre tothom i va convocar els líders de les grans religions mundials per pregar per la pau a la ciutat de sant Francesc.

Va ser un esdeveniment nou que va provocar un gran estupor. Gent de diferents cultures i religions pregant un al costat dels altres, no els uns contra els altres, sense confusió, lluny de qualsevol temptació sincretista. Homes i dones de diverses religions, baixant a la profunditat de la seva tradició religiosa, podien trobar-se junts pregant per la pau.

Joan Pau II va parlar de «l'esperit d'Assís» i va voler que tingués continuïtat. La Comu-

«Joan Pau II va sorprendre tothom i va convocar els líders de les grans religions mundials per pregar per la pau»

Raquel Sancho
Comunitat de
Sant'Egidio

nitat de Sant'Egidio, any rere any, ha portat aquest esperit pelegrí arreu del món fent créixer un moviment de pau i de diàleg entre els creients de diferents religions. Al final del segle XX les religions han tornat a tenir un gran protagonisme i, una vegada més, han esdevingut la benzina que inflama els conflictes quan haurien de ser l'aigua que els apaga. L'11 de setembre del 2001, amb el terrible atemptat de Nova York, es va mostrar la pitjor cara del fonamentalisme religiós.

En la icona d'Assís els líders religiosos es presenten junts davant del món: junts en la pregària, junts en el diàleg, junts com a cercadors de pau. És la realització pràctica i creativa de la declaració conciliar *Nostra aetate*, una invitació a «fonamentar la Unitat i la Caritat entre els homes i, encara més, entre els pobles».

Assís manifesta plàsticament, en paraules d'Andrea Riccardi, una característica del missatge de Joan Pau II: les religions (i entre elles sobretot els cristians) no han de perdre la seva identitat, sinó conviure en pau, expressant la seva dimensió religiosa, que emergeix sobretot en la pregària. Aquest missatge es transforma en una proposta pel món contemporani, on persones de diferents religions ara conviuen, on els no cristians emigren cap a països d'antiga tradició cristiana, on pobles i religions diferents s'acosten al poble on van viure sense comunicar-se durant segles.

Joan XXIII i Joan Pau II, a la glòria

Bernabé Dalmau
Monjo de Montserrat

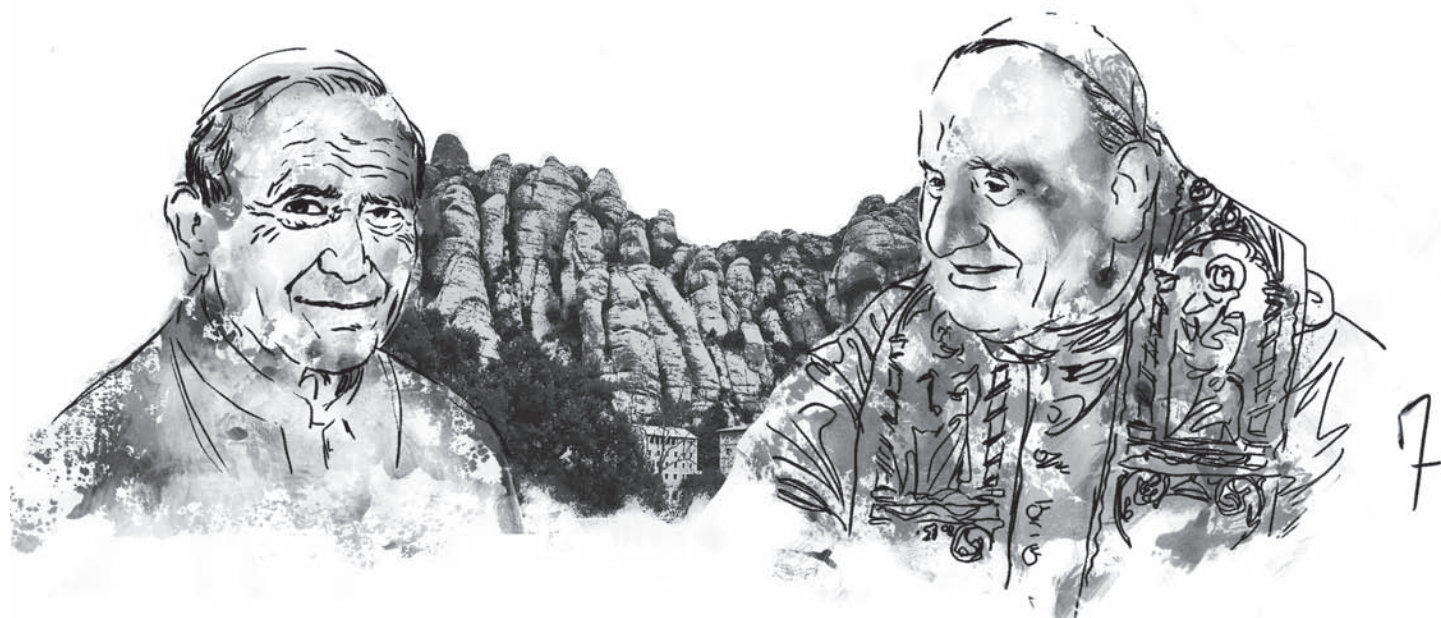

«Papes i fundadors, al cel de dos en dos.» Amb la llicència d'adaptar el rodolí que envia a l'avertament aparellats els advocats i els procuradors. I és que a Joan XXIII no el deixen pujar sol als altars. Potser tenen por que la veneració tan generalitzada de què «el Papa bo» sempre ha fruit no sigui sana per al poble cristià. Per a la beatificació, li van posar al costat ni més ni menys que Pius IX. Ara el faran sant junt amb un papa ben diferent d'ell, Joan Pau II. Això provoca un cert esquinçament de vestidures en segons quins ambients. En altres, però, la predicació del papa Francesc a defugir una Església massa ancorada en petites qüestions internes esvaeix aquests temors.

I és que Francesc, que mai no abandona la murrieria jesuítica que de jove aprengué, també sap mirar les coses amb els ulls d'aquells infants que besa al front en les aparicions públiques. Ens ve a dir: «Roncalli i Wojtyla junts, i què.» Tornant del Brasil, amb una pinzellada els enaltí tots dos: «Joan XXIII és una mica la figura del capellà de poble, el capellà que estima cadascun dels fidels, que sap cuidar els seus fidels. És un coratjós, un capellà de poble bo, i amb un sentit de l'humor molt gran, i una gran santedat. Un home que es deixava guiar pel Senyor. I a Joan Pau II se m'acut de dir-li: el gran missioner de l'Església. Fer la cerimònia de canonització tots dos junts crec que és un bon missatge a l'Església: aquests dos són bons, són bons, són bons.»

Caldrà, doncs, una certa pedagogia per endevinar aquest missatge. És clar que, com em deia un abat italià, «als Papes no els haurien de canonitzar, són fora de sèrie, en principi tots són bons». És ben veritat, perquè ja no vivim al segle dels Borja i suposem que els cardenals elegeixen els Papes tenint en compte que també siguin persones virtuoses. Amb tot, Pius XII ho tindrà molt difícil d'arribar al cim, a causa dels silencis del seu pontificat respecte de l'holocaust nazi. Però personatges com Pau VI i Joan Pau I —el Papa seriós i el Papa del somriure—, potser no trigarem gaire també a venerar-los aparellats.

Què uneix Joan XXIII i Joan Pau II, que faci que siguin tres vegades bons? Doncs el Concili Vaticà II. Roncalli perquè el convocà, en presidí la primera sessió i donà orientacions molt clares

de l'esperit amb què calia dur-lo a terme. Cridant a Concili, resumia tota la seva espiritualitat, tot el seu programa apostòlic, tota l'erudició històrica que portava al cor. De Wojtyla, prefereixo citar una frase que crec profundament que va dir amb tota sinceritat: «Sento més que mai el deure d'indicar el Concili com la gran gràcia de què l'Església s'ha beneficiat en el segle XX. Amb el Concili se'ns ha ofert una brúixola segura per orientar-nos en el camí del segle que comença.» I hi participà aportant la seva joventut, la seva reflexió humanista, el coratge de sortir del teló d'acer. Entre aquests dos papes hi havia hagut el pontificat de Pau VI, que no sols dugué a bon port el Concili sinó que en visqué la complexitat de l'aplicació. Rere d'ell, Joan Pau II optà per una acció testimonial decidida, per voler fer una Església de pedra picada com la que havia conegut des de petit. Ningú no ho pot abastar tot. Ara ens adonem del bé que representa successivament el contrapunt dels dos papes que han vingut després, Ratzinger i Bergoglio.

La Providència ha volgut que Joan XXIII i Joan Pau II siguin canonitzats el dia de la Mare de Déu de Montserrat. Són els dos únics pontífexs que han visitat el santuari (a part el papa d'Avinyó Pedro de Luna, Benet XIII, que constituí el monestir abadia independent de Ripoll). El pelegrinatge

«La Providència ha volgut que siguin canonitzats el dia de la Mare de Déu de Montserrat. Són els dos únics pontífexs que han visitat el santuari»

de cadascun, però, fou ben diferent. Roncalli pernoctà a la muntanya quan encara era cardenal patriarca de Venècia. Wojtyla hi passà unes poques hores, enmig del viatge apostòlic per tota la Península. El primer, doncs, pogué tenir un contacte més perllongat amb la comunitat, visitar-ne les dependències i conèixer la projecció espiritual i cultural dels monjos, de la mà de l'abat Escarré. El segon hagué de desafiar la maltempada meteorològica i cenyir-se a un ritual abreujat que li anava marcant improvisadament l'abat Just al terme d'una setmana de viatge apostòlic per terres hispàniques.

En aquest any, que pot ser decisiu per a la història de Catalunya, també és bo de notar que aquests dos papes són, de tot el segle XX, els que més han contribuït a enriquir el Magisteri pontifici sobre els nacionalismes. Joan XXIII, a la *Pacem in terris*, establí una descripció de les minories ètniques que el mig segle transcorregut ha fet que resultés curta, però que en aquell moment consciencià els catòlics catalans que allò anava també per a ells. Joan Pau II, venint de l'Est, formulà ben clara la distinció entre nació i estat, parlà detalladament del dret de les nacions a l'autodeterminació i subratllà que la cultura és l'element més identitari d'una nació. Per això resulta penós que notòries veus eclesials, des del centre de la Península, s'uneixin als qui coregen una pretesa immoralitat del dret a decidir.

Joan XXIII i Joan Pau II, però, no seran canonitzats per tots els mèrits descrits, ja prou valuosos. Ho seran bàsicament per la seva santedat, és a dir, per la resposta a la crida de Déu i l'esforç d'esmerçar-hi tota la vida. La diferència mateixa d'estils a lliurar-s'hi, condicionats per la biografia personal, és ja un do de Déu a la seva Església. I una invitació a tenir-ho en compte.

* Article publicat al número d'abril de la revista «Serra d'Or»

ROMIATGE A MONTSERRAT

31 de maig de 2014

POLÒNIA

Del 12 al 19 de maig

Ruta de Joan Pau II

ETIÒPIA

Del 18 al 30 d'agost

Tribus i cristians de sud

NORUEGA

Del 6 al 13 de juliol

La ruta de Nidaros

CUBA

Del 7 al 18
d'octubre

Santuari de
la Verge de
la Caritat del
Cobre i ruta
cultural en
homenatge
als indians

ARMÈNIA

Del 5 al 16 d'agost

Un poble marcat per la fe

9-16 JUNY — **SICÍLIA i MALTA**

La magna Catalonia

17-24 JUNY — **PEREGRINACIÓ A TERRA SANTA**

2a Quinzena SETEMBRE — **NEPAL**

26 NOVEMBRE-3 DESEMBRE —
PEREGRINACIÓ A TERRA SANTA

La segona Setmana Santa de Francesc

El Papa va rentar els peus a pacients del Centre Santa Maria de la Providència

Mercedes De La Torre
Ciutat del Vaticà

Després d'un any de la seva elecció, el papa Francesc va presidir les celebracions de la Setmana Santa a Roma juntament amb milers de pelegrins que han viatjat a la Ciutat Eterna per viure aquests dies sants en el cor de l'Església.

Ha estat la segona Setmana Santa del pontificat de Francesc. Va començar amb una cerimònia rica d'emoció: la missa del Diumenge de Rams a la plaça de Sant Pere, en la qual més de cent mil fidels van presenciar la benedicció de les palmes a l'Obelisc de Sant Pere i la processó que el Sant Pare va fer a peu juntament amb els nombrosos cardenals, monsenyors i centenars de joves procedents de diferents indrets del món.

En aquesta ocasió, el papa Francesc va recordar també el 30è aniversari del lliurament de la Creu «pelegrina» de la Jornada Mundial de la Joventut que va fer Joan Pau II als joves. El Papa argentí va anunciar que Joan Pau II, iniciador de les JMJs, serà patró d'aquestes trobades mundials.

Així mateix, el Diumenge de Rams a Roma, la delegació de la passada JMj a Rio de Janeiro (Brasil) va lliurar la Creu als joves de Cracòvia (Polònia), diòcesi de Karol Wojtyła i propera seu de la JMj, que se celebrarà el 2016. D'altra banda, aquesta Setmana Santa a Roma s'ha viscut molt intensament a causa de les canonitzacions dels dos Papes, Joan XXIII i Joan Pau II, cita a la qual acudeixen milions de persones.

Tridu pasqual

El dijous 17 d'abril el papa Francesc va iniciar al matí el tridu pasqual amb la tradicional missa crismal a la basílica de Sant Pere. A la tarda, el Sant Pare va celebrar novament la missa in Coena Domini fora del Vaticà i va rentar els peus a persones amb discapacitats. Aquesta vegada va triar el Centre Santa Maria de la Providència, de la fundació Don Carlo Gnocchi, situat als afores de Roma. A la celebració hi van assistir els hostes acompanyats pels seus familiars juntament amb els responsables de l'estructura i el personal que hi treballa.

Francesc va rentar i besar els peus a dotze pacients del centre de la fundació Don Gnocchi amb edats entre els 16 i els 86 anys: 8 homes i 4 dones, 9 italians i 3 estrangers, un d'ells musulmà.

Enguany el Centre Santa Maria de la Providència compleix els seus deu anys i hostatja 150 persones amb diferents discapacitats. N'hi ha que viuen en una residència sanitària, altres en el centre de rehabilitació que atén pacients amb discapacitat neuromotora. Aquesta institució va ser fundada pel sacerdot italià Don Carlo Gnocchi, dedicat en cos i ànima a les obres de caritat, en particular per

a infants i joves discapacitats, i que va ser beatificat el 2009.

En la mateixa estructura hi ha també la seu romana del Centre de Formació d'Orientació i Desenvolupament (CeFOS), que es dedica a formar professionals que atenen persones amb discapacitat, així com a la recerca científica en aquest àmbit.

El Divendres Sant el papa Francesc va presidir a la tarda la litúrgia de la Paraula i l'Adoració de la Creu a la basílica de Sant Pere. A la nit va participar en el tradicional Via Crucis al Colosseu romà. Aquest any les meditacions de les XIV estacions del Via Crucis han estat escrites per un bisbe italià de la diòcesi de Campobasso-Bojano, Mons. Giancarlo Bregantini, que actualment presideix la Comissió episcopal italiana per als problemes socials i treball, justícia i pau.

El Bisbe de Roma li va demanar a Mons. Bregantini que escrivís les

«Les meditacions del Via Crucis han ofert una mirada espiritual sobre problemes molt concrets com l'atur, la precarietat juvenil, el món de la presó o de la droga»

meditacions sobre el tema *El rostre de Crist, rostre de l'home*. Les meditacions d'enguany han destacat per oferir una mirada espiritual sobre problemes molt concrets com l'atur, la precarietat juvenil, el món de la presó o de la droga. També han tractat el drama dels malalts, especialment els malalts terminals, i altres situacions difícils que són realitats sense esperança.

El dissabte 19 d'abril, a la nit, Francesc va encapçalar la Vetlla Pasqual a partir de les 20.30 hores. Va beneir el foc a l'atri de Sant Pere, va encendre el ciri pasqual i va presidir la solemne celebració eucarística, que va incloure, com és costum, la litúrgia baptismal d'alguns adults.

Finalment, el diumenge 20 d'abril, a les 10.15, el Papa va celebrar la missa de Pasqua a la plaça de Sant Pere i després va impartir la benedicció *urbi et orbi* des del balcó central de la basílica vaticana.

Les floretes del papa Francesc

La creueta del papa

El papa Francesc porta una creueta. No en el sentit figurat del terme sinó que du una petita creu des de fa anys a la butxaca. La història és ben curiosa. El Pontífex va explicar a un grup de sacerdots que aquesta és la creu de José Aristi; un capellà de la parròquia del Santíssim Sagrament a Buenos Aires.

Es veu que Bergoglio va anar a l'enterrament d'aquest capellà i veient que al fèretre no hi havia flors en va anar a comprar i quan les va anar a dipositar va veure que el difunt tenia un rosari a la mà. Llavors —explica ell— li va sortir el lladre que tots portem dins i fent una mica de força va arrencar la creu del rosari tot demanant que li fos concedida la meitat de la misericòrdia que aquell capellà havia mostrat en vida. Diu el Papa que quan té

mals pensaments toca aquesta creu i sent aleshores la gràcia d'un capellà que sabia estimar i que estava a prop de les ferides dels altres.

Si ens imaginem l'escena sembla de pel·lícula d'humor negre... Té un punt graciós i irreverent. Però més enllà de l'anècdota, el fet és que hi detecto una relació natural i propera amb la mort. Una naturalitat poc freqüent en una societat que l'amaga i la converteix en ficció. Ni la mort ni la malaltia no són un tabú del seu discurs malgrat ser un Papa de l'alegria i del somriure. Potser perquè la creu que guarda a la butxaca el Papa és un símbol de mort però també de vida; de tristesa i d'alegria. La mort des de la fe i l'amor, diu ell i l'Evangeli, potser no fan tanta por.

**Jordi
Sánchez
Torrents**

Sri Lanka

«Sempre hi ha capellans disponibles a Sri Lanka»

Joseph Geethafonkalan rep l'1 de maig l'ordenació sacerdotal

Patricia Navas
La Seu d'Urgell

L'especial sensibilitat pel que és espiritual la deu a la seva família, profundament catòlica, al seu país d'origen Sri Lanka, a la vitalitat de les seves comunitats cristianes, i al conreu de la intimitat amb Déu, el seu tot. El diaca Joseph Geethafonkalan serà ordenat capellà l'1 de maig a la catedral de Santa Maria d'Urgell per l'arquebisbe Joan Enric Vives.

On va néixer la seva crida al sacerdoci?

La meua vocació comença a la meua família, molt catòlica i apostòlica. Els meus pares, quan es van casar, van acordar que havien de viure amb Déu, i Ell els va beneir amb sis fills, dels quals jo sóc el cinquè. La crida va néixer quan era petit. Un dia, quan només tenia cinc anys, els vaig dir que volia ser capellà. Va ser una festa gran per als meus pares, perquè ser capellà és una cosa gran. El meu pare va pregar dient: «Qui sóc jo, qui som nosaltres, perquè Vós en trieu un de la nostra família?»

De quina manera li van transmetre la fe els seus pares?

Els meus pares mai no ens van obligar a anar a missa o resar. Ens van ensenyar primer amb l'exemple. Per exemple, quan era petit, vaig veure la meua mare agenollada en un confessional i li vaig preguntar què estava fent. Aleshores em va explicar el que era la confessió, els pecats... Els meus pares van ser uns exemples, van complir i després ens van ensenyar. Mai no ens van obligar, només ens van donar Crist. A casa he vist una família típica: amb les seves discussions i problemes també, però això no durava més d'unes hores, després hi havia una relació bona. Podíem anar on volíem, però tornàvem a dos quarts de set de la tarda o les set, i ens asseiem a terra junts a resar el Rosari.

Com ha arribat a les portes del sacerdoci?

No ho sé. Crec que té a veure amb la pregària dels nostres pares. Déu tria les persones on, com i quan vol. Algú deia: on hi ha una família santa allí farà

estada. Tot depèn de Déu, que m'ha escollit. Després també hi ha influït el testimoni dels meus pares, que van donar tota la vida pels seus fills, i ens van educar cristianament. Segurament la meua mare així ho ha demanat: «Tots els fills que m'has donat són teus, fes-ne el que vulguis.»

Què el sorprèn més de la manera com vivim aquí?

Veig que la gent no pensa en Déu, pensa en els seus sofriments, en els seus problemes i coses de cada dia. No veuen que hi ha un Déu que té cura de nosaltres, ens porta, ens dirigeix, ens ajuda. Se n'obliden perquè pensen en el que tenen, en els seus problemes. Al meu país és totalment diferent. El que es vivia aquí fa quaranta anys és el que tenim nosaltres ara allí.

És molt diferent la manera de viure la fe?

Les nostres parròquies tenen sempre molta vida. S'obren a dos quarts de sis del matí i es tanquen a les nou de la

«Abans d'evangelitzar els altres, ens hem d'evangelitzar a nosaltres mateixos»

nit. Els despatxos dels capellans sempre estan oberts, sempre hi ha capellans disponibles. Molta gent els va a veure. A la missa diària hi ha gairebé 400 persones; a la del diumenge gairebé 800 o 1.000 persones a cada missa. La meua parròquia té gairebé 10.000 catòlics.

Com afronta la seva missió aquí?

Hi ha una gran tasca. De vegades s'oblida, i es pensa a ser missioner en altres països. És una mica difícil perquè hi ha poques petjades de Déu. I la gent té moltes ferides. Nosaltres també hem de canviar la manera de complir la missió, seguint el Papa: aprendre a estimar, transmetre Crist amb les nostres vides, no amb regles.

Quins són els principals obstacles per a l'evangelització?

Abans d'evangelitzar els altres ens hem d'evangelitzar a nosaltres mateixos, conèixer més profundament Déu, estimar Déu, i rebre tota la força per parlar de Déu a la gent. Abans de parlar de Déu a la gent hem de parlar amb Déu. Aleshores l'Esperit Sant vindrà, parlarà per nosaltres. Hem de conèixer més profundament Déu. Quan estiguem enamorats d'Ell, parlarem d'Ell amb tothom. M'agrada el que deia la Mare Teresa de Calcuta: «Jo no vaig darrere de ningú ni convido ningú a seguir-me. Si estic amb Crist, si Crist està

amb mi, el qui està fora veurà Crist en mi. Aleshores em seguirà.» Penso que aquesta és la millor evangelització.

Vostè coneix Déu?

La resposta que molts sants dirien és que el dia del baptisme —en el meu cas el 22 de maig—, jo vaig conèixer Déu.

I com és Déu?

Déu és amor. Déu és el teu Pare, t'espera, t'ho dona tot sense esperar res, sempre té cura de tu, et corregeix, t'estima i et porta, si el deixes, on vol.

Com és l'Església a Sri Lanka?

Segons el Govern, els catòlics són aproximadament el 7% dels més de vint milions d'habitants del país. La majoria de la població és budista, i també hi ha una part important d'hinduïstes, així com una minoria de musulmans. Potser hi ha en realitat més catòlics... Es tracta d'una Església perseguida pels budistes.

Hi ha moltes vocacions a la vida consagrada?

A Sri Lanka, un país independent situat al sud de l'Índia on es parla singalès i tàmil, hi ha 13 diòcesis en un territori de 65.000 quilòmetres quadrats, una superfície similar a la de Castella la Manxa. Hi ha moltes vocacions, molts ordes religiosos d'Europa porten vocacions que després tornen a Sri Lanka, on obren convents.

A Espanya no podem dir el mateix...

Però aquí també hi ha moltes vocacions! Tots els joves que veiem als carrers, a les discoteques... són les nostres vocacions. El problema és que no coneixen Crist. Quan el coneixin, es coneixeran a ells mateixos i aleshores trobaran la seva vocació. Nosaltres, els capellans i els religiosos, de vegades ens quedem a casa esperant que vinguin a nosaltres, però hem de sortir al seu encontre. Perquè ells són les nostres vocacions. I per què parlen moltes vegades malament de l'Església? Perquè no la coneixen. Molts no coneixen Déu, ni l'Església. Si el coneguessin bé, no en parlarien malament. L'Església té moltes vocacions però cal treballar la qüestió d'una manera diferent.

Què espera com a sacerdot d'Urgell?

Treballar amb moltes ganes. Tinc moltes ganes de treballar amb Déu, per a Déu. Primer aprenent humilment dels meus germans capellans. Crec que estaré a la Vall d'Aran. Però aniré de gust on Déu vulgui. «Accidentalment» estic a Espanya, com podria estar al Japó.

Què és el que més li agrada d'estar aquí?

La gent, abans de parlar de Déu, és molt pacífica. Saluden tothom, això m'agrada molt. Aquí la gent és molt amable. Et saluden, et somriuen, et desitgen bon dia encara que no et coneguin. Jo he viatjat molt, però aquest país és especial en això, les persones se t'acosten, et saluden. És molt difícil trobar-ho en altres països. Alguns quan comencem a parlar de Déu es retiren, però normalment la gent et saluda.

**CERTIFICATS MÈDICS
CARNET DE CONDUIR
NÀUTICA I ARMES**

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

Membre de la Societat Espanyola de Medicina Marítima

- COTXE, MOTO I CICLOMOTOR
- PSICOTÈCNICS
- LLICÈNCIA D'ARMES
- LABORALS I ESCOLARS
- NÀUTICA

INFORMEU-VOS-EN:

Tel. 932 188 826
Mòbil: 639 474 741
c/ Balmes, 281, entr. 2n
08006 Barcelona

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Record agraït a Albert Manent

Bernabé Dalmau
Monjo de Montserrat

Tinc al davant tres diaris, agafats a l'atzar, que fan una crònica arran del traspàs d'Albert Manent. Els titulars són significatius: «Clau en la rebotiga cultural catalana», «Un gran trapella», «Referent intel·lectual del catalanisme». Realment fou tot això i molt més en el camp cívic, polític i cultural de Catalunya. Tenia condecoracions ben merescudes i una fama de treballador incansable. «Ho sabia tot», és la impressió més generalitzada que els qui el coneixien donaven d'ell. Era també conegut pels seus escrits i les seves actuacions a favor d'una Església catalana arrelada en el poble.

Dintre d'aquest darrer àmbit, m'agradaria donar el meu testimoni particular. Em sento molt honorat que fa uns anys un amic comú, l'advocat Frederic Ribas, em digués insistentment que el senyor Manent em volia conèixer. Vingué el dia que el trobament fou possible, i en aquella ocasió i en dues més poguérem esbravar-nos llargament dient com ens semblava que hauria de ser l'Església a Catalunya. A mi, Albert Manent em feia molt respecte, perquè el seu activisme a través de la campanya «Volem bisbes catalans» i la publicació a França de *Le Vatican et la Catalogne* havia propiciat una època daurada d'un episcopat tarraconense cohesionat i amb rellevància davant la societat civil.

Agustí Codinach

«Havia propiciat una època daurada d'un episcopat tarraconense cohesionat i amb rellevància davant la societat civil»

Per això em sentia molt petit quan ell escoltava alguna meua opinió o afirmava humilment que tal notícia que jo li reportava ell no la coneixia. Això es donava força sovint, perquè, a partir d'aquelles sessions prolongades, prengué el costum de telefonar-me mensualment. Sempre començava comentant-me continguts de la revista *Documents d'Església* i venia a continuació la pregunta: «Com veieu el moment present de l'Església a Catalunya?» Prou em vaig guardar de sentenciar opinions amb contundència, perquè sabia que em tenia una consideració immerescuda.

Aquest darrer any —també tot just fa quinze dies— la conversa telefònica acabava sempre amb la pregunta: «I qui ens portaran d'arquebisbe a Barcelona?» Ell feia suggeriments que m'agradaven, però jo sempre li replicava inconfusiblement: «Com deia el cardenal Jubany, qui no ho sap tot, no sap res.» Ara em penedeixo d'haver-li dit més d'una vegada que potser algú s'aprofitaria de l'origen llatinoamericà del papa Francesc per colar-nos un candidat que fes repetir a la Santa Seu el gran error del 1966. Ell en veia el perill i el temia. I em deia: «Ara no tenim un abat Brasó que pugui fer veure al Papa que la sensibilitat del nostre poble no és un fet irrellevant al moment de nomenar un arquebisbe.» I jo li replicava: «Ni tenim un senyor Manent que pugui escriure un *Le Vatican et la Catalogne* adaptat als nostres temps.»

Cristià convençut i activista de la renovació eclesial

Josep Raventós Giralt

Des que ens coneguérem a l'Aleixar, l'agost del 1965, s'inicià una veritable amistat que s'ha mantingut fins al darrer moment, una amistat activa, cordial i estimulante, primer en l'aprenentatge per moure'ns en la clandestinitat al servei de la catalanitat de l'Església i en la recuperació de la memòria col·lectiva. Calia ampliar la xarxa i trobar nous agents i complicitats. De l'Albert Manent, m'impressionà la seva humil senzillesa, franciscana, amb què vivia la fe. Força diumenges, durant molts estius, m'acompanyava

a les Voltes, on anava a celebrar la missa, allí posàrem fil a l'agulla a la *Carta dels 109* al nunci Riberi, en què una bona part del clergat demanava que, en el cas de promoure un bisbe coadjutor o auxiliar per a Tarragona, fos un prevere natural de les diòcesis catalanes i de línia conciliar (abril de 1966). En la campanya «Volem bisbes catalans», no sé quants fulls clandestins, el més sonat: «No obeam bisbes concordataris», aquest editat en una impremta de Valls. Em mostrà, i el comentàrem, l'esborrany de *Le Vatican et la Catalogne*, el famós Llibre Blanc, que aparegué el 1967.

No sé pas els centenars de quilòmetres que devíem fer junts, a Tortosa, per conversar llargament amb el canonge Manyà; a Bonastre, amb Mn. Sanabre; a Montserrat amb Mn. Muntanyola per conversar amb el pare Batllori sobre el cardenal Vidal i Barraquer, i a tants altres indrets, amb contactes pertot arreu, des d'Andorra a Vall-de-roures, anades a Fraga i per tota la Franja i fins a Torreciudad.

Admirava la seva capacitat de tracte amb qui fos i com aconseguia que parlessin de la feina, costums o vells records, i sempre a punt per

prendre'n nota. El seu tracte inspirava confiança, estima a la terra amb un sentit respecte per tothom, acompanyat d'una fina ironia, tenia vives les arrels reusenques i se sentia del Camp de Tarragona. La seva ingent cultura i erudició no tenia res d'ostentació. Amb una curiositat insaciable per conèixer històries capellanesques. Ell m'empenyí a enllestir el seu treball sobre *L'Església clandestina a Catalunya durant la Guerra Civil*, i volgué que en fos coautor, amb Mn. Joan

Bonet i Baltà m'embarcà a esbrinar la qüestió de la llengua catalana en els concilis de la Tarraconense i publicar una síntesi històrica de la sinodalitat a Catalunya.

Són molts i sòlids els motius que, a l'hora del comiat d'un personatge com en Manent, omplen de tristor, coratge i de gratitud els qui hem tingut la sort de fruir de la seva amistat i del seu mestratge. Pel molt que hem compartit, et dic senzillament: *In Christo vivas!*

«Admirava la seva capacitat de tracte amb qui fos i com aconseguia que parlessin de la feina, costums o vells records, i sempre a punt per prendre'n nota»

Tradició i qualitat al servei de l'hostaleria des de 1880

Venda

T 93 318 14 95
F 93 412 44 55
Roger de Llúria, 12-14
08010 Barcelona

Lloguer

T 93 308 01 04
F 93 308 71 93
Pg. de la Verneda, 150
08020 Barcelona

CASA GAY S.A.

www.casagay.com

Punt de vista

Josep Oriol Pujol i Humet

Director general de la Fundació Pere Tarrés

Reactivació econòmica? Dignitat?

Home sol. 50 anys, formació universitària. Manté l'habitatge que encara està pagant, tot i que li queda poc de la hipoteca. Separat amb dos fills dels quals sempre ha estat responsable, els té força a casa i paga la pensió a la mare. Treballa per a una entitat que subcontracta els serveis d'administració. Té personal al seu càrrec. Vehicle vell però imprescindible per als 50 quilòmetres diaris fins a la feina. Amb els poc més de 1.100 euros nets al mes té líquid fins al dia 5 de cada mes: pensions dels fills, hipoteca, rebuts de l'aigua, la llum i el gas, termini de la darrera reparació del cotxe o de l'assegurança, IBI, una compra al supermercat i els imponderables del mes anterior atesos amb la targeta de crèdit. Vespres i caps de setmana procura trobar altres feines, sempre mal pagades, que li permetin comprar-se uns pantalons, menjar, sortir al cinema un cap de setmana al mes o prendre's una cervesa amb els amics.

Dona, 45 anys. Diplomada en Turisme. Aparellada de nou des de fa sis anys amb un company també separat amb el qual té un fill de 4 anys. Ell, que treballava a la construcció, cobra els 400 euros que es reben un cop acabat el dret a l'atur. Fa algunes reparacions cobrant sense factura. Ella dirigeix la recepció els 6, 5, 4 o 3 mesos de temporada en un hotel a la costa. Quan té 24 mesos cotitzats aquell hivern hi ha atur. Fa algunes feines com cuidar gent gran pel seu compte. La seva filla de 22 anys, d'un

matrimoni anterior, ha trencat amb la parella i els ha «tornat» al pis on dorm amb el seu germà petit. Com poden atendre la factura de l'electricitat durant els mesos d'hivern? I les colònies escolars del fill? Hi ha setmanes en les quals no els arriba per al butà quan passa el camió.

Són exemples de nova pobresa. Són qüestionaments d'una societat que, tot i oferir llocs de treball o subsidis, aquests no permeten viure amb dignitat persones fins fa poc plenament integrades, amb formació. És el gran problema dels responsables d'allò públic, que han de prioritzar per davant de tot la creació de llocs de treball amb unes condicions mínimes. Treballar, haver d'invertir força temps a desplaçar-se, saber buscar-se la vida complementàriament i que et caiguin les llàgrimes per no poder atendre un imprevist no és dignitat. Quan senten que s'està superant la crisi ho viuen com una burla a la seva realitat.

Saber escoltar

Joan Guiteras i VilanovaDegà del Capítol Catedral de Barcelona
secretaria@catedralbcn.org

Tres paraules màgiques

El nostre Sant Pare Francesc, dies enrere, va dir que, en la convivència, calien tres expressions: «per favor», «gràcies» i «perdó». Ho referia a la vida familiar. Una mare de família nombrosa em va dir que li havia quedat gravada la dita del Papa i que procurava practicar-la.

Considero —només apel·lo a la realitat— que la convivència humana té dificultats. Les moltes guerres del món actual, per exemple, en són una mostra. Com també la quantitat —sembla nombrosa— de famílies mal avingudes i les que es trenquen. Prou convé que els esposos s'estimin de veritat i que no perdin les formes en el bon

tracte. Han de mantenir la divisa papal: «per favor», «gràcies» i «perdó».

El tracte familiar no fa perdre gens la confiança per parlar dels afers educadament. Ans la fa augmentar. Saber que pots parlar a l'altre que t'escoltarà i et respondrà amb bones paraules fa guanyar proximitat i estimació, dues realitats morals que s'inclouen. I, com que el diàleg és cosa de dos, jo també he de ser respectuós amb els altres membres de la llar. Els moments de tensió només es poden amortir amb el diàleg lleial i sincer, signe de veritable estimació.

La vida familiar i la vida social són realitats bàsiques i delicades. Estem fets per a la família i la societat. El nostre estil de viure no es pot mantenir a base de crits ni grolleries. Hauríem de ser molt ben educats. A fi de comptes, els cristians tenim, com a manament primordial, el de l'amor.

A propòsit de...

P-J Ynaraja Capellà del Montanyà
ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net

Imatges de la Passió

M'imagino que alguns lectors em titllaran d'estrabòtic. Redacto aquest escrit el Diumenge de Rams, i tinc en ment el significat dels dies propers. A vosaltres, lectors, us arribarà immersos en la Pasqua. Amb tot, sincerament, no sé escriure una altra cosa. I segur que em perdonareu, tenint en compte que la Passió, Mort i Resurrecció es fa actual cada vegada que celebrem l'Eucaristia.

Aviso, novament, que, a qui li resulti estrabòtic, estigui segur que dins meu són una evocació sincera dels Misteris.

Les representacions escèniques, generalment, em semblen de cartó pedra. Accepto que commouen. Em costa de creure que inclinen a la conversió. En les meves reflexions del Dijous i Divendres, m'atreveixo a dir que l'aparença de Jesús seria desagradable. Isaïes ho deia a 53,3: menyspreat rebuig entre els homes... semblant a aquells que ens repugna de mirar... Per això jo dic: era com quan un va per la carretera i veu un gos atropellat. Ningú no ho comenta, ni el mira.

Acudeixo també a una imatge bella. Es tracta del Ballet de Stravinsky, *La consagració de la primavera*. El compositor hi recull una antiga llegenda. Quan arriba la primavera, la joventut surt a propiciar l'èxit de la collita, i ofereix a la naturalesa el sacrifici d'una verge. Hi ha moltes versions, però la que m'impresiona més és la d'Angeli Preljocaj. No ignoro que la primera visió pot semblar eròtica. En posteriors, es podrà descobrir el que diré. Actualment, l'ésser humà més indefens és la dona. En la dansa, la protagonista nota que és l'elegida. Mira al seu voltant, se cerciora, tem, no té escapatòria. Desposseïda de tot i condemnada, es rebel·la, mira a una banda i l'altra, tots li són hostils i, finalment, cau exhausta. Les mirades d'angoixa et queden clavades, sense poder oblidar-les, i un les relaciona amb les de Jesús...

Canvio de tema. Revisava les meves diapositives antigues i en tractava de salvar algunes. Són imatges captades fa 40 anys. Érem, en un lloc, i els que m'acompanyaven van decidir entrar on semblava un museu senzill. En realitat era una presó antiga. Passadissos i portes a banda i banda. Va arribar un moment en què el recinte es va eixamplar i, amb sorpresa, em vaig adonar que érem a la sala d'execució. De la biga central penjaven unes sogues. A sota hi havia la trapa que s'obria perquè pengés el cos del condemnat. Al subsòl, hi havia el lloc que ocupava qui certificava la defunció. Una potència mundial l'havia preparat per exercir justícia segons els seus criteris. Vaig pensar en el Calvari. Roma, gran potència del seu temps, també ho va preparar i el seu governador va manar conduir-hi Jesús.

En el primer exemple, acabat el ballet, els artistes saluden feliços el públic que aplaudeix. La protagonista encertada somriu i saluda. En el segon, la sala ja no s'utilitza per matar. Una bandera del país abans dominat, n'honora els herois.

Els finals proclamaven èxit. Ens toca, com demanava Nietzsche, tenir mirada de ressuscitats. Serem testimonis vius que celebren la Pasqua.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

Una espiritualitat amputada

L'espiritualitat sempre ha estat present en la societat, però en els últims temps ha tornat a un primer pla. Des de moltes òptiques, s'invoca a l'espiritualitat com un plus d'excel·lència, com un signe de qualitat humana, com una mostra d'inquietud superior. Caldria convenir per a un diàleg fructífer definir-ne el significat. En reproduïxo dos: «Exercitació de l'esperit amb vista a la perfecció o l'enriquiment moral o religiós» (DIEC2) i «*Modo de vivir arreglado a los ejercicios de perfección y aprovechamiento en el espíritu*» (RAE). Hi ha uns quants elements comuns i uns quants matisos diferencials. No obstant, l'espiritualitat es pot convertir en una realitat difusa perquè, de vegades, amputa dos elements constitutius.

Primer, una espiritualitat sense arrels, desvinculada de la seva font. Es tractaria d'una realitat espontània que no és el fruit d'un origen profund ni la conseqüència d'una vitalitat interior. Es redueix a un desig del jo sense capacitat de transcendència. Aquest fet converteix l'espiritualitat en una actitud autoreferencial. Les persones que s'ajusten a aquests paràmetres pugnen per l'autorealització, llegeixen llibres d'autoajuda, s'apunten a cursos... De manera tan inconscient com progressiva, es consolida una actitud narcisista. S'utilitzen miralls. No s'obren finestres. A poc a poc, s'adopten postures de superioritat moral. Es realitzen exercicis, ritus i celebracions... Els més aprofitats entreveuen que hi ha alguna cosa més i es refugien en plantejaments transpersonals. La proposta de Pau dona la volta a aquest concepte d'una espiritualitat autoreferencial: «Estic crucificat amb Crist. Ja no sóc jo qui visc; és Crist qui viu en mi» (Ga 2,19-20). La imatge del crucificat representa l'antítesi de la persona replegada sobre ella mateixa. Mans i peus clavats en obertura total impedeixen

tancar-se en ell mateix. La font, Crist, traspasa la realitat del jo.

«Com l'infant que és feliç mentre es gronxa i que es nega a baixar del seu somni infantil»

Segon, una espiritualitat desencarnada, vaporosa, que es lliura de les realitats concretes de la vida. Reprodueix la visió neoplatònica en reduir la persona a l'ànima i en considerar que el cos és negatiu. És a dir, considera que els aspectes materials, les dimensions institucionals... es troben totalment allunyades de l'espiritualitat. Van

per lliure. Es construeixen el seu propi món. Eviten els inconvenients i els límits del que és material. Resulta tan fàcil creure en Déu sense creure en l'Església, elaborar una vida personal prescindint dels altres. Enalteixen la filiació, però prescindeixen de la fraternitat. Volen pel cel de la mística, però són incapaços d'aterrar. El contacte amb la realitat, posar els peus a terra... no és divertit, però és la prova que contrasta la veracitat de l'espiritualitat. Com l'infant que és feliç mentre es gronxa i que es nega a baixar del seu somni infantil.

El desafiament: viure una espiritualitat plena, sense amputacions ni succedanis.

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viqui70@yahoo.es

«Wunpini», regal de Déu

Aquest és el nom que han posat a l'hort de Verdallar, una empresa d'inserció, ecològica, que es defineix ella mateixa segons el seu objectiu: «La inserció laboral de persones en risc d'exclusió social, que treballem per generar economia local i real, consciència social i oportunitats per als més desfavorits.

La nostra activitat comercial és la distribució i comercialització d'aliments ecològics. Distribuïm una àmplia gamma de productes ecològics, com vi, oli, ous, llegum, etc., i estem especialitzats en fruita i verdura.» En aquests moments aquestes «persones en risc d'exclusió social», són en la major part africans subsaharians que desitgen una vida millor

«Amb il·lusió, esforç i bona voluntat una terra infecunda es pot convertir en un verger»

que la d'arrossegat carretons plens de ferralla pels carrers de Barcelona.

El diumenge 30 de març, Verdallar va oferir portes obertes i vaig tenir l'oportunitat de gaudir-ne. La tasca que aquesta empresa porta a terme val la

pena que sigui coneguda i reconeguda. Perquè, com diu el seu nom, en una de les llengües de Ghana, és un veritable «regal de Déu». Ho és des de la seva fundació. Anna, la directora i l'ànima de Benallar, fundació de la qual neix Verdallar, està sempre atenta als «signes dels temps» i va veure que el problema fonamental d'aquests homes que han lluitat tant per arribar al que anomenem primer món cercant una vida millor és la manca de treball. Per això ha posat tots els mitjans i esforços possibles per fer realitat aquell somni de crear una empresa d'inserció, fomentant, al mateix temps, una consciència social a favor de l'ecologia. Jo havia vist als començaments aquell hort que les Germanetes de Jesús de Vallvidrera havien posat a disposició de Verdallar. El diumenge vaig tenir l'oportunitat de veure allò que es pot aconseguir amb il·lusió, esforç i bona voluntat. Al capdavant de les tasques agrícoles i educatives d'aquells nois subsaharians hi ha la M. José, enginyera agrònoma i treballadora social, que ha aconseguit el miracle de convertir aquelles terres, infecundes per manca de mans que les treballessin, en un veritable verger. Les seves dues vessants han fet possible que aquells nois aprenguin l'art de l'horticultura i, al mateix temps, les seves actituds de convivència, de llengua, d'hàbits i costums propis del país que els acull. Va ser una jornada meravellosa: ens van mostrar els seus productes, ens van permetre aprendre, ajudar a recollir i, després d'obsequiar-nos amb un aperitiu ecològic, vam poder comprar els productes acabats de collir per fer possible que aquell dia el nostre dinar anés de l'hort a l'olla i de l'olla a la taula. Miracle que poques vegades es dona en una ciutat com la nostra.

Zoom

Eduard Brufau

La recuperació virtual de les pintures romàniques de Sant Climent de Taüll, que des del novembre passat es projecten en el seu emplaçament original, ha estat reconeguda internacionalment. El congrés Museums and the Web, celebrat a la ciutat nord-americana de Baltimore, l'ha premiat com a millor iniciativa multimèdia de l'any. En edicions anteriors el mateix congrés ja havia distingit el MNAC i el Museu Picasso.

PUBLICITAT A:

CATALUNYA CRISTIANA

(EDICIÓ SETMANAL)

BUTLLETÍ DE L'ARQUEBISBAT DE BARCELONA

(EDICIÓ MENSUAL)

GUIA DE L'ESGLÉSIA DE L'ARXIDIÒCESI DE BARCELONA

(EDICIÓ ANUAL)

RÀDIO ESTEL

24 H. AL DIA

Informe-vos-en al telèfon: **934 092 810**
Fax: 934 092 775 -
c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69
08014 Barcelona
e-mail: publicitat@catcrist.com

Des del monestir

Montserrat de casa

Aquest any el 27 d'abril cau en diumenge i em semblaria poc elegant deixar de recordar-hi la Mare de Déu de Montserrat. Juntament amb la Moreneta, la patrona, Montserrat —la muntanya, el monestir...— representa molt per a nosaltres. Tant (Montserrat és una mística, una realitat mítica en tots sentits) que trobo que no està al meu abast de parlar-ne.

En canvi, en una altra mesura, Montserrat també és cosa de casa; concretament a la meua família, un nom de cada dia: el de l'àvia, de la tieta, de cosines. Enfilaré per aquí, si m'ho permeteu. Montserrat Pujol i Bernis (Molins de Rei, 1897-1988), una gran dona, sentia vitalment la poesia i ha deixat un ric patrimoni de versos. Molts

de temàtica religiosa, i per tant també sobre Montserrat i la Moreneta: «Catalunya li confia / tota pena i alegria / i li canta, amb joia al cor, / cançons belles i galanes...» Als anys vuitanta les Montserrats de la vila, convocades per la ràdio local, pujaven en grup a venerar la santa imatge.

Té un recull de l'any 1952, *Montserratinas*, amb disset variats petits poemes, que li va il·lustrar l'amiga pintora Carme Sala. Així LA CRIPTA: «La cripta dels màrtirs / amb l'Abat Marcet. / El Pare vigila el seu ramadet.»; OFRENES: «Les llençues roents / ens parlen d'uns pobles / devots i creients.»; VIROLAI: «Quina cançó us cantaríem / que ens fos oració i esplai? / La que, petits, ja

apreníem: / vostre joíós Virolai. / Aquell que per Catalunya / és un himne gloriós. / Quan algun fill se li allunya / és ell qui el fa pensar en Vós.» Té també algun poema dedicat als escolans; un de simpàtic, VOCACIÓ, comença: «—Mare: jo voldria / ser escolanet, / per cantar les glòries / de la Verge pia / i de sant Benet.»

Avui que a Roma el canonitzen, podríem acabar les citacions amb una estrofa del poema que, amb motiu de la seva mort, va dedicar A JOAN XXIII: «Quin do de gents, dins sa paraula gràcil! / Hem vist en ell l'home senzill i sant; / l'adust treball, el seu amor en fàcil / l'ha transformat; tenia un cor tan gran!» (*Per a saber-ne més*: www.montserratpujol.com).

Jaume Gabarró
Monjo de Solius

La sal de la terra

On és la meua filla?

L'argentina Susana Trimarco és una mare coratge que acaba de guanyar un pols a les màfies del tràfic de dones i el crim organitzat. Fa 12 anys que li van segrestar la seva filla Marita (Mariía Ángeles Verón) i la van obligar a prostituir-se. Tenia 23 anys i una nena de 3. Un tribunal de Tucumán ha condemnat 10 persones, entre 10 i 22 anys de presó, per segrestar i prostituir Marita. En un judici previ els culpables van quedar en llibertat, però el cas va aixecar polseguera, arran de les constants denúncies de la mare, i la Cort Penal va anul·lar les absolucions. Era el primer judici contra la xarxes del tràfic de dones a l'Argentina. La Susana veu la inoperància policial i es posa a investigar. Disfressada de proxeneta busca la seva filla de prostíbul en prostíbul. Allà descobreix la venda de nenes de 12, 14 anys i dones joves aterrides. Amb l'ajuda d'un comissa-

ri amic de la família rescata 129 dones, i a moltes les acull una temporada a casa. També crea la fundació María Ángeles, i amb l'ajuda d'experts porta als tribunals centenars de causes de dones víctimes del tràfic. Les treuen dels bordells, els ofereixen assistència social, psicològica, i jurídica i les ajuden amb els seus fills nascuts de la prostitució forçada.

Les màfies del sexe són molt perilloses i estan interconnectades. Venen les víctimes a bordells del país i a les principals xarxes de tràfic de Mèxic, la Xina i Europa de l'Est. Capten noies segrestant-les directament o enganyant-les per treballar amb avis o infants. Si una noia desapareix sense emportar-se res i envia un missatge per telèfon a la seva família dient que està bé i que no cal que la busquin perquè té feina en una altra ciutat, pot ser una víctima del tràfic. Si li truquen

al mòbil, surt el contestador fins que deixa de funcionar. Les vigilen nit i dia i les obliguen a vendre droga als clients i a drogar-se per resistir la brutalitat a la qual estan sotmeses. Si s'escapen, carcellers i policies corruptes les tornen als prostíbuls i els recorden que tenen un deute impagable amb els seus captors. Les amenacen de matar les seves famílies, per això callen per sempre, violades, colpejades, assassinades... La revolució de Susana Trimarco ha fet que l'Argentina aprovi la Llei Contra el Tràfic de Persones. 6.400 esclaves han estat alliberades. A la Susana els mafiosos li han cremat la casa, l'amenacen de mort, han intentat matar-la i, fins i tot, segrestar la seva néta. Però aquesta mare continua preguntant als quatre vents: on és la meua filla? La busca incansablement. Té la força d'un huracà i viva o morta la trobarà.

Montserrat Esteve
Periodista /
emmontserrat@hotmail.com

Mirada al món

Xina: repte a la demolició de l'església reconstruïda

Les autoritats governatives de la República Popular de la Xina dificulten, obstaculitzen i impedeixen als cristians practicar lliurement la seva fe. Fa molts anys que ho fan. Presó i persecucions, impediments i prohibició contra les comunitats cristianes són part del panorama actual a la Xina. Als líders xinesos els exacerba el ressorgiment de la fe cristiana entre els seus ciutadans, que no semblen estar gaire satisfets amb l'adoctrinament comunista. Però des del començament d'aquest mes les coses estan prenent un caire preocupant. A la petita ciutat d'Oo Bei, a prop de Wenzhou (província oriental de Zhejiang) els mandarins locals han decidit la demolició de l'església protestant de Sanjiang, amb prou feines reconstruïda. Però davant les amenaces els cristians han reaccionat i ho han fet de forma pacífica. Més de 3.000 fidels han ocupat el temple i s'han assegut davant la façana per

impedir que les excavadores iniciessin els treballs de demolició.

L'argument oficial contra els cristians és sempre el mateix: motius de seguretat nacional. A més, als administradors no els agrada que la llum de la creu, al capdamunt del temple, sigui vermella. Un repte públic als colors del Partit i de la bandera nacional. Oblidant, potser, que el vermell és el color predilecte dels xinesos, el de la fortuna en la tradició xinesa. Això no obstant, la raó principal és esborrar qualsevol empremta cristiana i combatre tot símbol religiós. Perquè senzillament la religió no harmonitza amb els principis sagrats de la ideologia comunista. La revolució cultural, introduïda per Mao Tse-tung (1893-1976), pretenia crear «un poble lliure i feliç». Però cal preguntar-se si els ciutadans cristians a la Xina poden gaudir de la independència i de la felicitat, promeses a so de bombo i plate-

rets, si en la realitat el govern els persegueix, els empresona i els tortura. I ara també mana tancar i enderrocar les esglésies. A les autoritats els molesta, irrita i pertorba que els homes i dones del país gaudeixin de la llibertat religiosa. I aquesta idea no l'han exportada els imperialistes ni els occidentals. És innata a la persona humana. Per tant, trepitjar-la i assetjar-la significa encadenar i destruir l'ésser humà.

El que és escandalós amb l'església de Sanjiang és que les autoritats havien concedit el permís per a la seva reconstrucció. A més, la comunitat protestant forma part del Moviment de les Tres Autonomies. Per tant, és oficialment reconeguda al país des de l'època de Mao Tse-tung. Però la presència massiva de milers de cristians a l'església ha desconcertat els mandataris. De la persecució a la demolició del lloc de culte cristià.

Justo Lacunza Balda
Pare blanc, arabista-islamòleg,
des de Madrid

Debats polítics

Ho reconec: em deprimeixen els polítics. Fa anys que ja no segueixo un debat; faig zàping quan apareixen algunes cares i no m'interessa la frase que tan enginyosament creuen haver preparat. A qui s'imaginen que enganyen? No sospiten que tots sabem gairebé millor que ells mateixos quina serà la seva postura? Ens facilitaria la vida que passessin a engrossir la llista de l'atur i que molts que estan forçosament inactius tinguessin l'oportunitat de mostrar la seva vàlua i demostrar que és possible una altra actitud, que es poden resoldre alguns problemes o almenys millorar-los.

Estem farts de tanta xerrameca. Ells solets s'inventen els problemes i a més ens els carreguen. Un famós còmic deia que és millor estar callat i semblar ximple que no pas parlar i treure del dubte. Crec en un món millor, lluito per aconseguir-ho, però alguns s'obstinen a mostrar-nos sempre la pitjor cara i amargar la vida dels altres.

PILAR CRESPO ÁLVAREZ
Tarragona

Quina educació donem?

Per què hi ha tants adolescents agressius? No tinc paraules per qualificar el que va passar recentment a Sabadell amb un grup d'adolescents. Una noia va apallissar-ne una altra i la resta dels companys es va limitar a enregistrar l'agressió.

Què és tot això? Els pares, en primer lloc, crec que s'han de fer un plantejament molt seriós i preguntar-se per què es comporten així els seus fills o si potser és l'ambient en què es mouen. Quina dedicació els donen? Procuren crear una vida familiar amb valors, on s'hi trobin

Fe i esperança per als qui pateixen malaltia

Us recomano un documental sobre la Mare de Déu que es titula *Mary's land* («Terra de Maria»), on se'ns explica l'amor vers els altres a través de diferents exemples, fins i tot de gent que no era creient i, mitjançant la recerca d'esbrinar possibles miracles, s'han acabat convençent de la força del misteri de la fe. Al mateix temps, se'ns presenten persones que freqüenten santuaris com Lourdes o Fàtima o altres llocs de pelegrinatge.

Es tracta d'un documental curiós, tant per a creients com per a no creients. Així mateix, com a minusvàlid, no descarto poder anar alguna vegada a Lourdes, on una colla de voluntaris ajuden a acompanyar gent malalta amb l'esperança de la guarició. Si més no, sempre pots conèixer nova gent que de ben segur que són bones persones.

MIQUEL MENTRUIT
Barcelona

bé i acollits, escoltats...? Aquestes actituds agressives s'estan repetint massa sovint.

MAYTE B. PUJOL
Barcelona

Servei d'amor suprem

Dijous Sant els cristians celebrem la institució de l'Eucaristia i del sacerdoci com a peça del lliurament de Jesucrist a la humanitat. El Sant Sopar és l'avantsala de l'agonia a l'hort de Getsemaní i del desenllaç de la Passió de Crist. Que qui és en si mateix Amor hagi volgut morir per amor a nosaltres és una cosa que ultrapassa la nostra capacitat de comprensió. El 17 d'abril passat vam celebrar aquest misteri, que dona forma a la nostra pròpia vida personal i comunitària. La profunditat d'aquest misteri, d'aquesta «bogeria» d'amor, ha mogut innombrables sants en la història i ha fet brollar una humanitat diferent, plena d'atractiu i font d'esperança.

No ens podem acostumar a l'esdeveniment més sorprenent de la

història com si fos una cosa normal i fins i tot rutinària. El cor del cristià ha d'estar en obertura permanent a la sorpresa, a la bellesa, a la transcendència d'aquest amor que ens ha salvat i que ens alimenta amb l'Eucaristia en cada jornada de la nostra vida. La mort a la Creu com a servei d'amor suprem i el lliurament de si mateix en l'Eucaristia és el desbordament d'un Déu que és Amor i que ha volgut canviar el món, comptant amb la nostra lliure col·laboració.

JESÚS DOMINGO MARTÍNEZ
Girona

Catalunya Cristiana agraeix les cartes dels seus lectors i demana que no superin les quinze línies mecanografiades. Les cartes han d'anar firmades amb nom i cognoms i ha de constar-hi l'adreça i el telèfon. Catalunya Cristiana es reserva el dret de publicar les que consideri oportunes i no s'identifica amb l'opinió dels lectors. No es mantindrà correspondència ni s'atendran visites o trucades respecte dels originals no publicats.

El Consultori

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

Diferir el baptisme

Es pot negar el baptisme a un nen? Conec una parella de França que fa anys que viuen junts sense casar-se. No van mai a l'església. Tenen un fill de quinze anys que no ha estat batejat i en aquests anys no han tingut cap interès a incorporar-lo a l'Església. Ara han tingut una nena i la volen batejar. Sembla que els fa gràcia, però a la parròquia els han dit que no, perquè no manifesten cap interès per educar en la fe aquesta nena. Jo ho veig raonable, però tampoc no em sembla bé privar la criatura d'un dret que té. Què en pensa?

Què en penso? Doncs el que pensa l'Església, que és molt sensat i raonable. Miri, si en una comunitat dirigida per sant Pau s'hagués plantejat un cas així, l'apòstol ho hauria tingut claríssim. De fet, el baptisme més habitual era el baptisme d'adults que responien amb fe a la predicació apostòlica. Si es batejaven infants era amb els pares que s'hi incorporaven o formaven ja part de la comunitat cristiana. Cal aclarir en primer lloc un malentès que darrerament circula amb molta freqüència, sobretot per un baptisme molt singular i mediàtic celebrat fa poc a l'Argentina i que, personalment i veient el que ha passat després, em sembla que ha estat una monumental presa de pèl a la comunitat cristiana. Ningú no té dret al baptisme pel simple fet que ningú no té dret a una gràcia. En tot cas, cal dir que ens hem de disposar el millor possible per rebre de manera fructuosa aquesta gràcia tan gran. Si el que em diu és cert, jo penso que la decisió de diferir el baptisme a aquesta nena, que no és el mateix que negar purament i simplement, honora el responsable d'aquella parròquia. Caram, batejar perquè «queda bonic», perquè «fa gràcia». Aquestes gràcies són autèntiques desgràcies!

Interpreto que el que han vist realment en aquella parròquia és la impossibilitat real absoluta per part dels pares d'aquella nena d'educar-la en la fe, vist el que ha passat amb el fill gran. I aquest és un motiu molt seriós per posposar el baptisme, perquè el baptisme d'infants, per la seva pròpia naturalesa, exigeix una formació en la fe. I qui ha de fer la formació en la fe? Òbviament, els primers responsables de l'educació dels fills són els pares. Excepcionalment ho podrien fer uns padrins molt compromesos i responsables, uns avis implicats... però li puc dir per experiència que el que no fan els pares a casa difícilment es fa enlloc més. L'escola catòlica, la catequesi ben feta, hi ajuden i molt, però... Una evangelització seriosa implica recuperar el realisme dels sacraments de la iniciació cristiana. Sant Pau advertia a Timoteu que vigilés a qui imposava les mans. També l'avertència val per al baptisme.

• Per enviar consultes al Dr. Mateo:
elconsultori@hotmail.com
www.balmesiana.org
apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida).
A Ràdio Estel, de dilluns a divendres,
a les 23.00, podeu escoltar la versió
radiofònica d'El Consultori

Amb bon humor

Celebració de la Jornada de les Vocacions Natives

Eduard Blasco

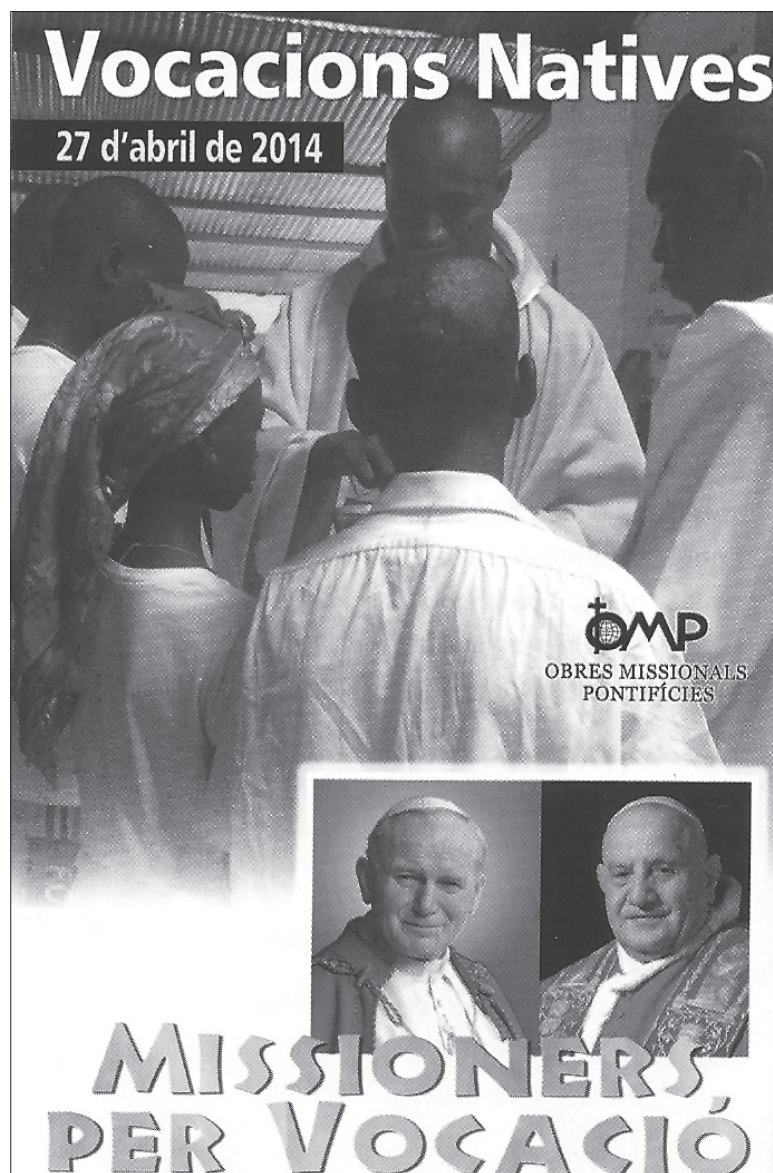
Delegació diocesana de Missions
de Tortosa

Quan l'Església ens planteja una jornada, sempre ens està invitant a reflexionar i a comprometre'ns. No pot ser menys en aquesta ocasió, on a la celebració dominical li sumem altres motius festius, com la festa de la Mare de Déu de Montserrat o la Jornada de les Vocacions Natives.

«Missioners per vocació» és el lema de la jornada i en una part del cartell ens trobem les imatges de Joan XXIII i Joan Pau II, que han de ser canonitzats avui mateix, 27 d'abril. Feliç coincidència! El primer, tot treballant per la propagació de la fe, es va impregnar de totes les necessitats missioneres, en especial de la qüestió vocacional. El segon, amb les seves visites arreu de la terra, ens va mostrar com n'és, d'important, l'atenció pastoral a totes les comunitats.

«Missioners per vocació» és la invitació que ens fan les Obres Missionals Pontifícies per reflexionar al voltant d'aquesta jornada, però cal remarcar que el lema no va dirigit únicament a les persones consagrades sinó a tots els cristians, que pel simple fet d'haver rebut el baptisme hem acceptat fer-nos universals, és a dir, catòlics.

A la part central del cartell apareix un sacerdot africà en plena celebració eucarística, imatge que em transporta a la vida de les comunitats que vam conèixer el passat estiu a Moçambic. Comunitats que celebren i es comprometen en el seu poble. Que bonic poder sentir com la gent acabada de batejar s'ha de comprometre en alguna de les tasques de la comunitat! Com n'és, d'emocionant, poder compartir les eucaristies plenes de festa, joventut i alegria! No podem

«Les Obres Missionals Pontifícies ens fan una crida per conèixer, estimar i compartir la vida dels altres batejats»

sinó admirar les vivències de tants laics que van mantenir viva la flama de la fe en un entorn de violència i persecució durant tants anys! No podem sinó pregar en el santuari d'aquells laics màrtirs de Guiua assassinats durant un curs de formació de líders!

Compromís universal

Passats uns mesos, només puc continuar admirant l'exemple d'aquelles comunitats vives de les quals van sorgint continuament vocacions. Totes són vocacions a la vida cristiana, és a dir, catequistes, responsables de comunitats, líders socials... i, naturalment, també al sacerdoti i la vida consagrada. Cada vocació necessita el seu camí de formació, per això les necessitats són molt grans i diverses.

Però les comunitats són molt pobres, si penso en la realitat de Moçambic: des de les barriades populars dels voltants de les ciutats, que no disposen de cap servei, fins a les zones més allunyades, on la gent malviu d'una agricultura de simple subsistència. Com poden atendre la formació per desenvolupar cada ministeri?

És aquí on entren les Obres Missionals Pontifícies, quan ens recorden el compromís universal dels catòlics. Ens fan una crida per conèixer, estimar i compartir la vida dels altres batejats. Crida que ens recorda que cap particularisme eclesial no ens ha de fer oblidar que la caritat universal és el fonament de l'Església de Déu (PP 13). Crida que, en aquesta jornada, ens recorda el compromís permanent de pregària i cooperació en el manteniment dels seminaris i altres centres de formació. Amb beques i altres ajuts fem que cap vocació no es perdi per manca de recursos materials.

Sant Jordi i la Mare de Déu de Montserrat

Francesc A. Picas

Abril és un mes d'esperances i d'optimisme. Floreixen els ametllers i els cirers. La verdor treu fulles en els camps i brota a les vinyes. Creix el blat que ens dóna el pa de cada dia.

També el mes d'abril ens ofereix, rodejats de flors, de cançons i de llibres, les festes de Sant Jordi i de la Mare de Déu de Montserrat, patrons de Catalunya.

Malauradament, d'una Catalunya no massa optimista. Moltes famílies tenen problemes per arribar a finals de mes. La crisi econòmica ha tancat fàbriques i tallers. Aquesta no és la Catalunya que desitgem.

Confiem en sant Jordi, que amb la seva fulgurant espasa, destrueixi el drac de la corrupció política i financera. Que creixi l'esperit de treball. Que floreixin de nou fàbriques i indústries.

Els catalans tenim fe en la Verge de

Montserrat. Posem la mirada i el cor al cim de l'emblemàtica muntanya i amb el cant del *Virolai* demanem a la Moreneta que il·lumini la catalana terra. Que Catalunya mantingui la pau i la concòrdia, que no falti el progrés, el treball i una llar digna per a tots els catalans.

I en aquests moments de neguit polític, li demanem que sigui respectada la personalitat de Catalunya i els nostres drets històrics econòmics i socials.

«Amb el cant del «Virolai» demanem a la Moreneta que il·lumini la catalana terra»

Paraula i vida

Gràcies, Joan XXIII i Joan Pau II

Lluís Martínez Sistach

Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Aquest dia 27 d'abril, que ens porta la memòria de la Mare de Déu de Montserrat, patrona de les diòcesis de Catalunya, se celebra a Roma la canonització de Joan XXIII i Joan Pau II, dos successors de sant Pere que varen influir molt en la vida de l'Església i del món del seu temps, cadascun d'ells amb el seu propi carisma.

Em plau recordar, especialment en aquest dia, que tots dos visitaren el santuari del monestir de Montserrat i van pregar davant la sagrada imatge de la Moreneta. Joan XXIII, essent patriarca de Venècia, el juliol de 1954, Any Jacobeu, va pelegrinar a Santiago de Compostela; i de retorn va passar per Montserrat, Manresa i Barcelona. Els qui acompanyaren el cardenal Roncalli en la seva visita a Montserrat recorden que parlava amb gran animació i cordialitat, però en arribar al cambril es va agenollar i va estar una llarga estona pregant. Quatre anys més tard, va ser elegit Papa.

Joan Pau II pregà davant la Mare de Déu de

Montserrat ja essent Sant Pare, el 7 de novembre de 1982, durant el seu primer viatge a Espanya. La climatologia del dia no va acompanyar gens la seva visita al santuari, però el Papa polonès va fer un cant a Montserrat com a meta de pelegrinatges i recordà els noms d'alguns dels sants que havien pregat davant la sagrada imatge, «sense oblidar aquell soldat que, depesades les seves armes als peus de la Moreneta, baixà de la muntanya per fundar la Companyia de Jesús».

El pontificat romà de Joan XXIII, elegit als 77 anys, fou breu, de quatre anys i mig. Qui fou anomenat *Papa de transició* va fer la *gran transició* de l'Església amb el Concili Vaticà II, iniciativa seva que va presidir a l'inici i que fou continuada per Pau VI. Joan XXIII ha passat a la història de l'Església també per una de les seves encíclics, la *Pacem in Terris*, publicada dos mesos abans de morir. Fou l'encíclica dels drets humans i de la pau, i com el testament per al

món del *Papa bo*, la mort del qual va ser plorada per creients i no creients.

El pontificat del Papa polonès, elegit als 58 anys, fou molt més llarg: de gairebé vint-i-set anys (1978-2005). L'arquebisbe de Cracòvia es va donar en cos i ànima al compliment de la seva nova missió. La seva personalitat de resistent davant de les ideologies contràries a la fe va donar un estil molt propi i molt humà al seu pontificat, i li va mereixer un prestigi i una autoritat moral mundial. Va fer una síntesi nova entre la confessió de Déu i el servei a l'home, entre teocentrisme i antropocentrisme, treballant incansablement per integrar-los i reconciliar-los. En la seva primera encíclica, *Redemptor hominis*, va proclamar que «el camí de l'Església és l'home».

Avui és un dia per donar gràcies a Déu per aquests dos grans pontífexs, que són exemple de santedat per a tots els fills i les filles de l'Església, i per desitjar que siguin intercessors davant Déu per obtenir la pau arreu del món.

Als quatre vents

Dos Papes sants: Joan XXIII i Joan Pau II

Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe de Tarragona i Primat

Amb gran satisfacció, l'Església viu aquest diumenge la canonització de dos papes de la segona meitat del segle XX: Joan XXIII, que va tenir un pontificat de només cinc anys però d'una importància enorme, i Joan Pau II, que va governar l'Església durant 27 anys fins introduir-la en el segon mil·lenni i que, gràcies als seus viatges i popularitat, va ser la persona més vista directament de tota la història.

Mai el papat no havia gaudit de tant de prestigi com en l'últim segle. De Francesc, el Papa actual, s'ha dit que té característiques que el fan semblant als dos que avui declararà sants: una profunda vida espiritual, una proximitat molt gran a les persones i la confiança en la misericòrdia de Déu.

Quan Joan XXIII va anunciar el Concili Vaticà II,

va posar èmfasi en el fet que l'Església no està per condemnar sinó per ajudar a la salvació, i això a través de la misericòrdia. En aquest sentit Joan Pau II va dedicar una encíclica a la misericòrdia i va establir la festa de la Divina Misericòrdia el segon diumenge de Pasqua. Precisament la seva canonització i la de Joan XXIII se celebren en aquesta nova festivitat, nascuda de les revelacions que va tenir la monja polonesa Faustina Kowalska. La doble canonització coincideix també amb la festa de la Mare de Déu de Montserrat, santuari que va voler visitar el papa Wojtyla en el seu primer viatge a Espanya l'any 1982. Aquesta coincidència ens pot portar a considerar la devoció mariana que tenia el Papa polonès, com tots els seus predecessors, i a resar a la nostra entra-

nyable Moreneta perquè el futur de Catalunya, amb les seves incerteses, tingui sempre com a nord la pau i la fraternitat entre la seva gent. Els sants són els grans benefactors que produeix la història. El que fa l'Església és posar-los com a exemple alhora que convida a prendre'ls com a intercessors davant Déu. Que Joan XXIII i Joan Pau II, que tan bé van conèixer el nostre temps, ens hi ajudin.

Finalment hi ha encara una altra coincidència aquest diumenge, tan menor que he dubtat si esmentar-la: aquesta glossa Als Quatre Vents és la número 500. Des del primer dia com a arquebisbe he ofert una reflexió setmanal que espero que sigui presa com una expansió del cor, a manera de la meva benedicció per a tots. Que la Mare de Déu i els sants ens hi acompanyin.

La Bona Notícia també a internet

www.catalunyacristiana.cat

I ARA ENTRA A LA NOVA PÀGINA WEB DE CATALUNYA CRISTIANA I CONSULTA LA NOSTRA HEMEROTECA. HI TROBARÀS TRENTA ANYS DE PREMSA RELIGIOSA.

Catalunya Cristiana col·labora amb
www.flama.info

FLAMA
AGÈNCIA CRISTIANA DE NOTÍCIES

MONS. SEBASTIÀ TALTAVULL, BISBE AUXILIAR DE BARCELONA I

«Fent olor d'ovella ajudem q

Samuel Gutiérrez

Al bisbe Sebastià Taltavull li costa dir que no. La seva agenda és una de les més atapeïdes de l'arquebisbat de Barcelona, i malgrat això, quan es troba amb una persona sembla que s'atura el temps. El seu tarannà proper i conciliador no passa desapercebut. Abans, fins i tot, de l'arribada del papa Francesc, ell ja era un pastor que feia olor d'ovella. Mons. Taltavull viu amb passió la dimensió pastoral i catequètica del seu ministeri. Sap que és el repte més urgent avui de l'Església. En parlem avui a bastament en el marc de la reflexió que des de fa uns quants anys s'està fent des del Secretariat Interdiocesà de Catequesi (SIC) de Catalunya i Balears.

Vivim un moment especial d'Església en el qual l'accent s'està posant sobretot en la dimensió pastoral. Com a president recentment reelegit de la Comissió de Pastoral de la CEE i bisbe president del SIC, s'hi troba vostè especialment a gust?

Certament que vivim un moment especial per molts motius i que dona gust de viure. La imatge de l'Església com a hospital de campanya—tan original del papa Francesc—reflecteix molt bé com és aquest moment, sobretot perquè ens crida a fer l'esforç d'anar a l'essencial de l'Evangeli: el trobament personal amb Jesús i l'atenció preferent als més pobres. Respondre-hi és l'objectiu de la pastoral de l'Església, i ja sabem com ha de ser: una pastoral en clau de missió que, com diu el papa Francesc, pretén abandonar el còmode criteri pastoral del «sempre s'ha fet així». Ens convida a ser audaços i creatius a l'hora de repensar objectius, estructures, estils i mètodes evangelitzadors. Cal concentrar l'anunci de Jesús i de l'Evangeli en allò que és essencial, més atractiu i alhora més necessari. Treballar així és fascinant i engrescador, i ens allunya de quedar en allò que és secundari i superficial, que és el que més problemes crea. Una pastoral així no vol un cristianisme mediocre, sinó autèntic, perquè tracta de fer realitat l'estil del bon pastor que va al davant, està enmig i darrere del ramat. Si els pastors fem olor d'ovella, ajudarem que el ramat faci olor de Crist.

La transmissió de la fe, sobretot als infants, és un dels desafiaments més importants que tenim. En quin sentit ha de qüestionar-nos aquesta forta insistència del Sant Pare?

Tot és avui un desafiament. Se'ns demanen respostes valentes, agosarades i, en certs moments, ens sentim molt pobres. El més necessari és que els adults visquem una fe coherent i compromesa. Hem de saber que és Déu qui fa el do de la fe i que nosaltres som un instrument en les seves mans per transmetre-la. Això demana viure la vocació cristiana amb totes les seves exigències i fer

Agustí Codinach

«Tot és avui un desafiament. Se'ns demanen respostes valentes, agosarades i, en certs moments, ens sentim molt pobres»

«Em va impressionar a la meua parròquia que un noi de nou anys ens digués que estava ensenyant els seus pares a resar»

que el seguiment de Jesús compregui totes les dimensions de la nostra vida, ens doni una forta unitat interior i la capacitat de contagiar als altres el que som, creiem i vivim. Avui és urgent crear clima cristià, cultura vocacional, per tal d'impregnar l'ambient dels valors de l'Evangeli i l'entusiasme per Jesús.

Hem fet, necessàriament, alguna cosa malament, o no cal pensar en això, i centrar-nos més aviat a afrontar la crisi com a oportunitat?

No val la pena perdre el temps culpabilitzant-nos. Catequistes i moltes famílies s'han entregat en cos i ànima en l'educació de la fe, però sovint topen amb un ambient global d'indiferència i, per això, avui no ho tenen fàcil i viuen amb la impressió d'anar contra corrent. Altres han evadit tota responsabilitat. Tota crisi, certament, és una oportunitat de repensar moltes coses i renovar-se.

Des del SIC s'està reflexionant profundament sobre el moment actual de la catequesi a Catalunya. Quin és el seu diagnòstic? Troba més llums que ombres?

Fa un temps que hem iniciat una reflexió sobre el moment actual de la catequesi a casa nostra. Aquest és un moment diferent perquè vivim un accelerat canvi d'època. Tot ha canviat molt de dins i fora de l'Església i les respostes que hem de donar han de ser a qüestions que la gent es planteja per tal d'il·luminar-les amb l'Evangeli. Les parròquies no han rebaixat el seu esforç i estan responnent no sense dificultats als desafiaments que es presenten. Ens

preocupa que l'oferta no sempre coincideixi amb la demanda. La necessària catequesi d'adults no és encara un objectiu assolit i la impressió que es té és que la catequesi és cosa d'infants i, encara, sols lligada a la primera comunió. Res de procés de creixement, res de participació en la comunitat cristiana. I la pregunta és: què n'hem fet, del baptisme? Per què s'inicia sacramentalment una vida cristiana i no a viure-la existencialment al llarg de la vida? La catequesi pot fer molt poc quan queda reduïda a temps curts, sense incidència en la vida i poc relacionada amb la comunitat cristiana. Aquesta és la crisi i els brots d'esperança apareixen quan en una parròquia es cuida el procés de creixement cristià perquè les famílies responen bé i la celebració de la fe dona cohesió a uns cristians que es troben i es comprometen a ser bons testimonis.

Deia Benet XVI que no es comença a ser cristià per una decisió ètica o una gran idea, sinó per l'encontre amb una Persona: Jesucrist. Com hauria de ser una catequesi —d'infants o d'adults— orientada cap al primer anunci i cap a l'experiència de fe?

Estem insistint molt en la necessitat d'aquest encontre amb Jesús. El papa Francesc diu que «la joia de l'Evangeli omple el cor i la vida sencera dels qui es troben amb Jesús». Ens dirà també que «en la catequesi té un rol fonamental el primer anunci o *kerygma*, que ha d'ocupar el centre de l'activitat evangelitzadora i de tot intent de re-

novació eclesial». Per això la catequesi és sobretot una experiència de fe i no més és possible si hi ha l'encontre amb Jesús. Però, com es comunica aquesta experiència? Ha de ser amb el testimoni directe dels educadors, pares i catequistes, fruit d'una experiència habitual de trobada amb Jesús en la pregària i en la relació amb els altres, en l'Eucaristia i els altres sacraments, i en el compromís social. Per a mi va ser decisiu que als sis anys mon pare em digués el dia de la primera comunió, després de combregar: «Ara parla amb Jesús, que amb ell s'hi pot parlar.» Després em demanava: «Què li has dit?... I ell, què t'ha dit?» Feia temps que a ell i a la mare els veia i sentia pregar junts, per això penso que la influència de la família per a l'encontre amb Jesús és decisiva i et serveix per a tota la vida! És fonamental que el primer anunci —que és transversal a la catequesi— vagi acompanyat sempre d'un clima d'amor.

Tenint en compte les seves atapeïdes agendes, quin ha de ser el paper del ministre ordenat en la pastoral catequètica?

Les agendes ens les omplim nosaltres segons les prioritats pastorals que ens proposem. El sagrament de l'Orde ens situa en el servei a la comunitat cristiana i a l'estil del bon pastor, Jesús. En l'àmbit de l'educació cristiana, la catequesi és una missió irrenunciable per tractar-se de l'anunci de l'Evangeli, com ho és i formant una sola unitat, la litúrgia i la caritat. El ministre ordenat hi ha de dedicar temps, ha d'acompanyar les

PRESIDENT DE LA COMISSIÓ DE PASTORAL DE LA CEE I DEL SIC

«Que el ramat faci olor de Crist»

persones en el seu procés de creixement, ha de desvetllar la vocació catequètica des de l'observació i tracte amb les persones, i ha d'assegurar la formació dels catequistes, essent «catequista de catequistes». No podem defraudar ningú posant altres prioritats a les nostres agendes segons els propis interessos, quan el que l'Església ens demana és ser servidors de tots a tot temps i a plena dedicació. El papa Francesc fa referència a les actituds que poden ajudar a acollir millor l'anunci: proximitat, obertura al diàleg, paciència, acolliment cordial que no condemna. Pensem que el bon pastor, Jesús, no deixa ni un sol moment el ramat, sap que seria perillós si ho fes. La pastoral implica estar entre el ramat, ser-hi i que ens hi trobin.

Des d'un punt de vista molt pràctic i concret. Si vostè ara fos rector de parròquia, quines tres o quatre coses tindria molt clares a l'hora d'organitzar la catequesi?

He estat rector durant anys i de tres parròquies diferents, i també consiliari d'un centre catequístic fundat per un laic. Crec que ara seguiria fent el mateix, és clar que atent als signes dels temps, però sempre comptant amb els altres capellans i els laics i laiques, ja que l'Església som tots i l'hem de pensar i viure com a vertader Poble de Déu. El primer objectiu seria construir comunitat anant a buscar la gent allà on es troba. Una Església que sortint, acull a tothom. Un lloc clau és la família, que és la que fa possible la comunitat cristiana. Per tant és fonamental el treball directe amb les famílies, acollint-les, visitant-les, coneixent-les i acompanyant-les. Això

demana temps i dedicació exclusiva, que és el que hem de fer els capellans que servim les parròquies i animem comunitats. I, juntament amb tot això, la crida, l'acollida, l'acompanyament espiritual i formació de catequistes, que han de sorgir de la comunitat adulta.

Com a opció pastoral pràctica sempre he defensat i promocionat la catequesi en família, en la qual tots els seus membres s'hi impliquen. Comporta molta feina i hores, però val la pena. I també els grups d'espiritualitat matrimonial són una força de cohesió, element de continuïtat i testimoni molt gran a les parròquies.

La proposta que fa és exigent, sobretot per als capellans.

Sí que ho és, però quina ha de ser la dedicació pastoral d'un capellà a la seva parròquia si no és entre la gent, com un més però servidor de tots? Tenim un encàrrec molt concret a fer que prové de Jesús i una missió a realitzar insubstituïble.

Molts catequistes, sobretot d'infants, asseguren que els nens són autèntics mestres de fe, que resten més oberts que els adults al món sobrenatural... Com es poden canalitzar aquestes virtuts en favor de tota la comunitat? Cal donar més la paraula, com insisteix també a recordar Francesc, als infants i als ancians?

En la catequesi, els infants i els avis tenen un gran protagonisme. És important aprofitar aquesta avinentesa. Els infants ens donen moltes lliçons si els acollim bé i estem atents a ells. Quan tenen qui els ajuda i els dedica temps

és impressionant les seves reaccions, la seva admiració pel que se'ls explica, la seva disponibilitat en tot el que s'organitza. Hauríem d'accentuar més la part narrativa i conèixer més la Bíblia. Ho experimentem a les catequesis amb més o menys intensitat, però n'estem contents perquè ho veiem en cada parròquia en les persones i l'interès que hi posen. Em va impressionar a la meua parròquia que un noi de nou anys ens digués que estava ensenyant els seus pares a resar, tan cert que els pares, emocionats, m'ho van confirmar quan van venir a la missa familiar. Els avis avui fan un gran paper, tot i que resulta un poc complicat quan els pares no intervenen per res. L'infant necessita un entorn favorable avalat per tots els fronts que l'envolten.

En la reflexió feta en el marc del SIC, una de les claus cap a les quals s'apuntava era la família. De la mateixa manera que es pot educar sense comptar amb la família, tampoc no es pot catequitzar sense comptar amb la família. Caldria, doncs, revifar abans la pastoral familiar? O proposar una catequesi integral per a tots els membres de la família?

La trobada del dia 31 de març, en la

«Quan et fas proper, coneixes les persones i et coneixen a tu, llavors l'intercanvi és més fàcil i neix la confiança i l'estimació»

qual van participar més d'un centenar de capellans i diaques, ens ha animat molt a tots. Ens ha animat la resposta tan nombrosa i l'ambient tan positiu i esperançador que s'ha creat. Això ens ha fet veure l'interès que hi ha per la catequesi i com es treballa en aquest camp. Saben molt bé que un capellà que és pastor no té temps per a ell, que s'ha de dedicar a molts camps de la pastoral i que ho ha de fer amb total entrega. És inconcebible que un pastor digui: «A mi, això de la catequesi no em va.» Si viu amb autenticitat la seva vocació, això no ho pot dir de cap camp de la pastoral, especialment d'aquells que són opció prioritària de Jesús, com els malalts, els pobres, tots els exclosos, entre els quals els infants són una part important.

Així i tot, crec que tota comunitat parroquial ha de tenir una catequesi d'adults sempre en augment. Aniria amb la mateixa línia una catequesi familiar o en família. Amb aquesta base, quedaria assegurada una catequesi dirigida a totes les edats i garantit el procés catequètic. El papa Francesc ens ha dit que «el catequista és el qui custodia i alimenta la "memòria de Déu" en ell mateix i la sap despertar en els altres». En tota catequesi, els materials i els mètodes són necessaris, però el que més hem d'atendre i cuidar és la persona del catequista, ja que és tota ella el vehicle de l'educació de la fe.

Hi ha receptes per despertar l'amor a Jesús i el desig de seguir-lo? Diuen que les homilies —i el testimoni de vida i proximitat— del bisbe Sebastià en són un bon exemple...

No crec que hi hagi receptes, seria tot massa impersonal i fred. La vida té una altra dinàmica, ja que el que val és l'ardor del testimoni, quan es viu amb humilitat i senzillesa, i s'orienta a les coses de cada dia, que és allà on ens ho juguem tot. Has d'estar amb una orelleta en el poble i atent al que Déu et diu. Tanmateix, el que més em preocupa és com ser cada dia més fidel al compromís que he fet davant de l'Església de seguir Jesús entregant totalment la meua vida a Ell i als germans. La vida d'un capellà i d'un bisbe només té sentit si és així. Tu hi aportes la teva persona i, a pesar de la pròpia condició de pecador, Jesús hi fa la resta, que en definitiva és tot. Quan et fas proper, coneixes les persones i et coneixen a tu, llavors l'intercanvi és més fàcil i neix la confiança i, amb ella, l'estimació. Crec que així es construeix comunitat, fraternitat, que és el que Jesús vol i tothom espera de l'Església. Cal assegurar —com ens ha dit el papa Francesc als catequistes— la familiaritat amb Crist, imitar-lo en el sortir d'un mateix i anar a l'encontre de l'altre. I no tenir por d'anar amb Ell a les perifèries. Sabem que Jesús no ha dit: «Aneu, espavileu-vos!» No, no ha dit això, sinó: «Aneu, jo sóc sempre amb vosaltres!» Aquesta és la confiança que ens anima.

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC A; FERAL 2)

TEMPS DE PASQUA

(SALTERI: SETMANA 2)

ABRIL

27. DIUMENGE

Diumenge II de Pasqua, *Blanc*.
Lectures: Fets 2,42-47 / Salm 117 / 1 Pere 1,3-9 / Joan 20,19-31
SANTORAL: beats Domènec i Gregori, prev.; Toribi de Mogrovejo, b.; Zita, rel.

28. DILLUNS

La Mare de Déu de Montserrat (S), *Blanc*.
Lectures: Fets 1,12-14 / Salm 86 / Efesis 1,3-6.11-12 / Lluc 1,39-47.
Lleida: *Aniversari ordenació episcopal bisbe Joan Piris*.
SANTORAL: Cirí, mr.; Lluís Maria Grignon de Montfort, prev.; beat Luquesi, rel.; Pere Chanel, prev. i mr.; Prudenci, b.; Valèria, mr.

29. DIMARTS

Santa Caterina de Sena (F), *Blanc*.
Lectures: 1 Joan 1,5-2,2 / Salm 102 / Mateu 11,25-30
SANTORAL: Ramon de Fitero, ab.; Robert, prev.

30. DIMECRES

Sant Jordi (S), *Vermell*.
Lectures: Apocalipsi 12,10-12a / Salm 33 / 1 Joan 5,1-5 / Joan 15,1-8
SANTORAL: Amador, Pere i Lluís, mr.; Indaleci, n.; Josep-Benet Cottolengo, prev. i fund.; Pius V, p.; Sofia, vg. i mr.

MAIG

1. DIJOUS

Fèria, *Blanc*.
Lectures: Fets 5,27-33 / Salm 33 / Joan 3,31-36. O bé: *Sant Josep, obrer* (ML), *Blanc*.
SANTORAL: Aniol, mr.; Grata, viuda; Jeremies, prof.; Orenç, b.; Ricard Pampuri, rel.; Segimon, mr.; Teodard, b.

2. DIVENDRES

Sant Atanasi (MO), *Blanc*.
Lectures: Fets 5,34-42 / Salm 26 / Juan 6,1-15
SANTORAL: Josep M. Rubio, prev.; Segon, b. i mr.; Zoa, mr.

3. DISSABTE

Sant Felip i Sant Jaume (F), *Vermell*.
Lectures: 1 Corintis 15,1-8 / Salm 18 / Joan 14,6-14. Barcelona: **La Santa Creu** (S), *Vermell*.
SANTORAL: Alexandre I, p. i mr.; Antonina, vg. i mr.

Lectures bíbliques

Diumenge II de Pasqua

Lectura primera

Ac 2,42-47

Tots els creients vivien units i tenien en comú tots els seus béns

Lectura dels Fets dels Apòstols:

Els germans eren constants a assistir a l'ensenyament dels apòstols, a posar en comú els seus béns i a reunir-se per partir el pa i per a la pregària. Tothom sentia un gran respecte, i els apòstols feien molts prodigis i miracles.

Tots els creients vivien units i tenien en comú tots els seus béns; venien les seves propietats i les altres coses que posseïen per distribuir entre tots el diners, segons les necessitats de cadascú.

Cada dia assistien unànimement al culte del temple. Després, a casa, partien el pa i prenién junts el seu aliment amb senzillesa i alegria, cantant les lloances de Déu. Tot el poble els apreciava. Cada dia el Senyor afegia nova gent a la comunitat perquè fossin salvats.

Salm responsorial

117

Enaltiu el Senyor: Que n'és de bo, perdura eternament el seu amor.
Que respongui la casa d'Israel: perdura eternament el seu amor.

R. Enaltiu el Senyor: Que n'és de bo, perdura eternament el seu amor.

Que respongui la casa d'Aaron: perdura eternament el seu amor.
Que responguin els qui veneren el Senyor: perdura eternament el seu amor. **R.**

M'empenyien tan fort que anava a caure, però el Senyor m'ha sostingut.
Del Senyor em ve la força i el triomf, és ell qui m'ha salvat.
Escolteu, crits de festa i de victòria al campament dels justos. **R.**

Lectura segona

1Pe 1,3-9

Ens ha fet néixer de nou i ens ha donat una esperança viva, gràcies a la resurrecció de Jesucrist d'entre els morts.

Lectura de la primera carta de sant Pere:

Beneït sigui Déu, Pare de nostre Senyor Jesucrist. Pel gran amor que ens té, ens fa néixer de nou i ens ha donat una esperança viva, gràcies a la resurrecció de Jesucrist d'entre els morts. L'esperança que us dona és una heretat que res no pot destruir ni deteriorar ni marcir, reservada dalt al cel per a vosaltres; creients com sou, el poder de Déu us guarda fins que obtingueu la salvació que ell té preparada perquè es reveli a la fi dels temps. Això us ha de donar una gran alegria, ni que ara, si convingués, us haguessin d'entristir per poc temps diverses proves. Si l'or, que al capdavant perdrà tot valor, ara és provat al foc, la vostra fe, més preciosa que l'or, també ha de ser provada perquè resulti mereixedora d'elogi, d'honor i de glòria el dia que Jesucrist es revelarà. Vosaltres, sense haver-lo vist, l'estimeu, i des d'ara, perquè heu cregut en ell, sense haver-lo vist, esteu plens d'una alegria tan gran i gloriosa que no hi ha paraules per expressar-la, ja que teniu segura, com a fruit de la vostra fe, la salvació de les vostres ànimes.

Comentari de la Paraula

Josep Rius-Camps
Teòleg i biblista / riuscamps@yahoo.es

Jesús es presenta als deixebles tancats en pany i clau

«Essent ja al capvespre d'aquell dia, el primer de la setmana, i estant les portes barrades, on eren els deixebles per la por dels jueus, arribà Jesús, es posà al mig i els diu: "Pau a vosaltres." I dit això, els mostrà les mans i el costat» (Jn 20,19). Si els mostra les mans perforades i el costat traspassat és perquè alguns d'ells dubtaven, com veurem tot seguit, que hagués mort realment. En els escrits de Joan, de Lluc i d'Ignasi tenim ja constància de brots docetes (deien que fingia que hagués sofert ell passió) en el si de les comunitats creients, que desembocaren en el gnosticisme. Els deixebles s'alegraren molt de veure Jesús, però no estaven assossegats. Per això repeteix la salutació: «"Pau a vosaltres: com el Pare m'envià, també jo us envio." Dit això, insuflà en ells i els diu: "Rebeu Esperit Sant"»: repetint el gest de Jahvè, que insuflà un alè de vida sobre el rostre del primer home (cf. Gn 2,7), Jesús els insufla el seu propi Esperit en el principi de la nova creació. Però els dirigents de la comunitat de deixebles, representats per «Tomàs, un dels Dotze, anomenat el Bessó», estaven absents. Per això, «vuit dies després es trobaven de nou a dins els seus deixebles i en Tomàs en companyia d'ells». Es repeteix la situació anterior. «Arriba, doncs, Jesús, estant les portes barrades, es posà al mig i digué: "Pau a vosaltres."» El Ressuscitat se'ls presenta amb els evidents senyals de la mort i invita Tomàs a posar el dit en els forats dels claus i ficar la mà en el seu costat: «¡No siguis incrèdul sinó creient!» Joan ens revela quin ha estat el leitmotiv del seu escrit: «Això ha quedat escrit perquè arribéssiu a creure que Jesús Messies és Fill de Déu i perquè creient tingueu vida definitiva en el seu nom», i no, com diu el text corrent, «perquè cregueu que Jesús és el Messies, el Fill de Déu». La comunitat creient ha de fer el pas decisiu del messianisme jueu a l'ecumenisme que aplega tots els fills i filles de Déu.

Al·leluia

Jn 20,29

Diu el Senyor: Tomàs, perquè m'has vist has cregut? Feliços els qui creuran sense haver vist.

Evangelí

Jn 20,19-31

Vuit dies més tard Jesús entrà

Lectura de l'evangelí segons sant Joan:

El vespre d'aquell mateix diumenge, els deixebles eren a casa amb les portes tancades per por dels jueus. Jesús entrà, es posà al mig i els digué: «Pau a vosaltres.» Després els ensenyà les mans i el costat. Els deixebles s'alegraren de veure el Senyor. Ell els tornà a dir: «Pau a vosaltres. Com el Pare m'ha enviat a mi, també jo us envio a vosaltres.» Llavors alenà damunt d'ells i els digué: «Rebeu l'Esperit Sant. A tots aquells a qui perdonareu els pecats els quedaran perdonats, però mentre no els perdonareu, quedaran sense perdó.»

Quan vingué Jesús, Tomàs, el Bessó, un dels dotze, no era allà amb els altres. Ells li digueren: «Hem vist el Senyor.» Ell els contestà: «Si no li veig a les mans la marca dels claus, si no li fico el dit dins la ferida dels claus, i la mà dins el costat, no m'ho creuré pas.»

Vuit dies més tard els deixebles eren a casa altra vegada, i Tomàs també hi era. Estant tancades les portes, Jesús entrà, es posà al mig i els digué: «Pau a vosaltres.» Després digué a Tomàs: «Porta el dit aquí i mira'm les mans; porta la mà i posa-me-la dins el costat. No siguis tan incrèdul. Sigues creient.» Tomàs li respongué: «Senyor meu i Déu meu!» Jesús li diu: «Perquè m'has vist has cregut? Feliços els qui creuran sense haver vist.»

Jesús va fer en presència dels deixebles molts altres miracles que no trobareu escrits en aquest llibre. Els que heu llegit aquí han estat escrits perquè cregueu que Jesús és el Messies, el Fill de Déu, i, havent cregut, tingueu vida en el seu nom.

Entre Tomàs i Maria

La Pasqua és l'eix fonamental i fundacional de la comunitat cristiana. Les lectures d'aquest segon diumenge ho deixen ben clar: la comunitat *reunida* en acció de gràcies és l'espai de trobada amb el Crist Ressuscitat; la comunitat *viscuda* posa en comú totes les seves capacitats i tots els seus béns al servei dels pobres. No hi ha comunitat sense Eucaristia ni sense autèntic amor al proïsme. I encara els textos d'aquest diumenge obren una altra perspectiva en la qual molts ens hi sentim ben reconeguts: l'alegria de la Pasqua no està exempta de dubtes, d'incerteses, de pecats i de proves, però l'amor de Déu és una font inesgotable de perdó i l'Esperit ens acompanya per enfortir-nos.

Aquest evangeli de Tomàs —que remarca el dubte i també el fet que a Jesús se'l reconeix sobretot en la comunitat— és tan significatiu que es llegeix el segon diumenge de Pasqua en tots tres cicles de lectures. Té, doncs, una gran força en la tradició i en la iconografia. No m'he pogut estar de *googlejar* una mica contemplant les representacions pictòriques de l'escena: no hi surt cap dona, tot i que és ben clar que entre els seguidors de Jesús hi havia un bon grapat de dones i que aquestes van ser les primeres a reconèi-

xer Jesús Ressuscitat. Fins i tot Tomàs d'Aquino reconeix Maria de Magdala com l'apòstola dels apòstols. Potser no n'hi havia cap aquell dia. Potser senzillament en llegir el text —que tampoc no diu que no hi siguin— s'ha interpretat que no n'hi havia (feina per a biblistes!). Potser la tradició, que no va trigar gaire a oblidar l'obertura de Jesús al món femení, no ho va recollir. No té gaire importància. Sí que en té, però, que avui en què l'aportació de les dones en el món occidental s'ha fet molt més visible a tot arreu, aquesta representació fundacional de l'Església no sigui més inclusiva, perquè es reflecteix en la vida i les celebracions de les nostres comunitats. No fa gaire vaig assistir a una triple ordenació al meu bisbat (diaca, diaca permanent i prevere). Gran alegria per a tothom. Però realment, vist amb ulls de dona, feia mal veure tan escassa representació femenina en tots els signes litúrgics. Una cosa que caldrà corregir si es vol mantenir cohesionada la comunitat eclesial i si es vol que

l'Evangeli arribi a les dones dels nostres pobles i ciutats.

Per compensar, potser estaria bé llegir i rellegir les aparicions de Jesús a les dones que Joan recull just abans de l'episodi d'avui i, per tant, en estreta relació amb aquest. Una (Joan 20,1-9) es pot llegir el diumenge de Pasqua (les altres opcions són Lluc 24,13-35 o la lectura de la Vetlla Pasqual); l'altra (Joan 20,11-18) es llegeix el dimarts de l'Octava de Pasqua. L'aparició a Maria Magdalena, doncs, no es llegeix cap diumenge. En fi, setmana aquesta de canvis litúrgics. Sant Jordi, que cau en l'octava de Pasqua, es trasllada litúrgicament al dimecres 30 i la Mare de Déu de Montserrat, al dilluns 28, encara que popularment no canviaran pas de dia.

Encara hi ha aquests dies una altra celebració important, aquesta laica: el primer de maig, especialment significatiu en un moment de tant d'atur, de maltractament dels immigrants, de multiplicació de la pobresa i d'esmicolament de l'estat del benestar. Que sapiguem fer real i extensiva la comunicació de béns de les nostres comunitats i que sapiguem transformar la nostra societat perquè les regles del joc siguin favorables als més pobres.

Mercè Solé

Membre de l'ACO i del Centre de Pastoral Litúrgica de Barcelona
(msoletay@gmail.com)

El sant de la setmana

Per Eduard Brufau

Santa Maria de l'Encarnació Guyart

- ✓ Nascuda a Tours, nord de França, l'any 1599
- ✓ Primera superiora de les ursulines del Quebec i de tot Canadà
- ✓ Va treballar especialment amb les poblacions natives
- ✓ Va morir a la ciutat del Quebec l'any 1672
- ✓ Canonitzada el 3 d'abril passat pel papa Francesc

Maria de l'Encarnació Guyart des de ben petita va demostrar tenir una vida espiritual sincera i profunda i va manifestar la voluntat de ser religiosa. Però els seus pares no van fer cas dels seus anhels i quan només tenia 17 anys la van casar. Dos anys després la jove Maria va enviuar, però d'aquest matrimoni concertat ja n'havia nascut un fill. Va haver de tornar a viure amb els pares i va fer diverses feines mentre dins seu anava creixent la crida a la vida religiosa.

Quan el seu fill ja va ser prou gran el va deixar en mans de la seva germana i Maria Guyart va entrar a les ursulines de Tours el 1631. Anys més tard, arran d'una visió, ella i altres germanes de la comunitat van ser enviades al Quebec, on van evangelitzar sobretot les poblacions indígenes amb el suport dels jesuïtes. La implicació de santa Maria Guyart en la cultura autòctona va ser tanta que va aprendre diverses llengües natives com ara l'algonquí, l'huró i l'iroquès, i fins i tot va escriure un catecisme en aquesta darrera llengua. Es va convertir en la primera superiora de les ursulines del Quebec, és autora d'una abundant correspondència de fins a 12.000 cartes i està considerada una de les primeres evangelitzadores d'Amèrica del Nord. Una vegada traspassada, el seu fill, que s'havia fet monjo benedictí, es va convertir en el seu principal biògraf.

Barcelona

Passió ortodoxa a la Sagrada Família

La basílica s'omple per sentir un oratori del metropolita rus Hilarion de Volokolamsk

Basílica de la Sagrada Família / Pep Daudé

Eduard Brufau
Barcelona

Enguany la Pasqua ortodoxa i la catòlica, a diferència del que sol ser habitual, se celebren el mateix dia. En el marc d'aquesta feliç coincidència el dilluns sant 15 d'abril passat la basílica de la Sagrada Família de Barcelona es va omplir de gom a gom per a la solemne interpretació de la *Passió segons Sant Mateu*, obra del metropolita Hilarion de Volokolamsk. El metropolita Hilarion és el responsable de les relacions exteriors del Patriarcat de Moscou i l'any 2010 va ser nomenat doctor *honoris causa* per la Facultat de Teologia de Catalunya.

L'oratori de l'arquebisbe rus, que s'inspira en l'esplèndida obra homònima de Johann Sebastian Bach, va ser interpretat per l'Orquestra Nacional Russa, el Cor Sinodal de Moscou, els solistes Zhala Ismailova, Vesselina Kasarova, Sergey Romanovsky i Alexey Tikhomirov sota la direcció de Mischa Damev. L'actor Lluís Soler va posar veu a l'evangelista.

El cardenal Lluís Martínez Sistach va tenir paraules d'elogi cap al metropolita Hilarion per la bellesa de la composició, i va voler recordar la conveniència de cantar una peça com aquesta en el marc artístic de la Sagrada Família. L'arquebisbe de Barcelona no va defugir l'actualitat i es va referir a la tensa situació que es viu a Ucraïna, tot demanant que s'acabin imposant

la concòrdia i la pau: «Tots patim pels esdeveniments que succeeixen a Ucraïna. Preguem perquè s'acabin els conflictes i la violència.»

Fusió de música i arquitectura

Les aproximadament 3.000 persones que van assistir al concert van poder gaudir d'una adaptació lleugerament reduïda de l'obra, que va durar poc més d'una hora. Com és habitual en les formacions de l'est d'Europa la interpretació d'aquesta nova Passió va estar marcada per l'excel·lència, una gran sensibilitat i la perfecta conjunció d'instruments i veus, tant dels solistes com del cor. La veu profunda de l'actor Lluís Soler va acabar de donar el to dramàtic a la interpretació i ajudava el públic a situar-se dins del relat evangèlic i interioritzar-lo. Un dels moments més bells va ser el de la mort i davallament de la creu, en què el cor va expressar el dolor i la tristesa d'aquest passatge amb una sensibilitat exquisida.

Tot i tractar-se d'una obra actual, la *Passió segons Sant Mateu* del metropolita Hilarion s'allunya força de l'estil contemporani i entronca tant amb la música de Bach com amb la tradició musical ortodoxa russa dels segles XVIII i XIX. El fet que l'oratori s'interpretés a la gran basílica ideada per Antoni Gaudí completava la solemnitat de l'obra, de per si ja prou majestuosa. Les altíssimes columnes,

«L'arquebisbe de Barcelona va demanar la pau per a Ucraïna»

«L'obra entronca amb Bach i amb la tradició musical ortodoxa russa»

l'alçada de l'espai, i el joc de llums dels vitralls que s'anava modificant així que el sol es desplaçava semblaven dibuixar una màgica simfonia paral·lela de pedra i colors. Impressionat tant per la música com per l'espai arquitectònic el públic va mantenir un silenci absolut durant tot el concert, que va esclatar al final en una sentida ovació tant cap als intèrprets com també cap al compositor. El concert es va convertir en una magnífica entrada a la Setmana Santa catòlica i ortodoxa i també va ser un exemple de bona entesa entre les diferents Esglésies. Encara més, va esdevenir un moment privilegiat per comprovar que efectivament la fe només pren vida quan entra en diàleg amb l'art, la cultura i la raó. Per ser una fe realment encarnada ha d'obrir-se a la societat complexa i fluctuant del segle XXI.

Montserrat acull l'exposició itinerant sobre el bisbe Carrera

Redacció / Montserrat

Fins al setembre es pot visitar a l'Hotel Abat Cisneros de Montserrat l'exposició itinerant *Un ara mateix per sempre*, dedicada a Mons. Joan Carrera, bisbe auxiliar de Barcelona que va morir l'any 2008. L'exposició s'inaugura aquest dissabte 26 d'abril, a les 19.30 h, amb la presència del pare abat de Montserrat, Josep M. Soler; de l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Jaume Pujol, i del president de la Generalitat de Catalunya, Artur Mas. Posteriorment, l'arquebisbe Jaume Pujol presideix la tradicional Vetlla de Santa Maria amb motiu de la festivitat de la Mare de Déu de Montserrat. La celebració és a les 22 h.

Barcelona

L'escultor Subirachs al temple expiatori de la Sagrada Família

Jordi Bonet i Armengol
Dr. Arquitecte

Encara que el seu estat tan delicat de salut era prou conegut, i pràcticament han passat mesos sense poder comunicar-nos, sovint m'ha complagut d'admirar l'obra extraordinària que ens ha deixat en Josep M. Subirachs a la façana de la Passió del Temple Expiatori de la Sagrada Família.

Ens coneixérem al taller de l'escultor Enric Monjo, a la casa del prior del monestir de Pedralbes, on ell aprenia l'ofici treballant amb fang cap als anys quaranta. Des de llavors sempre hem mantingut una forta amistat tot col·laborant en obres on l'arquitecte necessitava l'escultor. De petits a grans encàrrecs, fins a la decisió compartida amb J. A. Maragall de proposar-li de fer l'obra cabdal escultòrica del temple a la façana de la Passió. Recordo com em correspongué de parlar-li, precisament perquè havíem treballat junts, però no obstant tenia els meus dubtes que acceptés una proposta tan plena de possibles problemes i dificultats.

«M'agradaria que acceptessis un encàrrec molt important en el qual podràs disposar de la llibertat per poder aportar-hi el que creguis que et correspondrà com a artista, encara que també et caldrà interpretar el que l'obra arquitectònica i el seu destí demani.» Aquestes paraules més o menys foren el preàmbul d'una conversa en la qual, en proposar que es tractava de l'escultura de la Façana de la Passió del Temple de la Sagrada Família i mostrar-se sorprès i també interessat, la resposta fou prou clara malgrat que comportava unes condicions ben entenedores: «Podria anar a viure al peu de l'obra?» Era acceptar un compromís que també podia ajudar-lo a encaminar uns problemes familiars de difícil solució.

La meua resposta fou la d'oferir un espai que li podia resoldre disposar d'un lloc adient, alhora de taller-estudi-habitatge, a partir d'adaptar part del gran cobert on treballaven els picapedrers de l'obra. I allí treballà més de quinze anys com a única persona que vivia nit i dia envoltat de la construcció que a poc a poc s'anava aixecant. Sóc testimoni de com Subirachs llegia i rellegia els evangelis per decidir quins elements calia aportar per fer possible i entenedor el missatge viu de la paraula de Jesús, amb unes imatges que ajudessin a fer entendre uns misteris que només la fe pot ajudar a transmetre als fidels, als visitants i a milers d'admiradors que acudeixen, dia rere dia, a contemplar un monument excepcional que es va construint.

La primera escultura amb què Subirachs començà la seva aportació

fou la de Jesús a la columna, just al centre de la part baixa de la façana en la qual destaca amb ple realisme la canya i les cordes que el lliguen.

Subirachs plantejà una disposició de les escultures que es diferenciava de la que Gaudí havia imaginat. Bàsicament seguia a partir del darrer sopar amb la Institució de l'Eucaristia, els fets més destacats fins al descendent i sepultura. De l'oració a Getsemaní amb l'episodi de l'orella del servent del Pontífex escapçada per Pere amb l'espasa, i del bes de Judes a les negacions de Pere amb el gall. El judici de Pilat amb l'Ecce Homo, i de com es renta les mans, amb la fugida de Pròcula, que no pogué impedir la condemna del Just. No hi són els jueus que demanen la crucifixió amb el suplici de la creu, però sí la caiguda de Jesús, amb el Cirineu i les dones de Jerusalem.

Com a figura central la imatge de Jesús amb què mostra la Verònica la tovallola amb la impressió dels seu rostre amb la corona d'espines. I la figura del narrador que explica el camí del Calvari en semblança del propi Gaudí. Més enllà el centurió a cavall que amb la llança obrí el costat del Crist d'on brolla sang i aigua i, més amunt, els soldats que es juguen als

«Llegia i rellegia els evangelis per decidir quins elements calia aportar per fer possible i entenedor el missatge viu de la paraula de Jesús»

daus la túnica del condemnat. A la part més alta i al bell mig de la façana, penja Jesús de la creu amb les figures de Maria i les santes dones al Calvari per finalment, entre els bronzes del vel esquinçat del temple, l'himne del *Crux fidelis inter omnes*.

Subirachs també volgué que les portes de bronze que tanquen la basílica presentessin les paraules dels evangelis de Mateu i de Joan que es llegeixen el Diumenge de Rams i el Divendres Sant, entre les quals particularment es destaquen algunes amb les lletres daurades.

Com a detall, és sorprenent que en el gran bloc de pedra que mostra la figura de Jesús a la columna, hi sorgís

el fòssil de margalló, la palma mediterrània amb tot el seu significat.

Al fons del centre del portal hi figuren les lletres A i Ω, principi i fi, que donen clar testimoni de la divinitat del Fill de l'Home.

Les sis grans columnes inclinades d'acord amb el càlcul estructural són com els ossos que suporten el cimaci amb els noms de patriarques i profetes que esperen que s'obrin les portes del cel perquè la vida triomfa de la mort.

La Resurrecció que ningú veié mostra un esclat de llum visible des de l'interior de les naus de la basílica. És una mostra de la fe dels que creuen en la Resurrecció i per això cal entrar a l'Església. La tomba és buida perquè Jesús ha ressuscitat! Les divuit columnes del cimaci totes diferents però semblants, s'han pogut fer amb l'ajuda de la informàtica després d'uns anys de recerca. Més amunt Subirachs ha esculpit les figures dels quatre apòstols Jaume, Bartomeu, Tomàs i Felip i entremig dels campanars l'Ascensió del Crist ressuscitat que s'envola entre els núvols cap a la dreta del Pare.

Aquest encàrrec i l'acceptació més endavant de fer la imatge de sant Jordi a la part interior del portal major, s'afegí, seguint la bona solució d'escriure els textos de la pregària del pàrenostre que Gaudí volia que figuressin a les set portes de la Façana de la Glòria, de les peticions en llengua catalana, el text corresponent en les 50 llengües més importants del món que ens facilités la Unesco. Era una forma ben expressiva d'obrir el Temple a nivell universal.

Vaig mostrar un croquis a Subirachs, que immediatament millorà la idea amb una encertada composició del conjunt de la doble porta que s'obria i necessitava uns fermes poms ben situats per moure el gran pes de cada fulla. La meua resposta fou que dues lletres servissin per la comesa, a una alçada d'un metre de terra. Casualment coincidiren amb la A d'Antoni i la G de Gaudí de la paraula **CAIGUEM**. Un fet providencial com tants d'altres encerts que inesperadament s'esdevenen al Temple.

L'acceptació de l'encàrrec per l'escultor provocà una crítica, cosa raonable, però malauradament acompanyada d'una reacció indigna i vergonyosa contra la persona de l'artista que s'havia atrevit a contradir-los. Subirachs fou capaç de superar-ho.

Seria la darrera obra de Subirachs, uns quants anys des de la seva intervenció a l'obra de Gaudí, amb encertada ajuda de l'escultor tarragoní Bruno Gallart com a eficaç col·laborador que ha fet possible d'anar completant les portes que tanquen 25 anys de conscient intervenció d'un escultor, Josep M. Subirachs, que ha completat amb encert l'obra genial de Gaudí.

Lleida

Trobada de voluntaris del Projecte Habitatges Socials

Es farà una exposició d'obres d'art per recaptar diners

Jordi Pérez Ansótegui
Lleida

L'Acadèmia Mariana va aplegar el 8 d'abril bona part del grup de vuitanta voluntaris que actualment col·laboren en el projecte dels habitatges socials del Seminari de Lleida, els quals van reunir-se per fer un balanç de la feina feta en les diferents comissions, des que es va posar en marxa aquesta iniciativa fa catorze mesos.

Els responsables de les diferents comissions —tècnica, social, econòmica, jurídica, d'activitats i comunicació— van anar explicant en quina fase es trobava la seva feina, quins entrebancs havien hagut de superar i quines eren les perspectives de futur. Aquesta era la segona vegada que els voluntaris es trobaven plegats també amb el bisbe Joan Piris per compartir experiències, la primera havia estat tot just feia un any.

Després d'escoltar els informes de les comissions i del director executiu dels habitatges, Paco Campo, molts voluntaris, alguns d'ells vinguts des de Barcelona, van explicar les vivències personals fruit d'haver-se compromès en aquest projecte.

La reunió també va servir per informar de les noves activitats programades per recaptar recursos per

finançar les obres. A finals d'abril es presentaran dues iniciatives vinculades al món de l'art. La primera és una exposició per vendre peces cedides per artistes locals i la segona l'edició d'una carpeta amb litografies d'altres artistes, que es posarà a la venda.

Mons. Joan Piris va cloure la trobada, agraïnt la col·laboració dels

voluntaris i de les empreses i institucions que s'han involucrat en el projecte i recordant que, malgrat ser conscient que els 19 habitatges no solucionaran el greu problema social dels desnonaments, aquesta iniciativa podia ser un primer pas per demostrar que una altra manera de fer és possible per aconseguir un món millor. I

la prova era el nombre de persones que s'atansaven al projecte i s'oferien a col·laborar.

Per al bisbe Joan, el lema del seu episcopat, «Entre tots i per al bé de tothom», no és literatura. «Tots podem aportar alguna cosa i es poden fer moltes coses si ajuntem les mans», va concloure.

L'Irel tanca el cicle de La Saviesa i anuncia el dedicat a l'Amor

J.P. / Lleida

Ramon Prat, director de l'Institut Superior de Ciències Religioses-Irel i vicari general de la diòcesi de Lleida, va cloure el cicle de conferències del curs 2013-2014, dedicat a la Saviesa, anunciant el proper, que estarà dedicat a l'Amor i que arrencarà el 16 d'octubre, a l'Aula Magna de la Universitat de Lleida, amb la lliçó inaugural, que anirà a càrrec de Carles Torner.

Mn. Prat va fer l'anunci el 10 d'abril en finalitzar la darrera de les conferències del cicle dedicat a la Saviesa, que va anar a càrrec del professor de filosofia Pere Lluís Font.

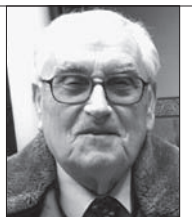
La Sala Montsuart de l'Institut d'Estudis Ilerdencs es va tornar a omplir per escoltar al filòsof Pere Lluís, que va ser presentat pel també professor de filosofia i delegat de Benestar Social, Josep Maria Forner.

Pere Lluís Font va dividir la seva intervenció en tres parts. Primer, va explicar què enteníem per saviesa, quina idea hi ha a bastament estesa entorn d'aquesta terminologia. Després, va continuar analitzant diferents models de saviesa, tenint com a eix els dos grans espais geoculturals —l'oriental i l'occidental—, i el pes de la visió religiosa i laica, demostrant els nexes en comú que hi ha entre tots ells. Va finalitzar la seva conferència, centrant la seva explicació en dos models concrets de saviesa, un extret del fet religiós —els Llibres Sapiencials— i l'altre laic —l'obra de Michel de Montaigne, que va recomanar reiteradament.

Opinió

Les estructures visibles de l'Església

Josep
Gil i
Ribas
Prevere

És necessària l'Església per salvar-nos? Potser en primer lloc ens hauríem de posar d'acord per entendre què vol dir «salvar-nos»! De fet, si entenem la salvació com la salvació a l'hora de la mort (és a dir, allò d'anar al cel), em sembla clar que, en aquesta matèria, l'Església visible, l'Església a la qual pertanyem els batejats, no té cap competència, si més no, exclusiva: ni els qui en formem part tenim garantida aquesta salvació ni els qui no en formen part la tenen exclosa. Però la salvació pot ser entesa en un sentit més ampli, és a dir, com l'espai visible on podem fer de manera excel·lent l'experiència del «Déu amb nosaltres». En aquest sentit, l'Església, sense negar que fora d'ella també n'hi ha, es considera l'espai privilegiat d'aquesta experiència.

No sé si l'Església visible, és a dir, l'Església estructurada en aquest món en forma de societat jeràrquica és prou conscient de les dificultats que ella mateixa posa perquè els creients en Jesucrist se sentin, per damunt

de tot, poble de Déu i temple de l'Esperit; no ho sé. Si l'Església la formem tots els fidels, com «pedres vives», potser és veritat que no s'acaba d'entendre l'afany constructor de la mateixa Església, un afany que la maledicència popular i amable ha fet que els capellans, qui més qui menys, patissin de «mal de pedra».

Em sap greu tot plegat. Si en matèria de dogma i de moral voldria una Església menys sàvia, en matèria de govern voldria una Església menys dominadora. Mestres i pastors, en l'Església, tot i que estan especialment assistits per l'Esperit Sant, no deixen de ser homes, i els cristians, com recorda sant Pau, només som del Crist i no som de ningú més. Les estructures visibles de l'Església són per a molts excessivament fatigoses. Penso que no són poques les persones que veuen en el Déu que aquesta Església venera un ídol que dictamina sense commiseració tot un seguit de disposicions que deixen sota mínims els drets humans.

Sobre la pastoral per afrontar algunes situacions matrimonials difícils

Dr. Santiago Bueno Salinas, pvr.

Vicari judicial de l'arxidiòcesi de Barcelona

El Sínode dels Bisbes ha de tractar sobre la pastoral de l'Església davant les situacions matrimonials difícils. La temàtica, l'enquesta prèvia participativa, l'actitud del Papa, el document de reflexió del cardenal Kasper... han creat expectatives i debat, però les decisions no seran fàcils. Alguns clamen per un canvi radical, i d'altres veuen perillar la doctrina catòlica.

Al capdavant és un qüestió moral: si un fidel ha fracassat en el seu matrimoni canònic i manté una altra convivència, es troba en principi en situació de *pecat continuat*, per la qual cosa quedarà fora de l'absolució sacramental i de rebre l'Eucaristia. Aquesta realitat, fredament exposada, derivaria de les paraules de Jesucrist sobre la indissolubilitat del matrimoni (cf. Mc 10,2-12 i Lc 16,18; però també Mt 19,3-9), que l'Església no pot contradir. Però l'aplicació rígida del principi pot provocar situacions paradoxals: si aquell mateix fidel, en comptes de mantenir una segona relació fidel de parella (potser amb fills), simplement s'acusés d'haver mantingut relacions sexuals fora del matrimoni (a canvi de pagament, per exemple), això no es consideraria pecat continuat, podria rebre l'absolució i passar a combregar... Ens temem que si al Senyor li haguessin presentat aquesta paradoxa hauria tingut paraules poc agradables de sentir!

El tractament jurídic-canònic sobre el matrimoni és prou avançat, i els requisits per a la validesa estan d'acord amb la doctrina cristiana. Però com que la societat s'allunya d'aquesta doctrina, augmenten els matrimonis canònics invàlids, augment també provocat pels molts casos d'immaduresa i de trastorns psíquics que arriben fins als Tribunals Eclesiàstics. Aquests fan una labor meritòria, acollint amb respecte els fidels que sofreixen, i alhora dictant sentència en nom

«Augmenten els matrimonis canònics invàlids, augment també provocat pels molts casos d'immaduresa i de trastorns psíquics»

del Bisbe de forma objectiva. Són injustes les crítiques que a vegades se'ls adrecen, fins i tot des d'alguns grups eclesials, i solen provenir de la ignorància i els prejudicis.

Fa temps que l'Església insisteix als fidels en fracàs conjugal que el primer pas ha de ser esbrinar si llur matrimoni fou vàlid. Si es declara nul, el problema queda resolt... però no tot matrimoni fracassat és un matrimoni invàlid. Què pot esperar un fidel quan no es pot declarar invàlid? La tipologia de la situació és molt diversa: si no torna a conviure en parella, la seva situació moral no és problema; en cas contrari, moralment no és igual si hom ha estat *culpable* o *innocent* del fracàs... En el primer cas, bastaria el penediment sincer i de tot cor davant Déu, acudint al sagrament de la penitència? I el cònjuge innocent? I si és impossible de tornar a conviure amb el cònjuge canònic? Mai més no podrà combregar? És massa exigent aquesta norma? Podem deslligar el principi d'indissolubilitat de l'habilitat moral per combregar? Si obrim una porta de misericòrdia... no acabarà convertint-se en una laxitud en la qual no es respecti l'Eucaristia ni el sagrament del matrimoni? ¿Com destriar el que és voluntat divina dels cants de sirena del món actual, que presenten com a únic criteri l'individualisme personal?

Caldrà seny, il·luminat per l'Esperit Sant i la Paraula de Déu.

Qüestions sobre la nul·litat canònica

Incapacitat per manca de prou ús de raó. Greu defecte de discreció de judici

David Andrés
Advocat exercent i doctor en Dret
andres@mdjuridico.es

D'acord amb el canó 1.095,1, són incapaços de contreure matrimoni els qui no tenen prou ús de raó.

Es defineix l'ús de raó com la incapacitat que ha de tenir el subjecte per conèixer l'acte que realitza (capacitat intel·lectual o cognitiva). En els casos de manca de prou ús de raó, el subjecte no gaudeix del mínim intel·lectual per saber o conèixer la realitat (incapacitat per conèixer), i per això, l'acte de contreure matrimoni.

Segons la jurisprudència, aquesta causa de nul·litat afecta els adults

que en el moment d'emetre el consentiment matrimonial: 1) no havien assolit prou ús de raó (estariem en els casos de malalties greus com l'oligofrènia), o que després d'haver-lo assolit, el van perdre (demència senil greu); 2) aquells que en el moment de contraure matrimoni tenien l'ús de raó greument pertorbat (seria el cas de patir una greu psicosi); o, finalment, 3) aquells adults que habitualment gaudien d'ús de raó, però que el tenien impedit a causa d'una pertorbació en el moment de contraure matrimoni (casos d'alcoholisme, drogoaddicció...).

Pel que fa a la causa de nul·litat per greu defecte de discreció de judici, el canó 1.095,2 CIC estableix que «són incapaços de contraure matrimoni els qui tenen un greu defecte de discreció de judici sobre els drets i deures

essencials del matrimoni que mútuament s'han de donar i acceptar».

Per discreció de judici s'entén el coneixement intel·lectual sobre l'objecte del consentiment. En aquestes situacions la causa de nul·litat se centra en la incapacitat de decidir per part del subjecte, ja que el consentiment emès no s'ha format correctament per part del mateix. Per això, el que s'analitza és la capacitat valorativa que s'ha de realitzar per part del contraent sobre el matrimoni.

Aquest canó no determina res sobre les possibles causes o motius que poden ocasionar el defecte de discreció de judici matrimonial i remet la qüestió al jutge eclesiàstic, que és qui ha d'establir, en cada cas concret i d'acord amb les proves practicades, si va haver-hi o no aquesta manca de discreció de judici.

La manca de discreció no es dóna en els casos en què no es va pensar en les obligacions o no es va reflexionar prou perquè tot va ser precipitat i no es va tenir l'oportunitat de fer-ho quan realment en altres condicions es podria haver fet, sinó en els casos en què senzillament no es va poder pensar o reflexionar perquè al contraent li van faltar aptituds psíquiques per fer-ho.

Generalment, la manca de discreció de judici obeeix a una causa psíquica, si bé la mateixa immaduresa, si és d'intensitat greu, pot provocar-la. L'important no és tant la denominació de la malaltia o l'anomalia psíquica soferta, sinó el grau, la naturalesa i la repercussió concreta que té en el contraent per així determinar-ne la influència en el consentiment matrimonial.

El consiliari diu...

Les paràboles del Regne

En el camí que enguany estem fent els grups de Vida Creixent arribem a un moment cabdal: contemplar les paràboles del Regne. Jesús va optar per parlar-nos d'aquesta manera per mostrar-nos el «designi amagat de Déu» com ens diuen els evangelistes. Potser la primera pregunta hauria de ser: per què? Ell, que era tractat de mestre —tot i que no era ni tan sols fariseu—, podia haver donat, fàcilment, una «llició magistral» —com feien els fariseus— però no ho va fer. I és que les paràboles fan possible dues coses: arribar als senzills (Jesús emprà moltes imatges quotidianes a les paràboles) i, encara més important, fer que cadascú s'endugui el que més li convé. Ens diuen els evangelis que la gent entenia el missatge «segons la disposició del seu cor». En una paraula: en parlar així Jesús sap respectar els processos i la llibertat de les persones. Això és molt més efectiu que donar llicions! Sap fer-se escoltar sense fer violència, sense posar en evidència. Una bona llició per a nosaltres! Jesús només posarà en evidència els fariseus pel seu tancament, però no les persones.

Tots tenim una mica de fill gran, de fill petit i de Pare de la paràbola.

Xavier Moretó Navarro
Viceconsiliari
de Vida Creixent
de Barcelona

Tanmateix, quan parlem de les paràboles, hem d'aturar-nos en una en particular: la del fill pròdig. Els especialistes ens diuen que és el centre de la predicació de Jesús sobre el Regne. Certament, hi ha molt a dir d'aquesta paràbola. D'entrada, el fill petit demana l'herència quan el Pare encara és viu! Però en la nostra reunió d'animadors ens aturarem especialment en el fill gran. La seva actitud dura però justa —el fill gran té raó. Ell sempre ha estat fidel— però també la seva incapacitat d'estimar i perdonar com ho fa el Pare. El fill gran «no entra» en la misericòrdia del Pare. Potser, a voltes, també nosaltres hem caigut en aquesta duresa... Tanmateix —com ens diu el famós llibre *El retorn del fill pròdig*, d'Henri Nouwen— tots tenim una mica de fill gran, de fill petit i —Déu ho vulgui— de Pare de la paràbola... perquè el que Jesús ens diu del Pare ho està dient de Déu. Déu és aquest Pare que dona, que estima, que perdona, que «surt a l'encontre» del qui vol tornar... Tot un programa a revisar tot preparant-nos per a la Pasqua.

Bisbat de Girona

XXIII Trobada de Vida Creixent

Lluís Torner

El primer dimecres del primaveral mes d'abril, tot i que el temps no féu gaire honor a l'estació, la gent del moviment de Vida Creixent de la diòcesi de Girona vam celebrar la nostra trobada diocesana anual, o també, dita col·loquialment, la Festa Major del nostre moviment cristià.

Generalment es procura fer en una localitat on es doni la joiosa circumstància del naixement d'un nou grup. En aquest cas, el poble escollit fou Bescanó, i la parròquia de l'Assumpta, per a la celebració litúrgica.

En primer lloc, un cop arribats tots els grups del nostre bisbat —més o menys unes tres-centes persones— es va procedir a fer una visita guiada a l'església local més antiga, dedicada a sant Llorenç, els inicis de la qual daten del segle XI, tot i que fou reconstruïda el segle XVIII. Les explicacions pertinents van anar a càrrec del rector de la parròquia Mn. Jordi Pou.

A les dotze hores, un cop reunits tots els assistents a l'interior d'aquella església esmentada al principi —en ser de major cabuda que l'altra— van començar els preparatius per a la celebració central de la diada, l'Eucaristia.

Previ a l'inici de la missa, hi va haver els parlaments protocol·laris. Va començar el nostre president, Pere Canaleta, saludant els representants de l'Església, participant a l'acte, presidits pel bisbe, Mons. Francesc Pardo, així com l'alcalde de la localitat i el president interdiocesà de Vida Creixent; de Catalunya, Balears i Andorra, i els va donar les gràcies per la seva assistència i generosa col·laboració; i també als integrants dels diferents

grups del moviment, per la fidelitat demostrada, una vegada més.

Seguidament hi va haver els parlaments del rector de la parròquia, Mn. Jordi Pou; el president interdiocesà, Sergi Òliba; l'alcalde, Xavier Soy; i Mn. Ramon Oller, consiliari del moviment, a la diòcesi de Girona. Tots ells, prèviament les corresponents salutacions, van mostrar el seu agraïment per la invitació a l'acte; així com el sentiment d'admiració envers l'estat d'ànim, l'esperit religiós i la ferma voluntat de les persones que, ja tenint una edat considerable, formen part del nostre moviment.

Un cop acabats els parlaments, va tenir lloc l'inici de l'eucaristia en acció de gràcies per la nostra trobada al Senyor Jesús i a la Verge Maria, la seva mare, sota advocació de la seva Assumpció, a la qual està dedicada l'església on es va celebrar la missa.

Al·l'homilia, el bisbe va glossar el valor que té per a l'Església el col·lectiu de la gent gran, que conforma una part important dels seus feligresos, i que amb la seva fidelitat, la seva experiència i la fe que mostren transmeten l'ànim per continuar endavant, i sembrar, amb el seu exemple, la llavor que porta a escoltar i posar en pràctica la Paraula del Pare i els seus ensenyaments. Seguint un xic la referència que Mn. Ramon Oller havia fet del riu Ter, que voreja el poble on es feia la trobada, com a font de vida i de fecunditat, també s'afegí a aquest símbol, mostrant-lo com aquella font d'on brolla la fe, envers aquest Jesús que, a la Pasqua que tenim ben a prop, ens Ressuscitarà, mostrant-nos el camí que ens ha de fer posar la vista cap al Cel.

Acabada la missa, tingué lloc un

La celebració litúrgica va tenir lloc a la parròquia de l'Assumpta de Bescanó.

dinar de germanor que va donar peu per establir un espai de diàleg i de contacte entre les persones dels diferents grups.

Tot plegat, doncs, va resultar un dia agradable, on els sentiments cristians i humans es van donar la mà com a

veritable exemple d'un dels principis bàsics de Vida Creixent, l'esperit de fraternitat i de compartiment.

Si posar vida als anys és clau per a un bon envelliment, barrejant-hi valors cristians, aprendrem a viure més contents.

AGENDA

MAIG

Dijous 8: reunió d'animadors. A les 5 de la tarda, a València, 244, planta 4a, sala d'actes.

Tema IX: «L'Església només té sentit si és signe del Regne de Déu.»

Dimecres 14: XXVIII Trobada interdiocesana de Vida Creixent a Montserrat.

Reserves: a secretaria, de 5 a 7 de la tarda. Preu aproximat del viatge i dinar, 30 euros (pendent de confirmació).

Persones al límit de l'exclusió social

Les entitats cristianes lluiten contra el drama de l'atur per evitar l'exclusió i la pobresa

Joan Piñol
Barcelona

«Hi ha persones que correm el risc de perdre-les, que poden passar de l'exclusió laboral a l'exclusió social.» Aquestes paraules de la directora del Servei d'Acompanyament a l'Ocupació de Càritas Barcelona, Àngels Valls, les hem de combinar amb les de Daniel Sáez, responsable de l'àrea laboral de Barcelona de la Fundació Adsis: «El problema el tenim quan una part dels joves es veuen abocats a l'exclusió social.» Aquesta és la fotografia de conjunt: persones que han perdut la feina i que es troben al límit de l'exclusió social.

Aquests dos experts presenten una visió polièdrica però complementària del drama de l'atur a Catalunya. Valls coordina un equip humà de dimensions grans amb un pressupost més elevat sota el paraigua d'una entitat catòlica que atén 250 mil famílies a tot Catalunya. Per la seva banda, Daniel Sáez és el responsable d'un equip de tres o quatre professionals que treballen dins d'una petita però activa fundació: Adsis. Aquest grup d'ajuda als joves té la seva seu al barri del Carmel de la capital catalana. Tots dos copsen que la problemàtica de l'atur presenta riscos de cronificar-se i, fins i tot, de crear bosses d'exclusió social.

Amb la proximitat del Dia del Treball, en què l'Església commemora Sant Josep Obrer, convé no oblidar aquells milers de persones que no tenen feina. A Catalunya ja representen 820 mil persones (segons l'EPA del tercer trimestre del 2013) mentre que a tot l'Estat sumen 5,8 milions de persones. Les entitats cristianes, amb Càritas al capdavant, treballen des de fa anys per ajudar els aturats, però amb la crisi la seva feina ha augmentat i els reptes s'han multiplicat.

Canvi del mercat

En efecte, el mercat laboral ha passat d'una falsa abundància —Àngels Valls parla de «bombolla laboral»— a un estat d'aprimament. «Abans les empreses no gastaven gaire temps mirant qui contractaven perquè tenien beneficis igualment», explica Sáez. Valls recorda com «el mercat laboral s'enduia els alumnes de les aules». En canvi, en l'actualitat els criteris s'han endurit, molt sovint sense cap lògica. «A vegades les condicions són arbitràries i els departaments de recursos humans sovint pensen que fan la carta als Reis Mags», explica Sáez amb cruïda. No és estrany veure ofertes de treball on es demana un determinat nivell d'anglès per treballar en una cadena de muntatge o en un supermercat.

Aquest fenomen ha tingut dues conseqüències: als menys formats els costa més arribar als requisits i d'altres acaben sobreformats. «No té sentit que una persona amb una enginyeria estigui reposant caixes», s'exclama

Adsis

Sáez. En efecte, aquest tipus de treballador tan qualificat fent feines de poc valor afegit se sent infravalorat i desmotivats. Per contra, es deixa fora del mercat laboral moltes persones que sí que estan preparades per agafar aquestes feines. «Potser hi ha una persona amb unes aspiracions més baixes que es podrien satisfer dins de la pròpia empresa i que estaria molt motivat», explica.

Aquest fenomen, juntament amb la destrucció d'ocupació i la precarietat laboral, han originat que molts joves sense estudis o menys formats estiguin exclosos del mercat. «Aquests joves que sembla que no comptin és amb els que treballem nosaltres.» Sáez ho diu amb orgull. La seva tasca al Carmel, un barri humil amb una alta taxa d'atur, exemplifica la situació d'aquests 350 mil joves menors de 35 anys que no tenen feina. En la franja dels més joves, entre 16 i 19 anys, la taxa d'atur és d'un 72,1% segons l'EPA. Per comparar, la taxa d'atur juvenil a Alemanya és només d'un 7,7 per cent.

Treballant amb joves

Mentre Càritas atén tot tipus de persones (tot i que un 30 per cent dels que participen en programes laborals són joves), la Fundació Adsis, que gestiona les fundacions cristianes del mateix nom, treballa exclusivament amb joves. La seva tasca és doble: el suport socioeducatiu i l'àrea laboral. Hi ha vasos comunicants, però la idea central és atendre totes les dimensions de la vida d'un jove: l'educació, el lleure i la feina. «El compromís de la fundació és no abandonar els joves», resumeix Sáez. Al llarg del 2012, l'últim en què hi ha dades disponibles, la fundació va atendre a tot l'Estat 8.531 joves en programes d'inserció

laboral. A Barcelona, el 2013 n'han atès més de 200, tot i que el 2011 en van atendre 400. També tenen projectes en què reinserixen a la societat persones que han estat a la presó.

Com s'aprecia, la crisi ha afectat la fundació. Han passat d'un 80 per cent del pressupost provinent de fonts públiques a només un 20 per cent. Han hagut de reestructurar-se i repensar la seva tasca. Van tancar el centre que tenien a Ciutat Vella, tot i que hi mantenen encara una certa infraestructura amb l'objectiu de tornar a treballar-hi. Van haver de passar d'un equip de dotze professionals a un de tres o quatre. «Hem hagut de millorar el finançament privat i ens hem replantejat coses que fèiem, tot i que la perspectiva per a aquest 2014 és incrementar el finançament i l'activitat», afirma. En part, ja han notat com han rebut més aportacions privades gràcies a la implicació d'algunes empreses no només a nivell econòmic sinó també en voluntariat i contractant joves. «Hem aconseguit

aguantar tot i que el 2012 va ser un any molt complex i vam patir molt perquè érem una fundació que depenia excessivament dels recursos públics», explica Sáez.

Com trobar feina?

Aquesta és la pregunta clau. Què fan aquestes entitats per tal que aquests joves trobin feina? Se simplifica dient que l'orientació laboral és donar papers i ajudar a fer el currículum. I això és el de menys. El que és important és el procés de guiatge, explica Sáez. La tasca de professionals com Daniel Sáez és ajudar el jove en una teranyina tan complicada com el mercat laboral. «No només cal donar informació, sinó també ajudar a fer-la servir i assegurar-te que amb aquella informació pren decisions, per això l'acompanyament és vital», conclou.

La principal tasca d'aquests professionals és ajudar la persona a definir un pla de feina a partir d'un objectiu laboral. És a dir, saber com està el jove i que aquest es fixi un objectiu concret. A partir d'aquí hi ha una feina d'orientació, d'intermediació i de formació. La Fundació Adsis dona tots tres elements. Per això, no només hi ha professionals específics sinó que s'imparteixen cursos i també programes de qualificació professional inicial (PQPI). Aquests últims van adreçats a joves que no tenen el graduat de l'ESO i volen entrar a un Grau Mitjà de Formació Professional.

El guiatge personal és vital en tot aquest camí que pot durar quatre mesos, sis mesos o, fins i tot, un any. Molt sovint els joves tenen unes mancances que van molt més enllà de les titulacions i els estudis. «A vegades més que formació necessiten competències bàsiques i competències transversals

«Sovint les condicions per accedir a una oferta són arbitràries i les empreses creuen que fan la carta als Reis Mags»

«Obtenim resultats esperançadors però el mercat laboral no és esperançador»

l·ligades a l'organització, la gestió de les emocions i l'autoconeixement per exemple», explica Sáez. No és estrany trobar-se amb joves que no saben com buscar feina, on adreçar-se o com donar-se d'alta a l'INEM. «Hi ha joves que vénen amb una demanda inassequible per les coordenades on estan i els fem tocar la realitat i pensar un projecte i un objectiu concret», constata Sáez.

Resultats esperançadors

«Obtenim resultats esperançadors, però el mercat laboral no és esperançador», resumeix Sáez. Preguntar sobre els resultats en unes condicions tan preocupants com les exposades es fa difícil. Tot i així, des d'Adsis impera l'esperança. Amb feina dura, constància i bona voluntat aconsegueixen resultats. Fins i tot, en aquells casos que semblen pitjors. Per posar un exemple, un dels programes d'Adsis al Carmel, finançat per l'Obra Social "la Caixa", busca reinserir al mercat laboral joves en risc d'exclusió. L'objectiu és aconseguir contractes laborals per a 40 joves al llarg dels 12 mesos del programa (de l'1 de febrer al 31 de gener). En acabar el programa, que finalitzava el gener del 2014, s'havien contractat 44 joves. «Aquest any hem tingut millors resultats que l'any passat, que ens va costar arribar a l'objectiu», reconeix Sáez.

Feina amb cor

Per la seva banda, des de Càritas s'han proposat com a objectiu que entre un 20 i un 25 per cent de les persones que atenen trobin feina. És un objectiu ambiciós. Actualment aquest percentatge és d'un 15 dins de la mateixa Càritas de Barcelona, tot i que al final del procés els percentatges solen ser més grans. «Amb una feina d'acompanyament podem ser optimistes, però cal tenir en compte que treballem amb persones amb moltes dificultats», aclareix Valls. Ella mateixa reconeix que els percentatges són baixos perquè no es crea ocupació neta i només hi ha rotació entre les persones que ja treballen. A més, aquests percentatges constitueixen —per a Valls— una denúncia en si mateixos de la situació real dels aturats.

El projecte del Servei d'Acompanyament a l'Ocupació que ha iniciat

Càritas

Càritas des de l'octubre passat és la consolidació de la feina que ja es duia a terme fins ara en l'àmbit laboral. Càritas ha fet un esforç per tal de finançar aquest projecte i dotar-lo de força. A més, últimament hi ha hagut moltes aportacions finalistes. És a dir, persones que donen diners específicament per combatre l'atur. Així, Joves en l'Atur és un projecte promogut pel mateix cardenal Lluís Marín Sistach, arquebisbe de Barcelona, amb motiu de les seves nocions d'or sacerdotals.

Un horitzó fosc

Des de Càritas i des de la Fundació Adsis dibuixen un horitzó fosc. Marcat per la precarietat i l'exclusió social. «El treball dignifica la persona, però no només compta si treballes o no, la qualitat del treball és molt important», explica Valls. L'obsessió per la quantitat pot anar en detriment de la qualitat. Sáez preveu dos col·lectius amb especial problemàtica: els aturats de llarga durada i els joves en dificultats. «Un jove amb pocs recursos i formació baixa té una situació molt complicada», reconeix. «A més, aquests joves ni tan sols poden marxar com d'altres perquè no tenen els

«No ens podem permetre el luxe de perdre persones esperant una millora macroeconòmica»

«El treball dignifica la persona, però no només compta si treballes o no, la qualitat és molt important»

recursos o la formació. Alguns han de rebutjar feines a Lleida o l'Hospitalet perquè no hi poden anar.» Aquests són els joves sota el perill de l'exclusió social. A més, l'escenari de futur que s'intueix és una ocupació amb una formació mitjana-alta que pot arraconar aquells que tenen menys estudis. Sáez alerta també del perill que els joves quedin lligats per sempre a una prestació social. «Les ajudes han d'anar encaminades a fer les persones més autònomes.»

Sáez, però, no es resigna. Aquest manacorí va estar molts anys treballant al Casal dels Infants del Raval fins que el setembre del 2010 va passar a la Fundació Adsis com a responsable de l'àrea laboral. Destaca, sobretot, el contacte humà amb les persones. «Més enllà de la feina metodològica, fem una tasca molt propera a la persona, de construir un vincle amb els joves», explica.

Economia per a la persona

«La persona ha d'estar al centre de l'economia», recorda la responsable

laboral de Càritas. No podem amagar la realitat sota les xifres macroeconòmiques ni reduir les persones a un mer llenguatge mercantilista. «Cal qüestionar la teoria segons la qual la millora de les dades macroeconòmiques comportarà que el mercat de treball es recuperi perquè no és cert», així de clar s'expressa Valls. El mateix papa Francesc a la seva exhortació apostòlica *Evangelii gaudium* deia quelcom similar: «Aquesta opinió, que no ha estat mai confirmada pels fets, expressa una confiança tosca i ingènua en els mecanismes sacralitzats del sistema econòmic imperant, mentrestant, els exclosos continuen esperant.» Aquest és el drama al qual apunta també Valls: «No ens podem permetre el luxe de perdre persones esperant una millora macroeconòmica.»

El present és fosc, el futur és negre i el sistema econòmic confia en una recuperació de les grans xifres que no està clar que faci millorar la situació laboral. Davant d'això, sembla que només pot quedar el desànim. El problema sembla superar totes les capacitats humanes. Els que trepitgen el carrer i s'enfronten a la realitat cada dia no ho veuen així. «La nostra responsabilitat no és arreglar el problema de l'atur, sinó ajudar les persones aturades», així ho veu Valls. El repte de l'atur, amb majúscules, no és el repte de Càritas; el repte són els aturats. En el matís rau la diferència. Àngels Valls, antiga cap de gabinet de la Conselleria de Treball, professora d'ESADE i experta en qüestions laborals, treballa des d'un absolut rigor però amb una consciència humana i cristiana que impressiona. «Càritas ha d'aguantar la dignitat d'aquestes persones i no només aguantar sinó posar l'espatlla perquè aquella persona agafi impuls i tiri endavant.»

RUTA FRANCISCANA amb els franciscans

VISITANT:

Roma, Fontecolombo, Greccio, Spoleto, Assís, Laverna, Gubbio, Siena, Florència, Pàdua, Venècia, Milà

- ✓ Vol regular
- ✓ Residències religioses
- ✓ Pensió completa

Dates: del 28 de juliol al 7 d'agost

INFORMACIÓ I INSCRIPCIÓ:

Delegació de Terra Santa, c/ Santaló, 80 - 08021 Barcelona
Tel. 932 022 757 - 932 092 090 i Fax: 932 022 757

FE D'ERRATES

En el número 1.803 de C.C. a la pàg. 24, l'autor correcte de la fotografia és Pere Berenguer.

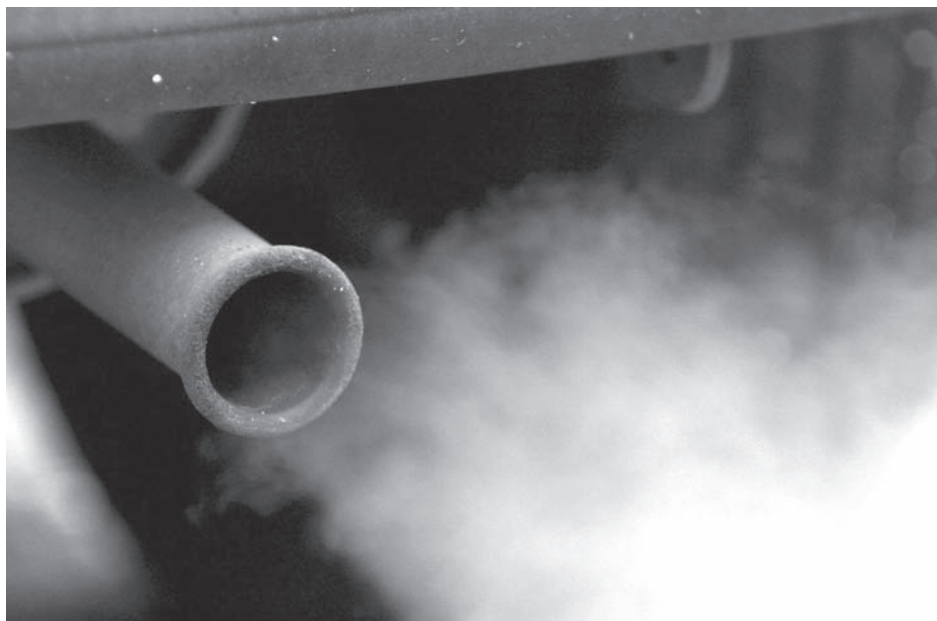
Actualitats científiques

La pol·lució atmosfèrica creix desafortadament

Heus aquí un tema que no podem deixar de banda. És molt seriós perquè hi va la supervivència de la humanitat. No exagero! I per què encara no s'ho prenen ben seriosament els governs de les nacions? L'explicació és senzilla: no produeix cap diner ni avantatge econòmic deturar la contaminació de l'aire i... per això s'hi donen allargues. Però tant que ens avisen els tècnics en aquest assumpte! Nosaltres també hi volem dir alguna cosa perquè tots ens anem sensibilitzant més de la cosa.

Tinc davant dels ulls les dades de l'informe anual d'Ecologistes en Acció referents a l'any 2012 (no he pogut veure les del 2013) i en resulta que a l'Estat espanyol el 94% de la població (o sigui, uns 44 milions de persones) durant dit any va respirar aire contaminat per sobre dels valors recomanats per l'OMS (Organització Mundial de la Salut). I en el mateix informe s'hi diu que la pol·lució atmosfèrica té relació amb la mort d'unes 19.940 persones espanyoles cada any, unes deu vegades el nombre de les víctimes per accident de trànsit.

Ara bé, si parlem de casa nostra hem de dir que tenim a l'àrea metropolitana de Barcelona la zona de pitjor qualitat atmosfèrica, sobretot a la mateixa ciutat i al Baix Llobregat, i podem afegir-hi Tarragona, que també té un índex de

contaminació molt alt. Si a Barcelona la presència de l'aeroport del Prat i del port marítim hi fa el seu contribut, a Tarragona és la refinaria de petroli i el complex industrial marítim que hi tenen la seva part, i ben notable. I ens diuen Ecologistes en Acció que pràcticament a tot Catalunya se superen els valors màxims recomanats per l'OMS pel que fa a les partícules en suspensió contaminants, i on més alts són aquests valors és a l'àrea de Barcelona.

Ja sabem que els vehicles automòbils són uns dels contaminants més actius i Barcelona és la ciutat europea amb més vehicles per quilòmetre quadrat, ja que en té 6.100, mentre que a París i Berlín, per exemple, només són uns 1.500. Així i tot, ja són 202 les ciutats europees que han pres mesures per restringir el trànsit vehicular. I sabeu si, finalment, a Barcelona s'ha plantejat un pla d'actuació seriosos i continu per preservar la qualitat de l'aire? Que sapiguem no-

més s'han fet accions puntuals quan la cosa arriba a punts molt alts.

El 13 de desembre de l'any passat «La Contra» del diari *La Vanguardia* publicava una entrevista que feren, sobre el tema, a Joel Schwartz (nascut a Nova York el 1948), professor d'Epidemiologia Ambiental a Harvard: és ell qui va aconseguir que es prohibís la gasolina amb plom, com segurament recordeu (la contaminació de plom que comportava aquest combustible era realment funesta). Aquest home, doncs, responent als entrevistadors, fa notar que tenim la tecnologia per reduir la contaminació però falta la voluntat política per dur-la a terme. Ell recomana reduir dràsticament la circulació a les ciutats i fabricar només cotxes amb poques emissions. Els cotxes antics, diu, s'han d'eliminar. I afegeix que a Boston i a Estocolm registren només un terç dels nivells de contaminació de Barcelona. I encara exposa més coses com ara aquesta: els nens que han crescut en àrees de més contaminació, quan són adults tenen una capacitat pulmonar molt més reduïda i mai no arriben a la capacitat dels que han viscut en ambients menys contaminants.

I què hi podem afegir nosaltres? La cosa és tan clara... Que els que governen en facin cas i s'apliquin ben aviat les normes que s'ha vist que cal aplicar!

Per Francesc Nicolau
Professor de la Facultat de Filosofia de Catalunya

Tradicions remeieres

El serpoll i el timó ajuden a expectorar

Els antics framenors caputxins tenien en gran estima la utilització terapèutica del timó negre o serpoll (llat., *Thymus serpyllum*) i també del timó (llat., *Thymus vulgaris*); unes plantes remeieres molt populars que els frares conreaven en indrets escollits de llurs hortes conventuals, ja que durant el temps tardoral i hivernal empraven freqüentment les infusions de serpoll —o *xerpoll*— com a protector bronquial, i també prenién serpoll com a remei per a la tos convulsiva i, àdhuc, el feien servir per temperar el mal de cap: «Lo serpoll picat e cuit ab vinagre, posat al cap treu lo dolor»; (BHC, *Terapèutica Antiga*, s.f).

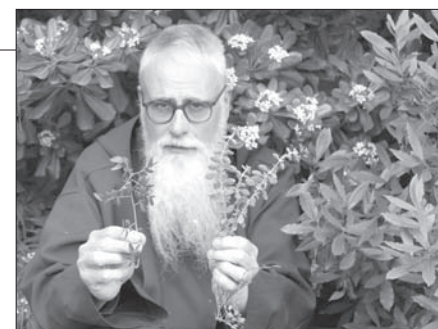
Pel que fa a la gastronomia, en força plats de la cuina conventual i monàstica els religiosos hi solien posar mates assecades de timó o de serpoll per perfumar les sopes escaldades de pa torrat. Encara avui el timó —o *farigola*— s'empra en la cuina caputxina d'estil tradicional per a l'adob de les carns i, també, per perfumar el peix, els brous i la pasta eixuta. En els plats més exquisits de la cuina fraresca se solia combinar l'ús del timó amb la sajolida i l'orenga i, a voltes, també amb el marduix i l'alfàbrega. Per això, els antics frares escrivien en un receptari que «lo serpoll és d'olor y sabor molt agradable, serveix per a condiment y se diferencia poch de la farigola. S'usa per adobar las viandas y en algunas parts per adobar las olivas. Agrada molt a las abellas»; (BHC, *Ibid.*). En efecte, el xerpoll és una de les principals i més estimades herbes mel·líferes de l'Europa occidental i continua

essent una de les plantes més populars i estimada en la tradició remeiera popular.

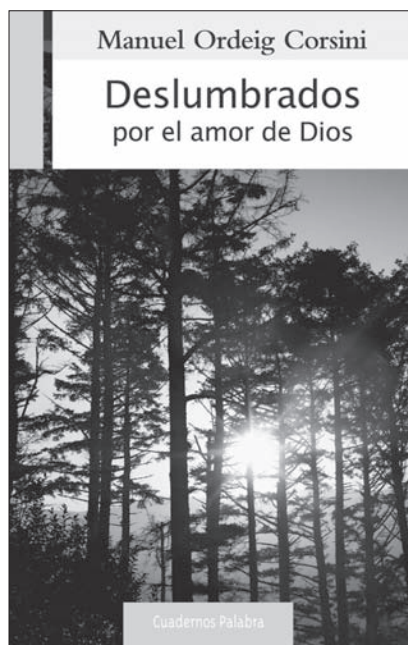
En els darrers anys s'han descobert en el timó un conjunt de substàncies molt enèrgiques, car és una herba remeiera que des de molt antic (egipcis,

Fra Valentí Serra de Manresa
Arxiver dels caputxins

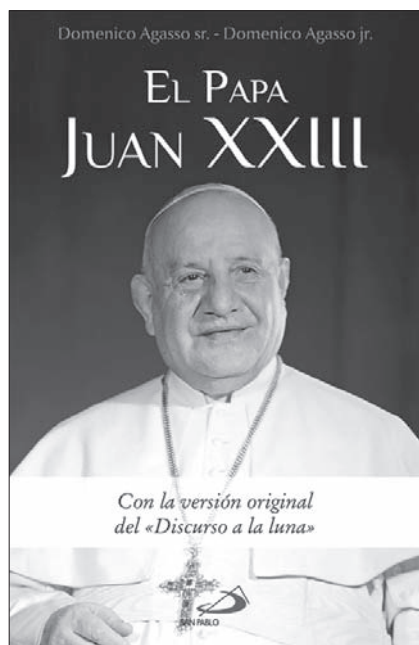
grecs i romans) s'ha aplicat amb gran eficàcia com a desinfectant de les ferides externes i, alhora, si es pren en infusió és un magnífic antibiòtic natural, molt útil per a les infeccions dels budells i àdhuc com a vermífida. També el timó i el serpoll, macerats en alcohol i aplicats, després, a contrapell a través de fregues efectuades amb draps calents, ajuden a mitigar els dolors reumàtics i articulars. L'any 1756 el caputxí Jacint de Sarrià escriví que: «Lo such del timó negre begut ab mel és molt bo per aquell que no pot respirar, y és bo també per guisar las viandas. Lo timó ab mel va bé contra la tos ferina o convulsiva; begut restreny la sanch del pit y mitiga lo dolor de cap, provoca l'orina y és contra lo mal de ventre;» (BHC, *De algunas herbas*, f. 158). Els caputxins del convent barceloní de Santa Madrona, per la seva banda, a propòsit de les virtuts del timó afirmaren, poc abans de l'exclaustració de 1835, que: «con él se preparan los platos de sopa sabrosísimos, y es muy útil para combatir la debilidad general, las depresiones nerviosas, los dolores generales, calma los dolores de muelas»; (*Pócimas de capuchino*, 71). Per mor d'aquestes propietats remeieres, no pas en va, els antics caputxins deien, a tall d'adagi, que «ab farigola, malvas y grans de rosari se planta un ric herbolari». A l'article vinent us parlaré, si a Déu plau, de les principals propietats remeieres de la ruda.

MANUEL ORDEIG CORSINI
Deslumbrados por el amor de Dios
 Ediciones Palabra, 2014, 336 pàg.

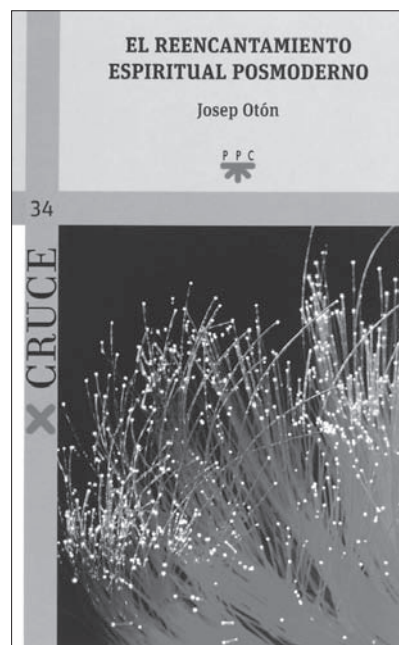
El progrés espiritual d'un cristià que orienta la seva vida cap a Déu es manifesta ple de petits incidents en què la gràcia divina assoleix la seva ànima. Déu ajuda les ànimes, i facilita aquests temps en què l'amor «es fa present», en ocasions de forma aclaparadora i fascinant. Són moments singulars en què el fill de Déu queda «enlluernat per l'amor» del seu Pare. Aquest llibre ajuda a fomentar la nostra vida espiritual.

DOMENICO AGASSO sr. y DOMENICO AGASSO jr.
El papa Juan XXIII
 Editorial San Pablo, 2014, 150 pàg.

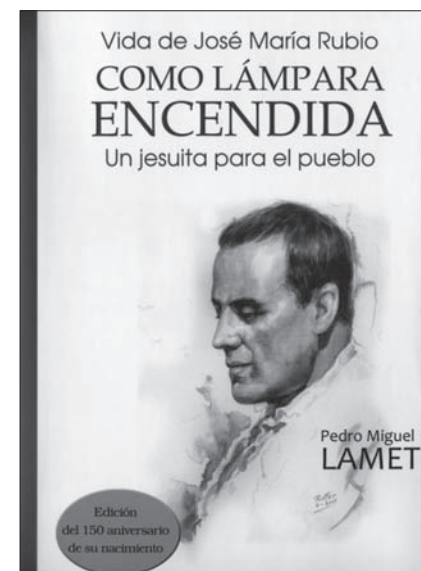
Mort fa mig segle, Joan XXIII continua sent un dels Papes més estimats. Amb la seva senzillesa i saviesa va saber arribar al cor de creients i no creients. Els seus ensenyaments, gestos i paraules continuen vius per als qui el van conèixer, però mereixen ser recordats a les noves generacions. Aquesta biografia escrita per dos periodistes, pare i fill, demostra un profund coneixement del Pontífex i del seu temps.

JOSEP OTÓN
El reencantamiento espiritual posmoderno
 Editorial PPC, 2014, 212 pàg.

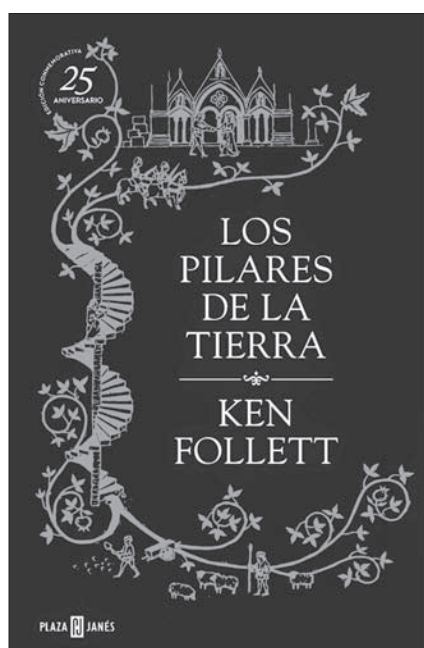
Tots els pronòstics feien presagiar el declivi definitiu de la religió, però no ha estat així. Diversos símptomes apunten vers un retorn del sagrat, la recuperació de l'espiritualitat. L'historiador Josep Otón explica en aquest llibre que aquest ressorgiment religiós adopta diversos rostres que en fan difícil l'estudi i interpretació. Però el seu denominador comú és la sintonia amb les coordenades socioculturals postmodernes.

PEDRO MIGUEL LAMET
Como lámpara encendida
 Editorial Paulinas, 2014, 254 pàg.

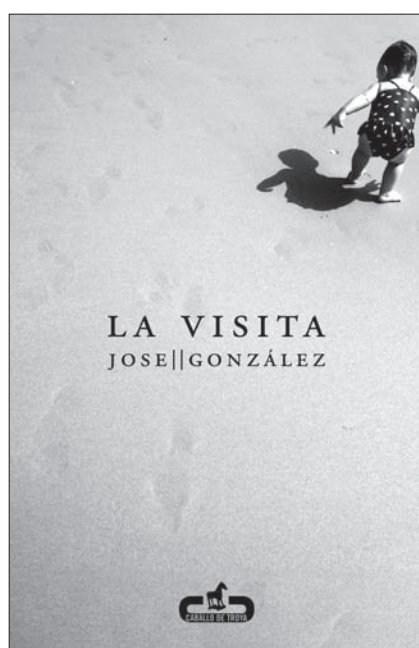
L'accés al pontificat de Francesc ha posat d'actualitat la vida d'un altre jesuïta que es va avançar, al Madrid convuls de canvi de segle, als seus ideals de senzillesa i apostolat, sobretot entre els més oblidats de la perifèria. En un país fustigat per la crisi econòmica i punyents desigualtats, José María Rubio (1864-1929), «l'apòstol de Madrid», repartia llum i esperança. Va ser beatificat el 2003 per Joan Pau II.

KEN FOLLETT
Los pilares de la tierra
 Plaza & Janés, 2014, 1.042 pàg.

Ken Follett ens transporta a l'edat mitjana, a un fascinant món de reis, dames, cavallers, pugnes feudals, castells i ciutats emmurallades. L'amor i la mort s'entrecruen en aquest magistral tapís el centre del qual és la construcció d'una catedral gòtica. *Els pilars de la terra* es va publicar per primera vegada fa 25 anys i per aquest motiu se n'ha fet una edició commemorativa que inclou una nova introducció de l'autor.

JOSE||GONZÁLEZ
La visita
 Caballo de Troya, 2013, 112 pàg.

Un fill torna a la casa familiar amb la intenció de quedar-s'hi uns dies. Durant aquest temps visita l'àvia, que pateix un deteriorament mental i viu en una residència. La família decideix endur-se-la de nou a casa i allí mor. Mentrestant, es van revelant les tensions i claus de les relacions familiars: la impaciència de la mare, la indiferència egoista del pare, la figura totèmica de l'avi, el fill eternament qüestionat...

LYDIA NETZER
Todas las constelaciones del amor
 Ediciones Maeva, 2014, 304 pàg.

Sunny, Maxon i el seu fill de quatre anys, Bubber, formen la família perfecta en un barri residencial aparentment perfecte. Quan Maxon, un científic brillant, s'embarca en una missió espacial, Sunny es veu desbordada pels problemes: la seva mare està malalta a l'hospital, Bubber és autista i rep una medicació molt agressiva, i és a punt de donar a llum el seu segon fill. Una novel·la sobre el valor de ser un mateix.

ALFRED BRENDDEL
De la A a la Z de un pianista
 Editorial Acantilado, 2013, 152 pàg.

Un abecedari ideal escrit per un gran pianista: savi, agut, aclaridor i personal. El vademècum d'Alfred Brendel és un llibre meravellós per als amants del piano, així com per al músic i l'aficionat. «Ha prevalgut la meua inclinació a aproximar-me a la música de forma conscient i a vincular-la als plaers del llenguatge», afirma Brendel al pròleg. El volum inclou unes il·lustracions de Gottfried Wiegand.

Crítica literària

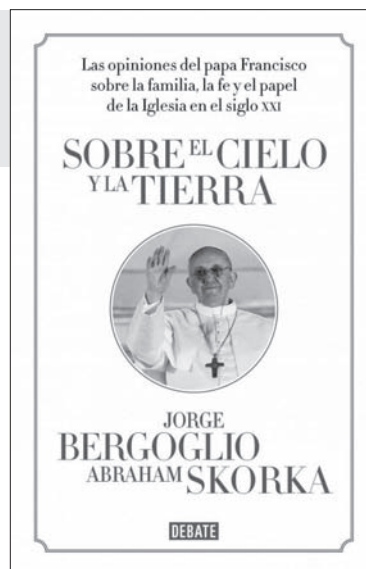
Converses del papa Francesc

Cada vegada em sorprèn més la figura fascinant del nostre papa Francesc. Al marge dels seus episodis espontanis amb tota mena de persones, la seva humilitat i el seu admirable esperit de pobresa, el seu pensament és fresc i re-juvenidor. En aquest llibre trobem la base del seu pensament humà i espiritual, humanista i teològic. És un llibre senzill, com el mateix papa Francesc, però a la vegada profund. Es tracta d'una recopilació de les converses que va mantenir, quan encara no havia arribat a la seu papal, amb el rabí Abraham Skorka, rector del Seminari Rabínic Latinoamericà, a la seu de l'Episcopat de Buenos Aires i a la comunitat jueva de Benei Tikva. Tots dos fomenten el diàleg interreligiós, i construeixen nous horitzons sense passar per alt les particularitats que els caracteritzen. Tracten moltes qüestions, des del tema de «Déu», els ateu, el fonamentalisme... fins a la mort, l'avortament, la ciència, l'educació... passant per temes tan actuals com el matrimoni entre persones del mateix sexe. Què hi trobo, de positiu, en aquest llibre? Personalment m'ha ajudat a adonar-me que la religió no té per què estar allunyada de les qüestions terrenals. Com a catòlics ens incumbeix la realitat del germà que és

JORGE BERGOGLIO & ABRAHAM SKORKA
Sobre el cielo y la tierra
Debate, 2013, 220 pàg.

al meu costat, d'aquest home que demana al metro i que ven encenedors, d'aquestes persones que fan cua als menjadors de Càritas diocesana cada dia... dels que no tenen esperança davant la crisi econòmica actual... Sí, hi ha esperança, hi ha valors, hi ha una força per viure cada dia que ens empeny a donar el millor de nosaltres als altres. El rabí Skorka ho comenta a la pàg. 144: «Quan analitzo la frase de Marx que diu que la religió és l'opi del poble, o quan llegeixo que Nietzsche assegura que l'home ha matat Déu, intento suposar que es tracta de gent molt intel·ligent com per no adonar-se de la importància que té la recerca real de Déu.» La crisi actual no és només una crisi econòmica, d'economia mundial o financera. Es tracta d'una crisi de valors. El mateix Skorka segueix: «Quan el cristianisme es va expandir, hi va haver una crisi religiosa en la recerca de valors. Si no, no es pot entendre que en tan poc temps es produís una expansió tan gran.» Això

és precisament el que acabarà passant actualment. Ens tornarem a aixopugar en el cristianisme, però ja no en un cristianisme de façana com en temps no gaire llunyans, sinó en un cristianisme més humà, més social, més real, amb els necessitats, amb el canvi de mentalitat capitalista a una mentalitat més humanitzant. Bergoglio afegeix: «De vegades es diu que la religió promet una vida millor si se suporta avui més del que la dignitat humana hauria de permetre. El fet d'una recompensa ulterior no eximeix l'home de l'obligació de lluitar pels drets personals, socials, ètics, de la pàtria, de la humanitat. (...) Un ha de lluitar pel progrés en tot sentit: el progrés moral, el científic, l'educatiu, el laboral. I cal lluitar per no

opiar-se.» Paraules tremendes. Cal lluitar per no opiar-se, per no viure en una religió de façana. Aquest llibre conté un sens fi de frases revolucionàries, rejuvenidores. És la frescor que Bergoglio ens injecta cada vegada que llegim el seu pensament. En aquest

llibre es nota la frescor de l'Evangeli, del paper de l'Església al segle XXI. He sortit bastant reforçat en els meus ideals, opinions i sensacions. Us convido a llegir aquest llibre que m'ha captivat des del principi pel seu oportunisme, la seva frescor i la seva valentia, i que trenca els motllos prefabricats de molts catòlics benestants i de molts no catòlics incrèduls. Ens empeny a viure el cristianisme diari amb frescor i senzillesa.

Joan Manel Gutiérrez Delgado
Llicenciat en Filosofia i Dret

Crítica cinematogràfica

L'amor espera sense límits

OCHO APELLIDOS VASCOS
DIRECTOR: Emilio Martínez-Lázaro.
INTÈRPRETS: Clara Lago, Dani Rovira, Carmen Machi, Karra Elejalde.
MÚSICA: Fernando Velázquez.
GÈNERE: Comèdia.
98 minuts.
Espanya, 2014.

Diuen que s'ha convertit en la pel·lícula de l'any del cinema espanyol, en un autèntic fenomen cinematogràfic. Està rebentant la taquilla. És una exageració?

Ocho apellidos vascos ens explica la vida de Rafa, un andalús de soca-rel que a la seva estimada Sevilla té tot el que necessita a la vida: noies, gominas, unes quantes devocions i algun bar on menjar tapes amb els amics. De vegades es guanya la vida explicant acudits en un *tablao* amb la seva gràcia i desimboltura peculiar. Una nit, precisament quan està explicant acudits de bascos, coneix l'Amaia una jove *euskaldun* que celebra el comiat de soltera. Entre ells sorgeix una relació tempestuosa que empeny Rafa a anar a Euskadi a la recerca de la noia dels seus somnis. L'amor impossible d'aquesta parella impossible els fa

viure mil vicissituds, si l'una és desbaratada, l'altra més.

Emilio Martínez Lázaro, que fa uns anys va dirigir l'exitosa *El otro lado de la cama* torna al gènere on es mou millor: la comèdia. Amb una frescor semblant a la dels grans clàssics, Martínez Lázaro amb *Ocho apellidos vascos*, crea una història tan esbojarrada i ben constru-

ïda que aconsegueix atrapar l'espectador des dels primers fotogrames i l'amarra a la cadira fins al final.

Segons el meu parer, tres són els mèrits d'aquesta pel·lícula:

En primer lloc, el film se'n riu dels estereotips amb els quals els pobles ens acusem els uns als altres. La suposada vagància i l'alegria superficial dels andalusos, el suposat exclusivisme tancat i prepotència dels bascos... tots els tòpics són revisats en un guió hilarant que passa revista a tot el que es diu dels pobles quan aquests no es coneixen. La pel·lícula té a més el mèrit de fer del fet basc un motiu d'humor (no pas de burla), i d'això, ens n'hem de felicitar. Fa uns anys hauria estat impossible qualsevol ironia d'un poble profundament marcat pel terrorisme.

Aquí bascos i andalusos, tan antagònics, passen pel mateix sedàs de l'humor.

En segon lloc, al film hi ha un missatge positiu i esperançat: l'amor és capaç d'estar per sobre de qualsevol prejudici i aconsegueix moure les persones per fer grans bogeries per apropar-se al cor dels que li han robat l'afecte. Les races, l'RH, la política, les tradicions,

els ancestres més profunds sucumbeixen davant de la força esbojarrada de l'amor que és capaç d'unir persones tan distanciades socialment i culturalment. En aquest sentit el film és un cant jovial a la tolerància i la concòrdia dels que són diferents.

I el tercer motiu és que amb la pel·lícula riem... i riem molt. Els actors, tant els protagonistes com els secundaris, estan extraordinaris. Les dones, Carmen Machi i Clara Lago, compleixen molt bé la seva comesa. Els protagonistes masculins mereixen menció a part; el veterà Karra Elejalde, sovint encasellat en tipus que destil·len amargor, broda el paper d'un home dur i tendre, agre i emotiu. El debutant en el cinema Dani Rovira dona vida a un personatge per cargolar-se de riure, que combina admirablement l'accent andalús i el basc a la perfecció, acompanyat d'una gesticulació extraordinària i feliçment còmica.

El guió vertiginós de Borja Cobeaga i Diego San José embasta amb bon ritme els gags visuals i sonors que produeixen la rialla permanent a l'espectador.

Emilio Martínez Lázaro ens ha regalat una pel·lícula fresca i esbojarrada que, entre rialla i rialla, ens convida a riure'ns de nosaltres mateixos i a veure que l'amor és capaç de trencar els prejudicis que ens distancien i retallen la felicitat. I és que els éssers humans més diferents, quan s'apropen, descobreixen que s'assemblen molt.

Josan Montull
Salesià
josan.montull@salesians.cat

BARCELONA

- **JORNADA DE LES VOCACIONS NATIVES.**— Diumenge **27 d'abril** se celebra aquesta jornada, sota el lema «Missioners per vocació», amb l'objectiu d'ajudar les vocacions de les missions en la seva formació i sosteniment, així com molts seminaris que no tenen recursos. Més informació: ddmissions5112@arqbcn.cat.
- **AMICS DEL PARE PIUS DE PIETRELCINA.**— El **28 d'abril**, a les 18.15, trobada (pregària i reunió) dirigida per fra Valentí Serra, caputxí. Lloc: parròquia de la Concepció, c/ Roger de Llúria, 70 – Barcelona. Més informació: tel. 934 576 552.
- **CASAL LOIOLA.**— Curs de preparació al matrimoni i la vida en parella. Els dilluns **28 d'abril, 5, 12, 19 i 26 de maig i 2 de juny**, de 21.30 a 23.30. Lloc: Casal Lloïola, c/ Balmes 138 – Barcelona. Més informació: 934 156 434, www.casalloiola.org.
- **RENOVACIÓ CARISMÀTICA CÀTOLICA.**— Del **29 d'abril al 10 de juny**, el Grup Koinonia organitza el seminari de preparació per rebre l'efusió de l'Esperit Sant. Lloc: santuari de Nostra Senyora del *Perpetuo Socorro*-Redemptoristes, c/ Balmes, 100 – Barcelona. Més informació: tel. 934 541 018 i 932 154 902.
- **COR DE CAMBRA FRANCESC VALLS.**— Motets polifònics a la catedral de Barcelona. El **3 de maig**, festivitat de la Santa Creu, a les 10.00: ofertori, comunió i sortida. El dia **4**, missa conventual, a les 10.30: entrada, aspersió, ofertori, comunió i sortida.
- **SEMINARI.**— Els dissabtes **3 i 17 de maig**, titulat «La mística teològica de Juliana de Norwich. "Déu no perdona, estima"», a càrrec de la teòloga Adelaide Baracco. Lloc: monestir de Sant Pere de les Puel·les, c/ Anglès, 55 – Barcelona. Més informació: activitatspuel.les@gmail.com.
- **CONCERT DE CARILLÓ.**— Diumenge **4 de maig**, a les 12.00, Anna Maria Reverté interpretarà diverses peces (Mompou, Castells, Ventura Tort...) dins del cicle «Música callada, espiritual i festiva». Lloc: pati dels Tarongers o Galeria Gòtica del Palau de la Generalitat.

- Perquè els governants promoguin la cura de la creació i la distribució justa dels béns i recursos naturals.
- Perquè el Senyor ressuscitat ompli d'esperança el cor dels qui pateixen el dolor i la malaltia.

- **ESCOLA BÍBLICA ECUMÈNICA SANT MEDIR.**— Sessió extraordinària de cloenda del curs, el dilluns **5 de maig**, a les 19.30. Lloc: parròquia de Sant Medir, c/ Constitució, 17 – Barcelona. Més informació: tel. 934 216 527, www.parroquiasant-medir.cat.
- **CURSET «LA CORRUPCIÓ EN LA BIBLIA».**— Els dimarts **6, 13, 20 i 27 de maig**, de 18.00 a 19.30, a la parròquia de la Mare de Déu de la Miraculosa, c/ Consell de Cent, 110 – Barcelona. Més informació: bibliaypastoral@gmail.com.
- **GRUPS D'ORACIÓ I AMISTAT.**— Escola de Pregària. Els dimarts **6, 13 i 20 de maig**, conferències a càrrec del P. Joaquim Petit, /c. Lloc: c/ Gran de Gràcia, 237, pral. 2a – Barcelona. A les 19.00, conferència i seguidament, eucaristia.
- **EQUIPS DE LA MARE DE DÉU - SECTORS DE BARCELONA.**— «Aprenguem a pregar amb les ensenyances del pare Henri Caffarel», el **7 de maig**, de 17.30 a 18.30. Lloc: parròquia de la Mare de Déu del Carme. c/ Bisbe Laguarda, 1 (accés lateral) – Barcelona. Participació oberta a les persones que vulguin pregar comunitàriament.
- **JORNADA ACADÈMICA.**— El **8 de maig**, de 9.30 a 13.30, sota el tema «L'Evangeli de Mateu». Organitza la Facultat de Teologia de Catalunya. Lloc: c/ Diputació, 231 – Barcelona. Més informació: tel. 934 534 925, administracio@teologia-catalunya.cat.
- **AULES D'HISTÒRIA ECLESIASTICA DE CATALUNYA.**— Organitzades per la Biblioteca Balmes. Els dijous **8, 15 i 22 de maig**, a les 19.00, curs «Església, societat i art als segles del Barroc», a càrrec del professor Alexis Serrano Méndez. Lloc: c/ Duran i Bas, 9 – Barcelona. Més informació: tel. 933 177 284, biblioteca@balmesiana.org.
- **II TALLER DE CAL·LIGRAFIA.**— Dissabte **24 de maig**, de 9.45 a 18.00, iniciació a la lletra itàlica, a càrrec de Conxa Adell. Termini d'inscripció fins el 3 de maig. Lloc: monestir de Sant Pere de les Puel·les, c/ Anglès, 55 – Barcelona. Més informació: tel. 682 705 003, conxadell@gmail.com.

- **CURS D'ICONOGRAFIA.**— Per a principiants. Estructurat en dues sessions: **3 i 4 de maig, i 24 i 25 de maig**; dissabtes, de 10.00 a 14.00 i de 16.00 a 20.00, i diumenges, de 10.00 a 14.00. Més informació: tel. 972 860 324, casaldepau@gmail.com

• **CENTENARI DEL NAIXEMENT DE FRANCESC CASTELLÓ.**— Els dies **1, 2 i 3 de maig**, pelegrinatge a València i Alacant, ciutat natal del beat. Més informació: tel. 973 268 628.

- **ANY CARDENAL VIDAL I BARRAQUER.**— El **29 d'abril**, conferència *El cardenal Vidal i Barraquer i Franco. Dues visions antagòniques de les relacions Església i Estat (1936-1943)*, a càrrec de Mn. Manuel M. Fuentes. El **6 de maig**, ponència *El cardenal Isidre Gomà i Tomàs (1935-1940)*, pel Dr. Miguel Ángel Dionisio. Lloc: Aula de Santa Tecla del Centre Tarraconense «El Seminari», c/ Sant Pau, 4 – Tarragona.

- **MONESTIR DE LA MARE DE DÉU DE LA SERRA.**— Taller de cuina: «La cuina fàcil», el **3 de maig**, a les 10.00. A les 13.00, celebració de l'eucaristia al santuari i a les 14.00, dinar. Els professors són Isabelle Velandia i Vicenç Klimt, membres del Seminari Poble de Déu. Lloc: plaça de la Serra, 2 — Montblanc. Més informació: tel. 977 860 097.

• **CONFIRMACIONS.**— El 27 d'abril, a les 12.30, Mons. Salvador Cristau, bisbe auxiliar de Terrassa, presideix la missa i confirma un grup de joves.

COMPRA i VENDITA

COMPRO SEGELLS, monedes, postals, rellotges, quadres de pintura, joies i tota classe d'objectes i mobles antics. Passo a domicili. Tel. 933 578 394.

DIVERSOS

ADVOCADA especialista en nul·litats
matrimonials i separacions. 1a visita
gratuïta. Tel. 934 510 707.

CERCO AMIGA catalana, bona persona. Sóc complidor, comprensiu, actiu i sociable. Tel. 932 268 632, de 15 a 17 h i de 21 a 23 h.

BUFET Figueras recuperació de deutes, prevenció d'impagats, famílies, divorcis, concursal, mediació. www.bufetfigueras.com. Tel. 932 018 009.

SRA. JUBILADA, bona salut per atendre persona gran. Horaris a convenir. Preus ajustats. Tel. 932 690 272, de 10 a 12 h.

FEINA

AUXILIAR GERIATRA, excel·lent tracte i experiència per atendre senyores al matí, a casa o residències de Barcelona. Tel. 935 324 949 - 665 604 065.

Si voleu anunciar-vos, ompliu la BUTLLETA D'INSERCIÓ a base d'una lletra per quadret, deixant un espai en blanc entre cada paraula i envieu-ho juntament amb un gir postal o xec bancari a CATALUNYA CRISTIANA
c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 Barcelona.
També podeu fer un ingrés o transferència al número de compte de "la Caixa": 2100 3013 20 2200391741

NOMBRE DE SETMANES **x 15 € IMPORT TOTAL**

NOM

ADREÇA

POBLACIÓ C. P.

TELÈFON DNI/CIF

Preu per setmana 15 euros (IVA Inclòs)

RESERVAT EL DRET DE PUBLICACIÓ

catalunyacristiana.cat

Espai de trobada, participació i diàleg

Notícies d'Església Cultura Compromís social

Subscripció
Paper

130

euros/any

Subscripció
Digital

90

euros/any

LUCINA JIMÉNEZ, DIRECTORA DEL PROGRAMA CONARTE A MÈXIC

«L'art és salut pública»

Carme Munté

Quan les disciplines artístiques entren a l'escola, transformen els infants, les seves famílies i el conjunt de la societat. Aquesta és l'experiència viscuda a Mèxic per ConArte, un programa dirigit per Lucina Jiménez López, doctora en Ciències Antropològiques i consultora internacional en polítiques culturals. Ha vingut a Catalunya per compartir les seves experiències artístico-educatives.

Amb quin objectiu van crear ConArte a Mèxic l'any 2006?

Per afavorir el vincle de l'art en l'educació pública com a dret, i al mateix temps, perquè l'art ajudés a transformar l'experiència de vida de les zones urbanes.

Com valora el camí recorregut?

Si hagués pensat que les emocions que he viscut al llarg d'aquest camí em permetrien veure la transformació a flor de pell, no m'ho hauria cregut. I això que jo mateixa era qui ho estava impulsant perquè, en teoria, com a acadèmica, sabia i havia vist aquesta experiència de transformació. Descobreixes

a la pràctica que l'art és salut pública, que obre portes al desenvolupament social i que et permet una autoidentificació amb la teva pròpia capacitat de canviar la teva vida. És a dir, et permet prendre consciència que no ets víctima

de les circumstàncies ni de l'entorn.

Quines són les eines necessàries perquè un poble com Ciudad Juárez pugui superar l'obstacle de la violència?

Un eix fonamental és reconèixer les

pròpies capacitats. En segon lloc, construir espai social. També veure que l'art en els infants i en els joves és una eina poderosa d'energia que els motiva a canviar, a formar-se, educar-se, treballar plegats. Tanmateix, la clau és recuperar l'espai públic, perquè és l'espai de la trobada i el diàleg en un context de diversitat, heterogeneïtat, des de la condició de la igualtat. Aquesta és la base de la democràcia.

Quan l'espai públic és buit, qui l'omple?

L'omplen els poders fàctics: la delinqüència, el narcotràfic, la gran quantitat d'esglésies que proliferen en zones urbanes d'alta marginalitat i, sobretot, la desesperança, que és un poder fàctic molt poderós.

Com valora la tasca de l'Església catòlica a Mèxic?

Ha hagut de canviar molt perquè ha perdut molts fidels. Per això, ha hagut d'incorporar elements culturals de la població per poder mantenir el vincle. Com qualsevol religió, està basada en la fe, la qual cosa és un element important per mobilitzar la població quan la fe es vincula amb un sentit de justícia.

Pensant-ho millor

«Que sòl era Immaculada Concepció»

Valentí Miserachs, prev.
Mestre de la Capella
de Santa Maria la Major

Al cap d'un grapat d'anys m'he tornat a empassar com una bresca el bell llibre de René Laurentin *Bernadeta us parla*; n'he tingut prou per tornar a sentir-me vivament fascinat per les aparicions de Lorda (Lourdes, en francès) i per la personalitat i peculiar forma de santedat de la petita gascona. Hi veig l'exemplar realització de l'espiritualitat del *Magnificat*: «Perquè ha mirat la petitesa de la seva serventa, des d'ara totes les generacions em diran benaurada.» Bernadeta era tan conscient de la seva petitesa que no s'estava d'afirmar amb vehemència que la Mare de Déu l'havia escollida perquè no n'havia trobat cap de més ignorant i insignificant que ella. De fet, per què la Mare de Déu, la Immaculada Concepció, va triar un racó del Pirineu, una rònega gruta, una noieta de cor pur, això sí, però més aviat escarransida, de salut precària i pràcticament analfabeta? En aquell temps a Lorda, a tota la Gascunya i a tot el Migjorn de França la gent parlava normalment en occità; el francès encara no havia guanyat la batalla. La consideració, però, que hom tenia de l'occità, i que encara avui és vigent, era la d'un simple dialecte de pagès, un *patès* o *patois* que, segons els principis il·luminats de la Revolució, calia extirpar de la faç de la terra. Aquesta llengua «humiliada» fa part també del misteri de Lorda. Les autoritats que interrogaven la pobra Bernadeta no podien entendre que la Verge no li hagués parlat en francès: «La Santa Verge no coneix aquests dialectes», li deien; però ella replicava impertorbable: «Si m'hagués parlat en francès, poc hi hauria entès gran cosa.»

La llengua «humiliada» és la que la Mare de Déu tria per comunicar amb els més petits bo i fent-ne ambaixadors universals. Sigui com vulgui, la llengua menyspreada triomfa: als peus de la imatge de la Gruta tothom pot llegir la literal expressió de Maria: «Que sòl era Immaculada Concepció.» Els aranesos, que parlen una variant del gascò (un dels cinc grans dialectes occitans), poden estar ben contents. I amb ells tots els catalans, que tenim l'occità per llengua bessona i que sentim la proximitat física i espiritual de Lorda. Que la llengua d'oc no sigui ja menyspreada, sinó exalçada com a llengua entre les més gloriuses del concert lingüístic internacional.

Ens apassiona
ajudar
els que necessiten ajuda.
I a tu?

A Lunet Solidario ens apassiona ajudar els que necessiten ajuda amb accions que contribueixen a netejar el món de pobresa, malalties, analfabetisme, marginació... Per això, donem suport a projectes promoguts pels nostres clients, amb qui compartim valors. Es tracta de projectes vinculats a millores en l'educació, condicions de vida o desenvolupament de zones deprimides. Si també t'apassiona ajudar, entra a www.lunet.es o a www.caritasbcn.org/ca/. Gràcies.

En col·laboració amb **Caritas**
Un NO per a ningú.